

150 -Juhlavuoden muistomerkki

KIVIJÄRVEN KUNTA
TILINPÄÄTÖS VUODELTA 2018

Kivijärven kunnan toimintakertomus 2018

Versio 197

Y:\TOIMINTAKERTOMUKSET\Toimintakertomus_2018.docx

1	KUNNAN ORGANISAATIO.....	4
	HALLINTO-ORGANISAATIO	Virhe. Kirjanmerkkiä ei ole määritetty.
	TOIMINTAORGANISAATIO	Virhe. Kirjanmerkkiä ei ole määritetty.
2	Tulos- ja rahoituslaskelma ja niiden tunnusluvut.....	6
2.1	TASETARKASTELU	9
2.2	KONSERNIRAKENNE.....	11
3	TULOKSEN KÄSITTELY	16
4	YLEISKATSAUS	17
4.1	Kivijärven väestökehitys	17
4.2	Työllisyys Kivijärvellä.....	18
4.4	Konserni.....	21
4.5	Sisäinen valvonta.....	21
5	TALOUSKATSAUS	23
5.1	Tulokehitys	23
5.2	Menokehitys	23
5.3	Investoinnit.....	23
5.4	Rahoitus.....	24
5.6	Talouden tasapainotus	24
5.7	Talousarvion sitovuus.....	25
5.8	Toteutumisen seuranta ja raportointi	25
6	KÄYTTÖTALOUSOSA.....	26
6.1	HALLINTO- JA ELINKEINO-OSASTO	27
	100 YLEISHALLINTO	28
	120 YRITYS- JA ELINKEINO	30
	130 TIETOHALLINTO	32
	140 LASKUTETTAVAT	34
6.2	SOSIAALI JA TERVEYS	35
6.3	SIVISTYSOSASTO	38
	300 SIVISTYSHALLINTO	39
	310 VARHAISKASVATUS	41
	330 PERUSKOULUTUS.....	43
	340 MUU KOULUTUS.....	46
	350 KIRJASTOTOIMI	48
	360 KULTTUURITOIMI.....	51
	037 VAPAA-AIKATOIMI	53
6.4	TEKNINEN LAUTAKUNTA.....	57

400	TEKNINEN HALLINTO	58
410	KAAVOITUS	60
420	YMPÄRISTÖNSUOJELU JA RAKENNUSVALVONTA	62
430	LIIKENNEVÄYLÄT JA YLEISET ALUEET	64
440	PALOTOIMI	66
450	KIINTEISTÖTOIMI	68
460	VARASTO JA RUOKAHUOLTO	70
470	INFRA-TUKIPALVELUT	72
7	Tuloslaskelmaosan toteutumisvertailu	74
7.1	Käyttötalous toteutumisvertailu, menot	75
7.2	Käyttötalous toteutumisvertailu, tulot	76
7.3	Käyttötalouden toteutumisvertailu, sisäiset menot	77
7.4	Käyttötalouden toteutumisvertailu, sisäiset tulot	78
7.5	Verotulojen ja valtionosuuksien toteutumisvertailu	79
7.6	Investointien toteutumisvertailu, menot	80
7.7	Investointien toteutumisvertailu, tulot	81
7.8	Rahoituslaskelman toteutumisvertailu	82
7.9	Yhteenvedo valtuuston hyväksymien sitovien erien toteutumisvertailusta	83
8	Tilinpäätöslaskelmat	84
8.1	TILINPÄÄTKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT	93
8.2	VESIHUOLTOLAITOS	107
8.3	LUETTELO KÄYTETYISTÄ TILIKIRJOISTA	111
8.4	LUETTELO KÄYTETYISTÄ TOSITELAJEISTA	112
9	TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUS	113

KUNNANJOHTAJAN KATSAUS

Peltokankaan alueelle sijoittuvan vapaa-ajankeskuksen ja mökkikylää laajentavan uuden kaava-alueen tarkentavat suunnitelmat työstettiin Keski-Suomen liiton myöntämällä AIKO-rahoituksella. Erityisesti arkkitehtitoimisto Studio-puiston suunnittelemat niliaitta-rakennukset saivat laajasti julkisuutta ja muutkin kokonaisuuteen liittyvät rakennukset herättivät mielenkiintoa rakennusalalla ja hyvinvointipalvelujen tarjoajissa. Alueen toteuttamisessa päästäneen vuoden 2019 aikana liikkeelle.

Yhtä jalkaa alkoholilainsäädännön edelleen vapautumisen kanssa aluehallintovirastot kiinnittivät kuntien huomion ehkäisevän päihdetyön vastuutoimielimen määrittämiseen ja päihteiden aiheuttamien haittojen ehkäisyyn ja vähentämiseen. Toiminnassa jaetaan tietoa ja vaikutetaan asenteisiin. Päihdetyö kohdistuu myös huumausaineisiin, tupakkaan ja rahapeliriippuvuuteen.

Euroopan tietosuoja-asetus (GDPR) tuli voimaan kertomusvuoden keväällä luoden perusteellisen muutoksen yhteisön tietosuoja- ja tietoturvasäätelyyn. Asetus edellyttää tiedonkäsittelyjärjestelmien oletusarvoisesti täyttävän henkilötietosuojan vaateet, minkä kunnan tulee näyttövelvollisuuteen perustuen osoittaa Keski-Suomen Verkkopalvelut Oy:n seutukunnalla hallinnoiman tietosuojavastaavaprojektin tuottamilla ja kunnan hyväksymillä tietosuojadokumenteilla. Vaikka henkilötiedot eivät olisikaan salaisia, on niitä kuitenkin käsiteltävä GDPR:n periaatteiden mukaan.

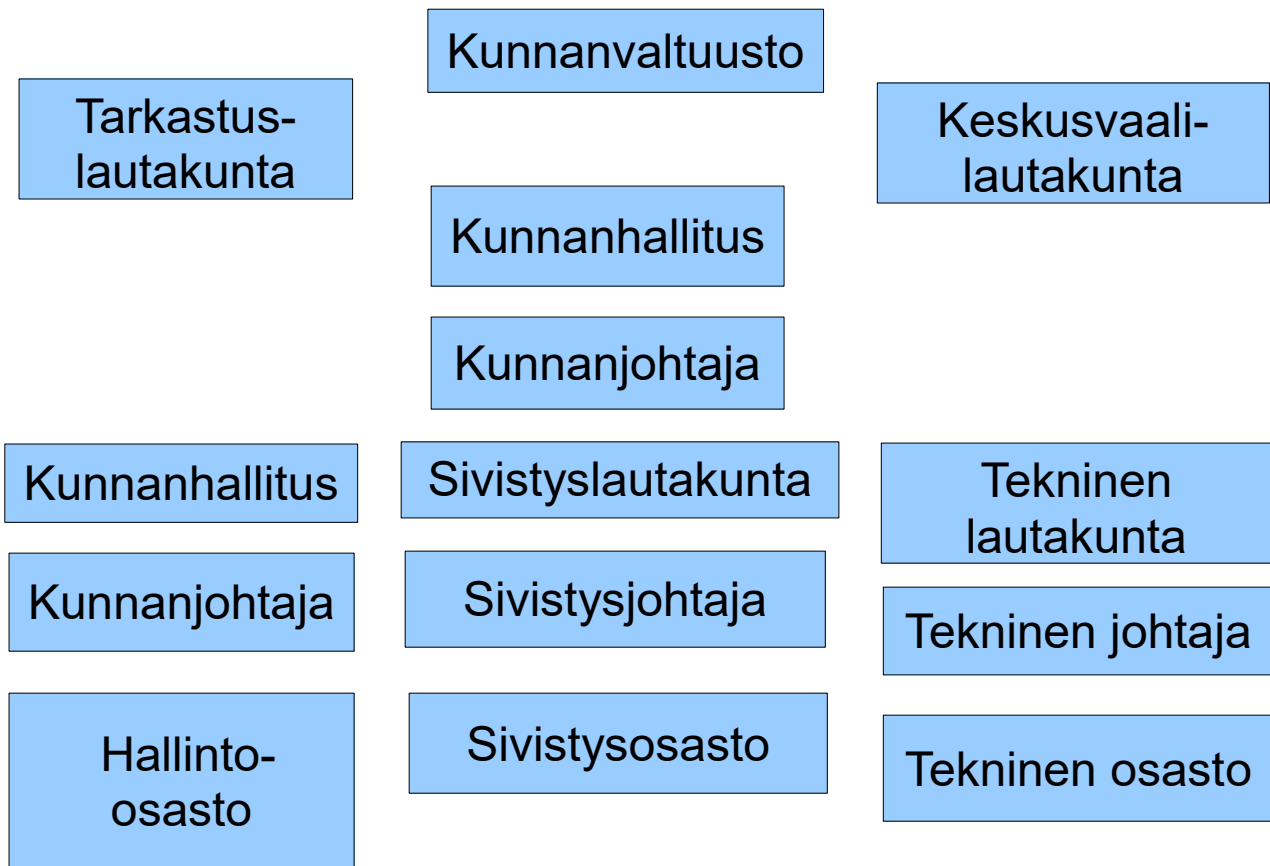
Kunta hoiti kokoaikaisen IT-työntekijänsä siirryttyä muihin tehtäviin pitkään väliaikaisjärjestelyin IT-palvelunsa. Ratkaisuksi löytyi omistajuus Joki-ICT Oy:ssä, joka in-house-yhtiönä tarjoaa palvelusopimuksella kunnan IT-palvelut rekrytoimansa työntekijän Kivijärvelle kohdistuvan 50 % työajalla. Yhtiö uudisti ensi-töikseen kunnan kotisivut, jotka toimivat yhtäläisesti myös mobiiliversiona. Saavutettavuuslainsäädäntö edellyttää kotisivujen täyttävän näkö- ja lukihäiriöisten tarpeet tiedonsaannista tilanteessa, jossa myös viranomaisten palvelut siirtyvät enenevässä määrin verkkoon. Saavutettavuus käy ilmi kotisivuille sisällytettävästä saavutettavuusselosteesta.

Kuntalain uudistuksen myötä kunnissa ryhtyi työskentelemään uusista lähtökohdista vaikuttajatoimielimet nimeltä vanhusneuvosto ja nuorisoneuvosto, jonka aloitteesta jätettiin Leader Viisari ry:lle hake-mus Kirsikkapuiston rakentamiseksi Tainionmäen koulun, kunnanviraston ja satamatorin rajaamalle alu-eelle. Puisto yhdistää kaikenikäiset yhteisten harrastusten piiriin. Puistossa voi kokea taide-elämyksiä ja miniarboretumin vihreyden sekä vauhdin hurman polkupyöräradalla. Meidän tupa- mahdollistaa yhteis-ten hetkien viettämisen vaikkapa grilli-iltamissa. Lisäksi puistoon rakennetaan eri ikäryhmille soveltuvia kuntoilulaitteita.

Kuntalain määrittelemä kunnan perustehtävä on edistää kuntalaisten hyvää elämää ja kunnan kestä-vää kehitystä. Se, mitä yhteiskunnassamme juuri nyt tapahtuukin, on juuri laadun leviäminen osaksi yhä useampaa toimintoa. Autot kehittyvät, mutta niin kehittyvät myös kunnan ohjauksjärjestelmät. Laadun määrittelee lopulta asiakas/asukas hyvään elämään johtavilla valinnoillaan. Kehitämme määrä-tietoisesti yhteisömme ja palvelujemme laatua, jotta yhä useampi valitsisi mielenkiintoista sisältöä ker-ryttävän kauniin Kivijärven vaihtoehtokseen.

HALLINTO-ORGANISAATIO

KUNNANVALTUUSTO

1.6.2017 alkaen kunnanvaltuustossa on 15 jäsentä ja sen poliittinen jakauma on seuraava:

Suomen Keskusta	9 valtuutettua
Suomen Sosiaalidemokraattinen puolue	3 valtuutettua
Kansallinen kokoomus	2 valtuutettua
Kivijärven Sitoutumattomat 1.10.2018 alk.	1 valtuutettu

Puheenjohtaja	Eeva-Liisa Tobiasson, Keskusta
I varapuheenjohtaja	Jussi Korpi, Keskusta
II varapuheenjohtaja	Antti Urpilainen, SDP

KUNNANHALLITUS

1.6.2017 alkaen kunnanhallituksessa oli 7 jäsentä ja sen poliittinen jakauma on seuraava:

Puheenjohtaja	Erkki Leppänen, Keskusta
I varapuheenjohtaja	Risto Holm, SDP
II varapuheenjohtaja	Kari Holm, Kokoomus

Kunnanhallituksen esittelijänä toimii kunnanjohtaja Pekka Helppikangas.

LAUTAKUNNAT

Lautakuntien puheenjohtajat ja esittelijät

Sivistyslautakunta	Puheenjohtaja	Riitta Sarén (Keskusta)
	I Varapuheenjohtaja	Risto Oinonen (SDP ja Kivijärven Sitoutumattomat 01.10.2018 alk.)
	II Varapuheenjohtaja	17.12.2018 alk. Antti Urpilainen (SDP) Maire Hautanen (Keskusta)
	Esittelijä	Hanna-Kaisa Pekkarinen, sivistysjohtaja (päättynyt 31.07.2018) Katja Poranen, sivistysjohtaja (01.08 - 25.09.2018 välisen ajan) Pirkko Oinonen sivistysjohtaja (26.09.2018 alk.)
Tekninen lautakunta	Puheenjohtaja	Olavi Hakkarainen (Keskusta)
	I Varapuheenjohtaja	Antti Urpilainen (SDP)
	II Varapuheenjohtaja	Timo Minkkinen (Keskusta)
	Esittelijä	Jukka Hertteli, tekninen johtaja
Tarkastuslautakunta	Puheenjohtaja	Teuvo Rekonen (Keskusta)
	Varapuheenjohtaja	Risto Oinonen (SDP ja Kivijärven Sitoutumattomat)
Keskusvaalilautakunta	Puheenjohtaja	Antti Urpilainen (SDP)
	Varapuheenjohtaja	Olavi Hakkarainen (Keskusta)
	Keskusvaalilautakunnan sihteeri	Päivi Sagulin

1 TULOS- JA RAHOITUSLASKELMA JA NIIDEN TUNNUSLUVUT

TULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT		
Tilinpäätös 2018	2018	2017
Ulkoiset tapahtumat	1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot	1 596	1 548
Myyntituotot	811	783
Maksutuotot	38	53
Tuet ja avustukset	34	31
Muut toimintatuotot	713	681
Toimintakulut	-9 633	-9 382
Henkilöstökulut	-2 065	-2 089
Palvelujen ostot	-6 603	-6 377
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-705	-726
Avustukset	-61	-58
Muut toimintakulut	-199	-132
Toimintakate	-8 037	-7 834
Verotulot	3 489	3 516
Valtionosuudet	4 826	5 253
Korkotuotot	0	0
Muut rahoitustuotot	3	4
Korkokulut	-35	-37
Muut rahoituskulut	-207	0
Vuosikate	39	902
Poistot	-609	-610
Arvonlennukset	-168	-400
Tilikauden tulos	-738	-108
Poistoeron muutos		20
Varausten muutos		
Tilikauden yli-/alijäämä	-738	-88
Tuloslaskelman tunnusluvut		
Toimintatuotot/Toimintakulut %	16,56	16,49
Vuosikate/Poistot %	4,97	89,30
Vuosikate €/asukas	35,09	796,90
Asukasmäärä	1101	1132

RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT		
Tilinpäätös 2018	2018	2017
	1000 €	1000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	39	902
Satunnaiset erät		
Tulorahoituksen korjauserät		
Investointien rahavirta		
Investoinnit	-396	-233
Rahoitusosuudet investointimenoihin	44	
Pysyvien vastaavien hyöd. Luovutustulot		2
Pysyvien vast. Hyöd. Myyntivoitot		
Toiminnan ja investointien rahavirta	-313	671
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten vähennykset	331	
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-308	-308
Lyhytaikaisten lainojen muutos		
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen var. Ja po:n muutokset	2	-2
Vaihto-omaisuuden muutokset	-23	
Pitkäaikaisten saamisten muutos		
Lyhytaikaisten saamisten muutokset	248	-133
Korottomien pa ja la velkojen muutos	88	-59
Rahoituksen rahavirta	338	-502
Rahavarojen muutos	25	169
Rahavarat 31.12.	1 480	1 455
Rahavarat 1.1.	-1 455	-1 471
Rahavarojen muutos	25	-16
Tunnusluvut		
Toim. Ja inv. Rahavirran kert. 5 v. (1000 €)	-2260	-2400
Investointien tulorahoitus %	10,98	387,48
Lainanhoitokate	0,21	2,72
Kassavarat 31.12. (1000 €)	1480	1455
Kassasta maksut (1000 €)	10579	9959
Kassan riittävyys pv	51	53
Asukasluku	1101	1132

Investointien tulorahoitus kertoo kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella.

Pääomamenojen tulorahoitus osoittaa vuosikatteen prosentuaalisen osuuden investointien omahankintamenon, antolainojen lisäyksen ja lainanlyhennysten yhteismäärästä.

Lainakantaa laskettaessa huomioidaan vieras pääoma lukuun ottamatta saatuja ennakoita sekä lyhytaikaisen vieraan pääoman osto- ja siirtovelkoja.

Lainanhoitokate kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluku on 1 tai suurempi. Kun se on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan omaisuutta tai vähentämään toimintapääomaa.

Tulorahoituksen riittävyttä voidaan arvioida siten, että useamman tilikauden tarkastelujaksolla tuloslaskelmaan merkittyjen tulojen tulisi kattaa tuloslaskelmaan merkityt menot.

Ylijäämäinen tai vahvistuva talous = vuosikate – pitkäaikaisten lainojen lyhennykset – korvausinvestoinnit > 0

Tasapainossa oleva talous = vuosikate = suunnitelmapoistot tai korvausinvestoinnit

Heikkenevä talous = Vuosikate positiivinen, tilikauden tulos negatiivinen

Kriisitalous = Vuosikate negatiivinen

Edellisen tilikauden vuosikate ja tulos olivat alijäämäisiä, joten parempaan suuntaan ollaan menossa. Kunnan taloutta rasittaa tulopohjan vähäinen kasvu.

1.1 TASETARKASTELU

TASE JA SEN TUNNUSLUVUT					
Tilinpäätös 2018	2018	2017	Tilinpäätös 2018	2018	2017
Vastaavaa	1000 €	1000 €	Vastattavaa	1000 €	1000€
PYS. VASTAAVAT YHT.	10 090	10 846	OMA PÄÄOMA	6 811	7 528
Aineettomat hyödykkeet	16	6	Peruspääoma	3 687	3 687
Muut pitkävaik. Hyödykkeet	16	6	Edellisten tilik. yli/alijäämä	3 841	3 929
Aineelliset hyödykkeet	7 940	8 289	Tilikauden yli/alijäämä	-717	-88
Maa- ja vesialueet	1 085	1 078			
Rakennukset	5 451	5 619	POISTOERO JA	345	365
Kiinteät rakenteet ja laitteet	1 282	1 424	VAPAAEHT. VARAUKSET		
Koneet ja kalusto	109	141	Poistoero	345	365
Enn.maksut ja kesk.er. hank.	13	27	Vapaaehtoiset varaukset		
Sijoitukset	2 465	2 551			
Osakkeet ja osuudet	1 774	1 860	PAKOLLISET VARAUKSET	0	0
Muut lainasaamiset	691	691	Muut pakolliset varaukset		
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	67	180	TOIMEKSIANT. PÄÄOMAT	74	185
Lahjoitusrah. erityiskatteet	67	180	Lahjoitusrah. pääomat	74	185
Muut toimeksiantojen varat	0	0			
			VIERAS PÄÄOMA	4 929	5 150
VAIHTUVAT VASTAAVAT	2 002	2 202	Pitkäaikainen	3 942	4 250
Vaihto-omaisuus	23	0	Lainat rahoitus- ja vak.laitok.	3 770	4 078
Aineet ja tarvikkeet	23		Lainat julkisyhteisöiltä	172	172
Saamiset	499	747	Lyhytaikainen	987	900
Lyhytaikaiset saamiset	499	747	Lainat rahoitus- ja vak.laitok.	308	308
Myyntisaamiset	317	342	Saadut ennakot	0	0
Lainasaamiset	42	42	Ostovelat	276	296
Muut saamiset	140	363	Muut velat	46	43
Siirtosaamiset	0	0	Siirtovelat	357	253
			VASTATTAVAA YHTEENSÄ	12 159	13 228
Rahat ja pankkisaamiset	1 480	1 455			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	12 159	13 228	TASEEN TUNNUSLUVUT		
			Omavaraisuusaste,%	34,17	59,67
			Suht. velkaantuneisuus -%	49,74	49,92
			Velat ja vastuut %	49,79	49,96
			Kertynyt ylijäämät 1000 €	3123	3841
			Kertynyt ylijäämät €/ as.	2837	3393
			Lainakanta 31.12., 1000 €	4250	4558
			Laina €/asukas	3860	4027
			Lainasaamiset 31.12. 1000 €	360	690
			Asukasmäärä	1101	1132

Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta ja kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä. Kivijärven kunnan omavaraisuusaste on 59,67 %.

Suhteellinen velkaantuneisuus kertoo kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Kivijärvellä suhteellinen velkaantuneisuus vuonna 2015 19,21 %, vuonna 2016 53,59 % ja vuonna 2017 49,92 %. Vuonna 2018 suhteellinen velkaantuneisuus oli 49,74 %

KUNNAN KOKONAISTULOT JA MENOT 2018					
TULOT	1 000	%	MENOT	1 000	%
Varsinainen toiminta			Varsinainen toiminta		
Toimintatuotot	1 595	15,5	Toimintakulut	9 633	91,1
Verotulot	3 489	33,9	Korkokulut	35	0,3
Valtionosuudet	4 826	46,9	Muut rahoituskulut	207	2,0
Korkotuotot		0,0	Satunnaiset kulut		0,0
Muu rahoitustuotot	3	0,0	Pakollisten varausten muutos		0,0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot		0,0	Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntitappiot		0,0
Investoinnit		0,0	Investoinnit		0,0
Rahoitusosuudet inv.men.	44	0,4	Investointimenot	396	3,7
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot		0,0	Rahoitus		0,0
Rahoitus		0,0	Antolainasaamisten lisäys		0,0
Antolainasaamisten väh.	331	3,2	Pitkäaikaisten lainojen väh.	308	2,9
Pitkäaikaisten lainojen lis.		0,0	Lyhytaikaisten lainojen väh.		0,0
Lyhytaikaisten lainojen lis.		0,0	Oman pääoman vähennys		0,0
Oman pääoman lisäykset		0,0	Kokonaismenot yhteensä	10 579	100,0
Kokonaistulot yhteensä	10 288	100,0			

1.2 KONSERNIRAKENNE

	Konsernitilinpäätökseen yhdistelty (kpl)	
Kunta		
Tytäryhteisöt		
Kiinteistö- ja asuntoyhtiöt	3	
Muut yhtiöt	1	
Kuntayhtymät	4	
Yhteensä	8	
Tytäryhteisöt		
Asunto Oy Tiaisniemi	100 %	
Kiinteistö Oy Kivijärven Virastotalo	90 %	
Kivijärven Vuokratalot Oy	100 %	
Suomenselän Lentokenttä Oy	59 %	
Asunto Oy Sompalanpuisto purettiin ja kiinteistö rakennuksineen siirtyi Kivijärven kunnan suoraan omistukseen		
Kuntayhtymät		
Keski-Suomen liitto	0,40 %	
Keski-Suomen Sairaanhoidopiiri	0,98 %	
Pohjoisen Keski-Suomen Oppimiskeskus	1,99 %	
SoTe Kuntayhtymä	6,68 %	

KONSERNITULOSLASKELMA		
Tilinpäätös 2018	2018	2017
	1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot	10 488	10 431
Toimintakulut	-18 683	-18 291
TOIMINTAKATE	-8 195	-7 860
Verotulot	3 489	3 516
Valtionosuudet	5 113	5 541
Rahoitustuotot ja -kulut	-235	-45
Korkotuotot	7	10
Muut rahoitustuotot	13	13
Korkokulut	-47	-67
Muut rahoituskulut	-208	-1
VUOSIKATE	172	1 152
Poistot	-1 106	-1 369
TILIKAUDEN TULOS	-934	-217
Satunnaiset erät	0	0
TILIKAUDEN TULOS	-934	-217
Tilinpäätössiirrot	0	1
Laskennalliset verot	-1	-1
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-935	-217
Tunnusluvut		
Toim.t./toim.kulut %	56,14	57,03
Vuosikate/poistot %	15,63	87,13
Vuosikate €/as.	157	1 018
Asukasluku	1101	1132

KONSERNIRAHOITUSLASKELMA		
Tilinpäätös 2018	2018	2017
	1000 €	1000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	173	1 152
Satunnaiset erät		
Tulorahoituksen korjauserät	10	-1
Investointien rahavirta		
Investoinnit	-1 814	-1 112
Rahoitusosuudet investointimenoihin	50	1
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden		
Luovutustulot	0	20
Pysyvien vast. Hyöd. Myyntivoitot		
Toiminnan ja investointien rahavirta	-1 581	60
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset/vähennykset	342	-12
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	600	977
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-77	-415
Lyhytaikaisten lainojen muutos	302	-357
Oman pääoman muutokset	-1	4
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja		
Pääomien muutokset	4	-6
Vaihto-omaisuuden muutokset	-26	3
Pitkäaikaisten saamisten muutos	2	
Lyhytaikaisten saamisten muutokset	177	-375
Korottomien pa ja la velkojen muutos	93	-38
Rahoituksen rahavirta	1 416	-219
Rahavarojen muutos	-165	-159
Rahavarat 31.12.	2 492	2 657
Rahavarat 1.1.	-2 657	-2 816
Rahavarojen muutos	-165	-159
Tunnusluvut		
Toim. ja inv. rahavirta 1000 €	-4223	3093
Investointien tulorahoitus %	9,80	103,67
Lainanhoitokate	1,78	2,53
Kassan riittävyys pv	44	49
Asukasluku	1101	1132

KONSERNITASE					
Tilinpäätös 2017	2018	2017	Tilinpäätös 2018	2018	2017
Vastaavaa	1000 €	1000 €	Vastattavaa	1 000 €	1 000 €
PYSYVÄT VASTAAVAT YHT.	13 412	12 607	OMA PÄÄOMA	6 267	6 718
Aineettoman hyödykkeet	274	256	Peruspääoma	3 687	3 687
Aineettomat oikeudet	200	204	Arvonkorotusrahasto	51	51
Konserniliikearvo	0	0	Muut omat rahastot	919	920
Muut pitkävaikutteiset menot	74	52	Edellisten tilik. yli/alijäämä	2 545	2 277
Ennakkomaksut	0	0	Tilikauden yli/alijäämä	-935	-217
Aineelliset hyödykkeet	12 836	12 121			
Maa- ja vesialueet	1 667	1 656	VÄHEMMISTÖOSUUDET	254	254
Rakennukset	7 132	7 500	KONSERNIRESERVI	0	0
Kiinteät rakenteet ja laitteet'	1 291	1 437			
Koneet ja kalusto	304	374	POISTOERO JA		
Muut aineelliset hyödykkeet	6	6	VAP.EHT. VARAUKSET	0	0
Enn.maksut ja keskener.hankk.	2 436	1 148	Poistoero	0	0
Sijoitukset	302	230	Vapaaehtoiset varaukset	0	0
Osakkuusyhteisöosuudet	0	0			
Muut osakkeet ja osuudet	254	170	PAKOLLISET VARAUKSET	171	161
Muut lainasaamiset	48	60	Muut pakolliset varaukset	171	161
Muut saamiset	0	0			
			TOIMEKSIANT. PÄÄOMAT	82	192
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	70	183	Valtion toimeksiannot	4	3
Valtion toimeksiannot	2	2	Lahjoitusrah. pääomat	77	188
Lahjoitusrah. erityiskatteet	68	181	Muut toimeksiant. pääomat	1	1
VAIHTUVAT VASTAAVAT	4 247	4 567	VIERAS PÄÄOMA	10 955	10 032
Vaihto-omaisuus	72	47	Pitkäaikainen	7 868	7 345
Aineet ja tarvikkeet	62	42	Lainat rahoitus- ja vak.laitoks.	6 532	5 932
Keskeneräiset tuotteet	7	2	Lainat julkisyhteisöiltä	1 336	1 413
Valmiit tuotteet/Tavarat	3	3	Lyhytaikainen	3 087	2 687
Ennakkomaksut	0	0	Lainat rahoitus- ja vak.laitoks.	670	392
Saamiset	1 683	1 863	Lainat julkisyhteisöiltä	58	34
Pitkäaikaiset saamiset	0	2	Saadut ennakot	9	5
Muut saamiset	0	2	Ostovelat	945	1 044
Lyhytaikaiset saamiset	1 683	1 861	Muut velat	126	124
Myyntisaamiset	1 180	1 214	Siirtovelat	1 275	1 086
Lainasaamiset	0	0	Laskennalliset verovelat	4	2
Laskennalliset verosaamiset	0	0			
Muut saamiset	340	536	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	17 729	17 357
Siirtosaamiset	163	111			
Rahoitusarvopaperit	190	195	TASEEN TUNNUSLUVUT		
Osakkeet ja osuudet	0	0			
Sijoitukset rahamarkkinainstr.	88	82	Omavaraisuusaste,%	36,80	40,18
Joukkovelkakirjalainasaamiset	102	113	Suhteellinen velkaantuneisuus	57,34	51,45
Rahat ja pankkisaamiset	2 302	2 462	Velat ja vastuut käyttötuloista	58,45	0,00
			Kertynyt yli-/alijäämä 1000 €	1610	2060
			Kertynyt yli-/alijäämä €/as.	1461	1820
			Lainakanta 31.12., 1000 €	8596	7771
			Lainat/as.	7807	6865
			Lainasaamiset 31.12., 1000 €	48	60

KONSERNIN KOKONAISTULOT JA MENOT 2018					
TULOT	1 000	%	MENOT	1 000	%
Varsinainen toiminta			Varsinainen toiminta		
Toimintatuotot	10 488	51,4	Toimintakulut	18 683	89,7
Verotulot	3 489	17,1	Korkokulut	47	0,2
Valtionosuudet	5 113	25,0	Muut rahoituskulut	208	1,0
Korkotuotot	7	0,0	Satunnaiset kulut		0,0
Muu rahoitustuotot	13	0,1	Pakollisten varausten muutos		0,0
Satunnaiset tuotot		0,0	Tulorahoituksen korjauserät		0,0
Tulorahoituksen korjauserät	10	0,0	Investoinnit		0,0
Investoinnit		0,0	Investointimenot	1 814	8,7
Rahoitusosuudet inv.men.	50	0,2	Rahoitus		0,0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot		0,0	Antolainasaamisten lisäys	0	0,0
Rahoitus		0,0	Pitkäaikaisten lainojen väh.	77	0,4
Antolainasaamisten väh.	342	1,7	Lyhytaikaisten lainojen väh.	0	0,0
Pitkäaikaisten lainojen lis.	600	2,9	Oman pääoman vähennys	1	0,0
Lyhytaikaisten lainojen lis.	302	1,5	Kokonaismenot yhteensä	20 830	100,0
Oman pääoman lisäykset	0	0,0			
Kokonaistulot yhteensä	20 414	100,0			

2 TULOKSEN KÄSITTELY

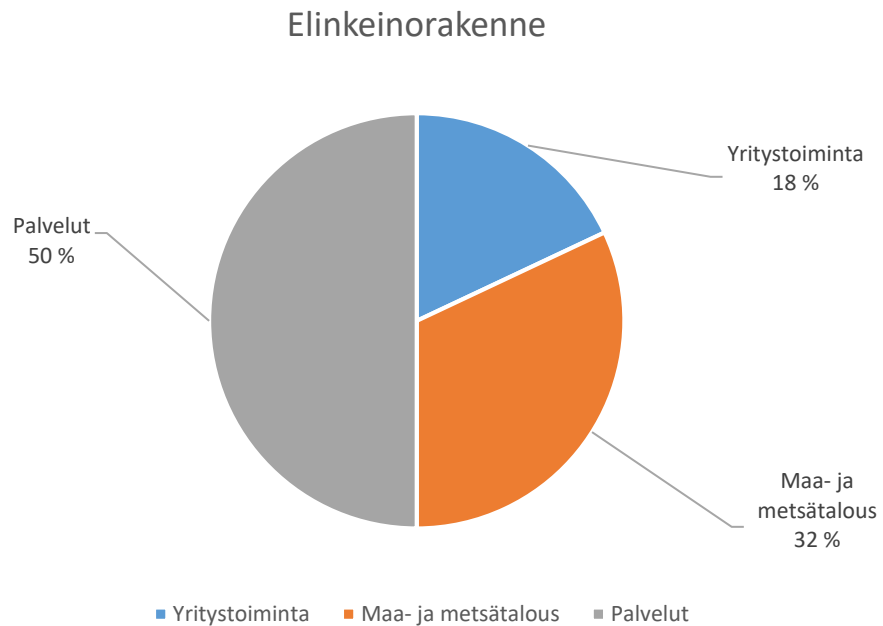
Kunnanhallitus esittää kunnanvaltuustolle tilikauden tuloksen käsittelyksi ja talouden tasapainottamista koskeviksi toimenpiteiksi, että

1. tilikauden 1.1. – 31.12.2018 tuloslaskelman mukainen alijäämä -717.785,62 € sisältäen 20.346,65 €:n poistoeron kirjataan yli-/alijäämätilille.

3 YLEISKATSAUS

Kunnan elinkeinopolitiikka keskittyy olemassa olevan sekä uuden yritystoiminnan tukemisella ja yrittämisen edellytysten turvaamisella vaikuttamaan työpaikkojen säilymiseen ja uusien työpaikkojen syntymiseen.

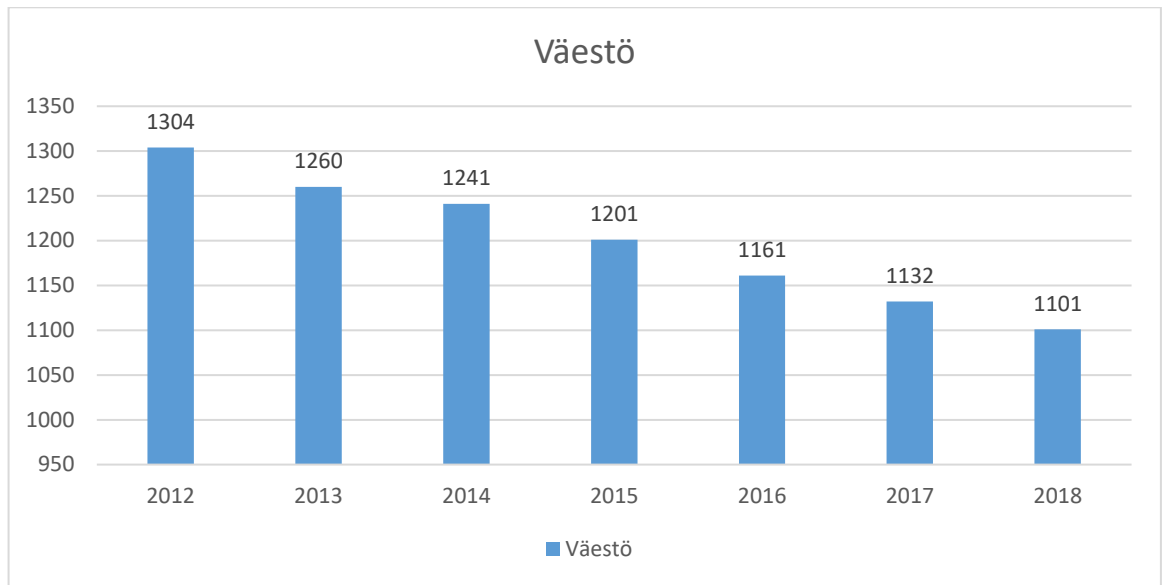

3.1 Kivijärven väestökehitys

Kivijärven kunnan kehittämisstrategia painottaa toimenpiteitä, joilla asukasluvun väheneminen saadaan pysähtymään ja jälleen nousuun.

Kunnan väestökehitys on viime vuosina ollut muuttotappiollinen. Väkiluku 31.12.2012 oli 1304 (alenema 30 hlöä), 31.12.2013 oli 1260 (alenema 44 hlöä), 31.12.2014 oli 1241, 31.12.2015 oli 1201 (alenema 19 hlöä), 31.12.2016 oli 1161 (alenema 40 hlöä) ja 31.12.2017 väkiluku oli 1132 (alenema 29 hlöä)

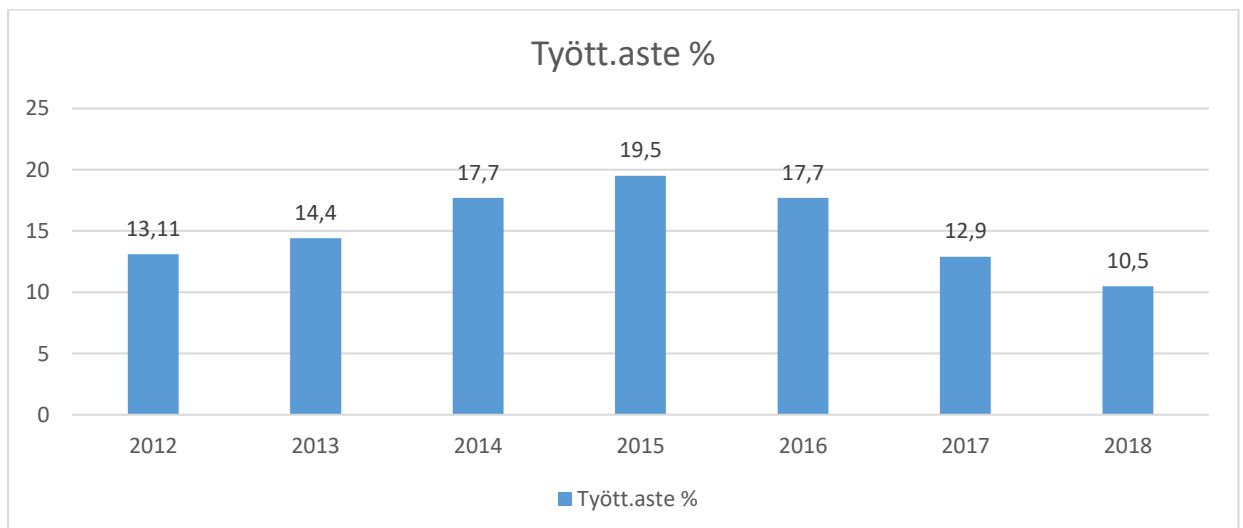
Vuonna 2018 syntyneitä oli 12, kuolleita 14, kuntien välinen tulomuutto 30, kuntien välinen lähtömuutto 60, maahanmuutto 1, maastamuutto 0 eli väestönlisäys yhteensä -31 henkeä. Väkiluku 31.12.2018 oli 1101.

3.2 Työllisyys Kivijärvellä

Kunta on panostamalla sekä elinkeinon kehittämiseen että työllisyyspoliittisiin toimenpiteisiin pyrkinyt edistämään yrittäjyyttä ja työllisyyttä. Työllisyyspoliittisen projektin tavoitteena oli työllistää ensisijaisesti ns. palkkatuen piiriin kuuluvia työttömiä, jotka ovat olleet yli 500 päivää työttöminä. Työllistämisasiointia ovat hoitaneet Saarikan kuntouttava työtoiminta ja Kannonkosken Oiva Oy. Kunta on usean vuoden ajan tukenut oppisopimuskoulutusta. Kertomusvuonna kunta tuki yhden yrityksen oppisopimusta, kunta teki yhden sopimuksen. Myös nuorten kesätyöllistäminen jatkui.

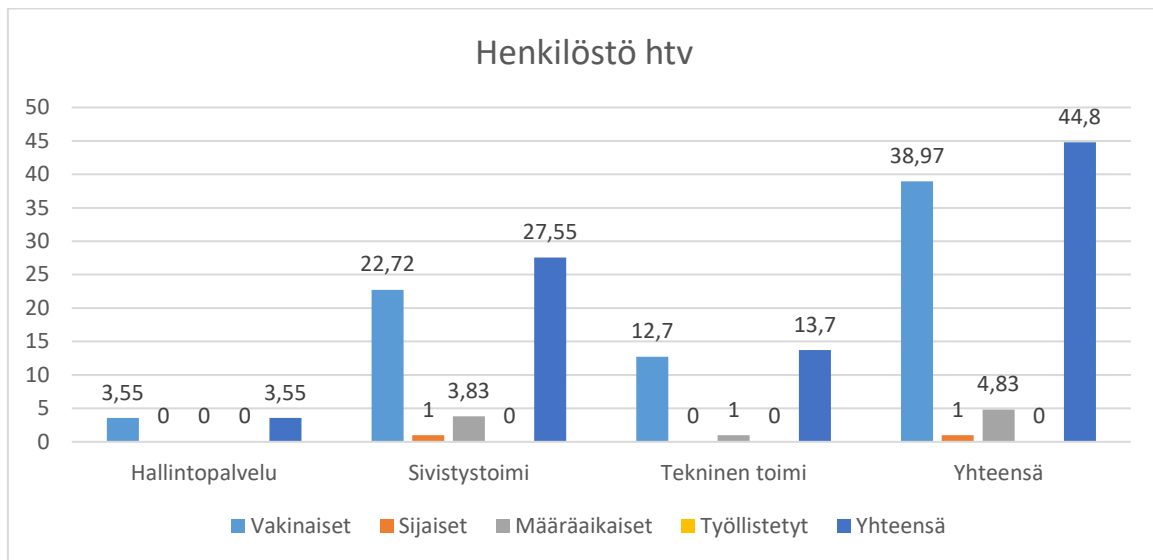
Kivijärven keskimääräinen työttömyysaste kertomusvuonna oli 10,5 % (12,9% vuonna 2017 ja 17,7 % vuonna 2016). Valtakunnallisesti keskimääräinen työttömyysaste oli 9,7 % (11,5% vuonna 2017) ja Keski-Suomen TE -keskuksen alueella 11,8 % (13,7 % v. 2017).

3.3 Henkilöstö

Kunnan palkatun henkilöstön määrä ja rakenne 31.12.2018

Taulukossa vakinaiset 38,97 htv ovat kokoaikaiset ja osa-aikaiset toistaiseksi tai määräajan voimassa olevat työsuhteet, sijaiset 1 htv ovat vakinaisten sijaisia ja määräaikaiset 4,83 htv ovat muita tilapäisiä lyhyitä työsuhteita, jotka päättyvät vuoden vaihteen jälkeen.

Kunnan sosiaali- ja terveystoimet järjestää henkilöstöllään Sote-kuntayhtymä Saarikka.

Työhyvinvointia selvitetään vuosittain osastoittain työterveyshuollon työtyytyväisyyskyselyin.

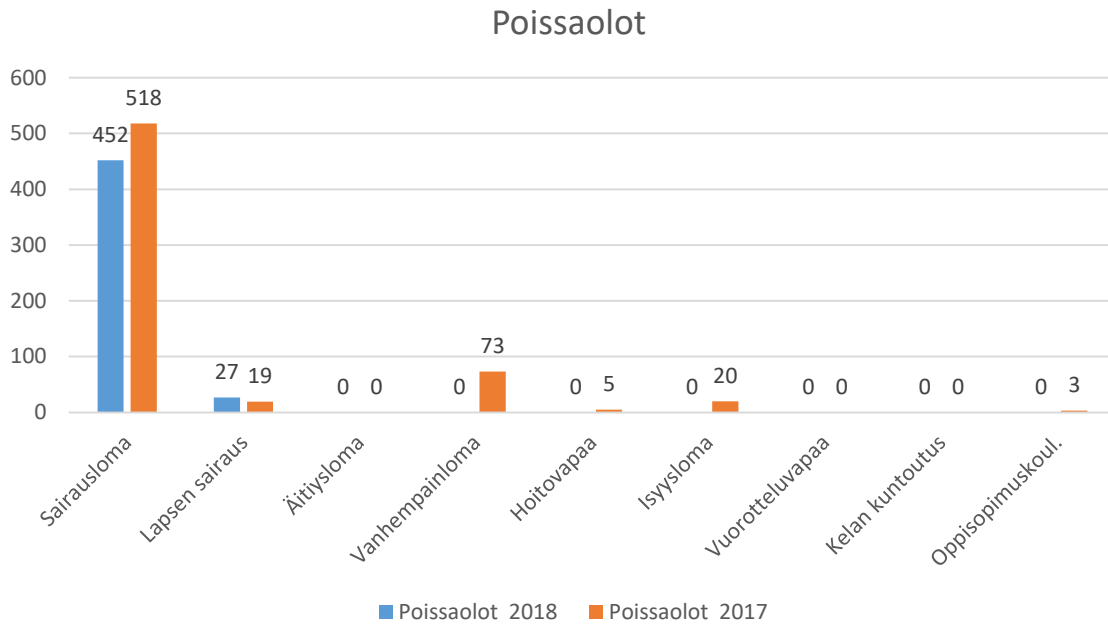
Toimintavuoden aikana työntekijöiden käytössä oli kuntosali ja viikoittainen liikuntasalivuoro sekä uimahalliliput Piispalaan.

Palkkaus- ja henkilöstökustannukset

Toimintavuoden henkilöstömenot	2.065.499,77 €
Työpaikkaruokailu	2.276,00€
Luontoisedut, ateriaedut	12.468,30 €
Työterveyshuolto	7.192,74 €
Henkilöstön koulutus	3.824,35 €

Kunnan henkilöstön poissaolot

Poissaolon syy	2018	2017
Sairausloma	452	518
Lapsen sairaus	27	19
Äitiysloma	0	0
Vanhempainloma	0	73
Hoitovapaa	0	5
Isyysloma	0	20
Vuorotteluvapaa	0	0
Kelan kuntoutus	0	0
Oppisopimuskoulutus	0	3
Yhteensä	479	638

3.4 **Konserni**

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty seuraavat 8 tytäryhteisöä ja kuntayhtymää: Asunto Oy Tiaisniemi, Kiinteistö Oy Kivijärven virastotalo, Kivijärven Vuokratalot Oy, Suomenselän Lentokenttä Oy, Keski-Suomen liitto, Keski-Suomen Sairaanhoidopiiri, Pohjoisen Keski-Suomen Oppimiskeskus, SoTe- kuntayhtymä.

Taloyhtiöiden osalta vuokrien tarkastukset on tehty tarpeen mukaan. Asunto Oy Tiaisniemessä pitkään tyhjänä olleet asunnot ovat olleet vuokrattuna sen jälkeen, kuin niiden osalta vuokraa jonkin verran kohtuullistettiin. Kivijärven Vuokratalot Oy:n osalta haettiin valtiokonttorilta velkojen anteeksiantoa ja korkojen nollausta. Osa lainoista on nyt nolla korolla ja sen vaikutus lainanhoitokuluihin oli n. 24 000 €. Lainanhoito-ohjelmat päivitettiin ja seuraava korontarkistus on vuonna 2023.

Suomenselän Lentokenttä Oy:n toiminta on saatu sekä hallinnollisesti, että toiminnallisesti nostettua kohtuulliselle tasolle. Kiitorataa on kunnostettu tiivistämällä asfaltissa olemia halkeamia bitumilla. Muutoinkin aluetta rakennuksineen on kunnostettu vuosittain. Kiitotien ympäristö on raivattu ja aitoja on kunnostettu. Seuraavana on ohjelmassa lentokenttärakennuksen maalaus-kunnostus.

3.5 **Sisäinen valvonta**

Kunnanvaltuusto on hyväksynyt päätöksellään 5/2015 hallintosäännön 20 §:ssä määräyksen valvonnasta ja riskienhallinnasta sekä perusteet Kivijärven kunnan ja kuntakonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista.

Kunnanhallitus on 8.10.2001 hyväksynyt Kunnan sisäisen valvonnan ohjeet. Kunnanhallitus on vahvistanut päätöksessään 89/2018 sisäisen valvonnan suunnitelmana vuodelle 2018.

Hyväksytyn ohjeen mukaisesti jokainen maksutapahtumaa todentava tosite on varustettava vastaanotto-, hyväksymis- ja tiliöintimerkinnöillä, mikä tapahtuu sähköisen kierrätyksen kautta.

Vastaanottajan on tarkastettava, että tositteen tarkoittama tavara, työsuoritus tai muu palvelu on saatu ja että se on tilatun mukainen.

Laskun hyväksymisen perusteena on sen asia- ja numerotarkastus hankinnan taustalla olevaa sopimusta vastaavaksi, minkä suorittaa eri henkilö kuin laskun hyväksyjä. Hyväksyjän on tarkistettava, että ostolasku / muu kirjanpitosite on muodollisesti ja asiallisesti oikea ja että tavara, työsuoritus tai palvelu on asia- ja numerotarkastettu ja toimintakulun suorittamiseen on käytettävissä määräraha.

Toimielimet nimeävät toimikautensa alussa henkilöt, jotka sen puolesta hyväksyvät tositteet, vastaanottaja ja hyväksyjä eivät voi olla sama henkilö.

Saatavien perinnässä käytetään pääsääntöisesti kahta maksukehotusta ennen perintätoimiin ryhtymistä. Perintätoimet hoitaa ostopalveluna Intrum Justitia Oy.

TIETOSUOJA Tietosuoja-asetuksen vaateet

- tietosuojaavastaavan seutukunnallisessa projektissa on laadittu kunnanhallituksen vahvistamia toimintaohjeita tietosuoja-asetuksen oletusarvoisen tietosuojan näyttämiseksi. Projekti jatkuu edelleen.

HANKINNAT Hankintapäätökset

- Kunnanhallitus on vahvistanut ns. pienhankintaohjeet kansallisten kynnysarvoja pienempien hankintojen suorittamiseen. Ohje jakaa hankinnat toimielinten ja viranhaltijoiden tehtäviksi.

VARASTOJEN HALLINTA

- Varastojen määrä raportoidaan jatkossa tilinpäätöksen yhteydessä vuosittain.

3.6 RISKIANALYYSI

Keski-Suomen Verkkoholding Oy on saanut laajakaistan rakentamiseksi 1.710.000,- € suuruisen kunnan takauksen, jonka aiheuttama riski on realisoitunut niin, että 11.4.2019 on eräänntynyt kunnalle omavelkaisena takaajana maksettavaksi 4.704,12 € suuruinen korkolasku yhteensä kolmelta kuukaudelta. Lainaan liittyvät suoritukset tulevat jatkossakin kunnalle takaajana maksettavaksi ja kunnalle syntyy vastaava regressio-oikeus korvaussaatavana suhteessa velallisyhtiöön. Takausvastuun realisoituminen vaikuttaa kunnan kassavaroihin ja yli/alijäämälaskelmaan sekä mahdollisesti lisälainanottoon.

4 TALOUSKATSAUS

4.1 Tulokehitys

Vuoden 2018 tilinpäätöksessä vuosikate on 38.632,33 €, tilikauden **alijäämä - 717.785,64 €**. Kertomusvuonna jatkettiin palvelutuotannon tehostamista.

Valtionosuudet laskivat vuoden 2017 tasosta 426.794,00 euroa ollen yhteensä 4.825.827,00 €. Verotulojen määrä laski 27.427,67 €, ollen yhteensä 3.488.677,29 €. Ansiotuloveron tuotto alitti talousarvion 78.317,17 €, kiinteistöveron tuotto ylitti arvion 10.025,03 € ja yhteisöveron tuotto alitti arvion 11.430,57 €. Kokonaisuutena verotulot alittivat arvion 79.722,51 €.

Toimintatuotot kasvoivat edellisvuoteen verrattuna 47.840,58 € eli 3,09 %. Käyttötalouden tulot ylittivät talousarvion 48.067,24 €:lla.

Kunnan lainakanta on vuoden 2018 lopussa 4,25 milj. €, 3.860 €/asukas. Kuntakonsernin lainakanta on 8,60 milj. € ja 7.807 € / asukas. Kertomusvuonna maksettiin lainoja pois 308.030,00 € ja uutta pitkäaikaista lainaa ei otettu.

4.2 Menokehitys

Henkilöstömenot muodostavat kunnan ulkoisista käyttötalouden menoista 21,44 % (22,26 % v. 2017). Ostopalveluihin käytettiin 68,55 % (mm. perusterveydenhuolto ja erikoissairaanhoido sekä sosiaalimenot), kunnan ulkoisista menoista (v. 2017 vastaava luku oli 67,97 %). Kokonaisuutena menot kasvoivat edellisvuodesta 250.954,08 € eli 2,7 %. Nettomenot nousivat 203.113,50 € eli 2,5 %. Ulkoiset käyttömenot alittivat talousarvion 27.410,17 €:lla.

Kunnanvaltuuston päätöksellä kirjattiin arvonalentumisiin osakepääoma 168.188,08 €.

4.3 Investoinnit

Vuoden 2018 investointimenot olivat 396.068,42 €. Merkittävimmät investointikohteet olivat kaavateiden asfaltointia ja korjauksia (63.641,10 €), Kuntotuvan vesikaton ja pesuhuoneen korjauksia (36.691,42 €), AIKO-hanke (25.239,16 €), Osakkeiden hankinta; Joki ICT Oy (1000€), Keski-Suomen Verkkoholding Oy (81 000€).

Investointituloja oli AIKO-hanke (35.500€), omatoimikirjasto (15.000€), Piikkalahti – Hepolahti kunnostus (5.299,50 €) ja Leukunjoen virtauskunnostus (3500 €).

4.4 Rahoitus

Tilinpäätöksen vuosikate on 38.632,33 ja kattaa poistoista 4,97 %. Tilikauden alijäämä on **-717.785,62** euroa. Kunnan taseessa ei ole aikaisemmilta vuosilta kattamattomia alijäämiä. Kumulatiivista ylijäämää on 3.123.422,98 euroa.

Toimintakate ilmoittaa paljonko käyttötalouden kuluista jää katettavaksi verotuloilla ja valtionosuuksilla.

Vuosikate ilmoittaa riittääkö kunnan tulorahoitus kattamaan pitkävaikutteisista tuotannon tekijöistä aiheutuneet kulut eli käyttöomaisuuden poistot. Pitkällä aikavälillä vuosikatteen tulisi kattaa nettoinvestoinnit ja lainanlyhennykset.

Tilikauden tulos on tilikaudelle jaksotettujen tulojen ja menojen erotus, joka lisää tai vähentää kunnan varauksia tai vapaata omaa pääomaa. Tilikauden tuloksen jälkeen esitettävät erät ovat tuloksen käsittelyeriä. Ylijäämäinen tulos voidaan siirtää varauksiin, rahastoida tai liittää tilinpäätöstä seuraavan vuoden tilinpäätöksessä edellisiltä vuosilta kertyneeseen yli- tai alijäämään.

4.5 Arvio talouden kehityksestä

Kunnan talous tulee kiristymään merkittävästi kuluvan vuosikymmenen loppuun vireillä olevan sote- ja valtionosuusudistuksen vuoksi, jossa kunnan valtionosuuksia tultaneen vuosina 2015 – 2020 alentamaan 483 €/as. eli yhteensä n. 600.000 € kuntasektorin sisäisinä jakoperustemuutoksina.

Keski-Suomen Verkkoholding Oy on nostanut kunnan takaamat lainat Kuntarahoituksesta laajakaistaverkon rakentamiseksi. Kunnan riskinä on 1,7 milj. euron takausten realisoituminen, jos Keski-Suomen Verkkoholding Oy ei kykene maksamaan lainojaan.

4.6 Talouden tasapainotus

Kunnan taloudelliseen asemaan kohdistuu taloudelliset kustannuspaineet johtuen kuntasektorilla tehtävistä rakennemuutoksista. Talouden tasapainottaminen edellyttää määrätietoista ja suunnitelmallista menojen leikkausta.

Yritystoiminnan edellytysten luominen on edelleen perusteltua säilyttää yhtenä kunnan painopistealueena koko suunnitelmakauden. Sen lisäksi on kiinnitettävä huomiota toimenpiteisiin, jotka lisäävät kunnan vetovoimaa osana elinvoiman kehittämistä.

4.7 Talousarvion sitovuus

Kunnanvaltuusto määrää talousarvion sitovuustason osastoihin nähden samalla kun se hyväksyy talousarvion.

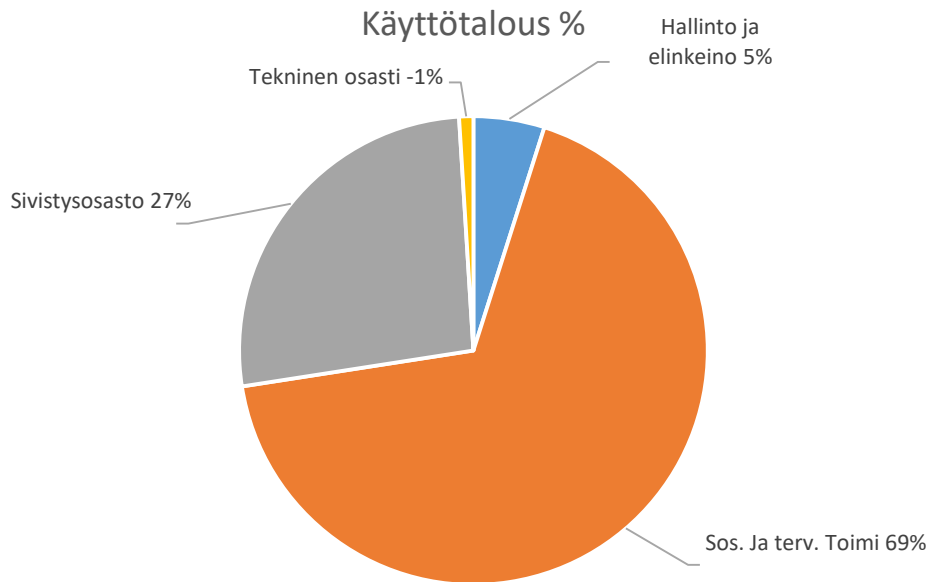
Talousarvion käyttötalousosa sisältää toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet, määrärahat ja tuloarviot tehtäväkohtaisesti. Kunnanvaltuuston päätös sitoo tehtäväaluetasolla määrärahat ja tuloarviot samoin kuin tuloslaskelmaosan määrärahoja sekä tuloarviota ja investointiosan määrärahoja hankekohtaisesti. Tulot on kannettava viivytyksettä. Kunnanhallitus ja lautakunnat voivat toimialallaan siirtää käyttötalouden määrärahoja tulosalueelta toiselle perustellusta syystä.

4.8 Toteutumisen seuranta ja raportointi

Talousarvion toteutumista seurattiin pääasiassa taloudellisen tuloksen osalta. Osastot seurasivat talousarvion meno- ja tulokehitystä. Osastokohtaiset raportit käsiteltiin 31.8.2018 tilanteen mukaisena kunnanhallituksessa ja valtuustossa kokousaikataulun mukaisesti.

5 KÄYTTÖTALOUSOSA

TP 2018	Menot		Tulot		Yhteensä		
	Ulkoiset	Sisäiset	Ulkoiset	Sisäiset	Menot	Tulot	Netto
Hallinto- ja elink.	572 280	23 195	29 213	118 285	595 475	147 498	447 977
Sos- ja terv.toimi	5 556 536	0	0	0	5 556 536	0	5 556 536
Sivistysosasto	1 677 990	603 607	131 762	11 967	2 281 597	143 729	2 137 868
Tekninen osasto	1 825 874	245 805	1 434 302	742 355	2 071 679	2 176 657	-104 978
YHTEENSÄ	9 632 680	872 607	1 595 277	872 607	10 505 287	2 467 884	8 037 403

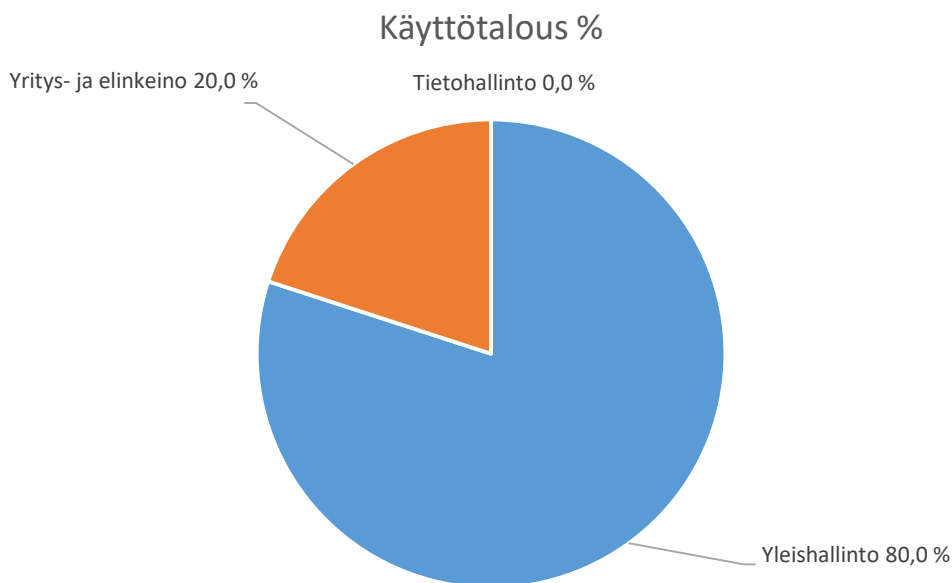
5.1 HALLINTO-OSASTO

Toiminta-ajatus

Kunnanvaltuusto vastaa strategisesta päätöksenteosta ja koko kuntakonsernin tavoitteiden asettamisesta, toiminnan ja talouden tasapainosta sekä toiminnan arvioinnista ja seurannan järjestämisestä.

Kunnanhallitus vastaa kunnan hallinnosta ja taloudenhoidosta sekä valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta. Kunnanhallitus valvoo kunnan etua ja edustaa kuntaa ja käyttää sen puhevaltaa.

Yritys- ja elinkeinotoimen ulkoiset menot 103.458,82 € sisältää Kukkomarkkinat 1.398,41 €, maataloustoimi 14.638,03 €, projektit 7.516,06€, eläkemenoperusteinen maksu 10.719,72, laajakaista 1.266,60€ ja Kehittämissyhtiö Witas Oy:lle on maksettu 60 €/asukas eli 67.920,00 € (1132 asukasluvun mukaisesti).

TP 2018	Menot		Tulot		Yhteensä		
	Ulkoiset	Sisäiset	Ulkoiset	Sisäiset	Menot	Tulot	Netto
Yleishallinto	433 291	22 402	15 348	83 667	455 693	99 015	356 678
Yritys- ja elink.	103 462	256	12 575		103 718	12 575	91 143
Tietohallinto	34 287	537	50	34 618	34 824	34 668	156
Laskutettavat	1 240		1 240		1 240	1 240	0
YHTEENSÄ	572 280	23 195	29 213	118 285	595 475	147 498	447 977

100 YLEISHALLINTO

		TP 2017	TA 2018	Toteutuma	Poikkeama
Menot	<i>Ulkoiset</i>	399 258,34	441 650,00	433 291,09	8 358,91
	<i>Sisäiset</i>	25 751,94	27 510,00	22 401,71	5 108,29
	<i>Yhteensä</i>	425 010,28	469 160,00	455 692,80	13 467,20
Tulot	<i>Ulkoiset</i>	16 104,05	27 190,00	15 347,82	11 842,18
	<i>Sisäiset</i>	79 838,02	79 840,00	83 666,72	-3 826,72
	<i>Yhteensä</i>	95 942,07	107 030,00	99 014,54	8 015,46
YHTEENSÄ SIS+ULK		329 068,21	362 130,00	356 678,26	5 451,74
Suunitelmapoistot					
Hyödykkeet					
Arvo 1.1.				5 127,93	
Muutos				728,68	
Poistot				-1 033,35	
Arvo 31.12.				4 823,26	

Tehtäväalueen menot muodostuvat kunnanvaltuuston, kunnanhallituksen ja sen asettaman toimikunnan sekä tarkastuslautakunnan ja keskusvaalilautakunnan menoista. Tehtäväalue kattaa hallinto-osaston toimisto- ja henkilöstö- ja taloushallintopalvelujen sekä muun yleishallinnon menot (mm. jäsenmaksut, verotuskustannukset, edustusmenot jne.).

Tehtäväalueelle sisältyvät kunnanjohtajan, kirjanpitäjän, kahden toimistosihteerin palkkausmenot.

Vuonna 2018 maksettiin kuntalisää 168,00 € / kk yhdistyksille ja järjestöille yhteensä 0 euroa. Oppisopimuskoulutustukea maksettiin 0 euroa.

Nuorten kesätyöllistämisen hoiti kertomusvuonna Kannonkosken-Kivijärven 4H - yhdistys. Kunnan 8.500 euron tuella työllistyi 31 nuorta. Tuki suunnattiin ensisijaisesti koulussa oleville kivijärvisille nuorille.

Työllistämässä painopistealueina olivat pitkäaikaistyöttömät sekä sosiaalisen yrityksen kautta työllistyvät. Kunta tuki Piispalan Toimi nyt – hanketta 2408 eurolla ja Viitasaaren TYP – toimintoa 1039,51 eurolla.

Työllistämiseen oli varattu rahaa 13 400 euroa netto. Toteutunut käyttö oli yhteensä 6671,90 euroa. Toteutuneet menot ja tulot kirjattiin ko. osastoille suoraan.

Toimintamuutos / Toiminnan painopisteet

Kertomusvuonna kehitettiin työnkuvia ja tehostettiin palvelutuotantoa. Palvelujen sähköistymistä palveli kansallisen palveluarkkitehtuurin palveluvarannon palvelukuvaukset Suomi.fi-portaaliin. Sen ohessa valmistauduttiin aktiivisesti voimaan tulevaan tietosuoja-asetukseen.

Toiminta 2018

Toiminnalliset tavoitteet

Määrälliset

Kunnanhallitus kokoontui 14 kertaa ja valtuusto 5 kertaa.

Laadulliset

Vireille tulleet asiat käsiteltiin kunnanhallituksessa ja valtuustossa viivytyksettä.

Osastot saivat taloushallinnon raportit neljännesvuosittain.

Valtuuston ja hallituksen esityslistat ja pöytäkirjat julkaistiin kunnan www – sivuilla ilman liitteitä henkilötietolainsäädännön vaateet huomioiden.

Taloudelliset

Toiminnassa pyrittiin taloudellisuuteen ja menojen pysyvään vähenemiseen.

Tunnusluvut ja mittarit

Tunnusluvut	TP 2016	TP 2017	TA 2018	TP 2018	erotus
Hallinto / asukas	301	291	303	324	-21
Vakanssit					
	3,75	3,75	3,55	3,55	

Mittarit	TP 2016	TP 2017	TA 2018	TP 2018	
asioiden käsittelyaika	40 pv	40 pv	40 pv	40 pv	
laskujen kiertonopeus	14 pv	14 pv	14 pv	14 pv	
Työttömyys- %	17,7	12,9		10,5	
Oppisopimuskoulutettujen lkm.	0	0	1	1	
Työllistettyjen lkm.	2	1	3	2	
Työttömät työnhakijat	80	48		49	

120 YRITYS- JA ELINKEINO

		TP 2017	TA 2018	Toteutuma	Poikkeama
Menot	<i>Ulkoiset</i>	103 778,69	110 370,00	103 462,12	6 907,88
	<i>Sisäiset</i>	208,84	430,00	255,86	174,14
	<i>Yhteensä</i>	103 987,53	110 800,00	103 717,98	7 082,02
Tulot	<i>Ulkoiset</i>	13 555,28	13 100,00	12 574,69	525,31
	<i>Sisäiset</i>				0,00
	<i>Yhteensä</i>	13 555,28	13 100,00	12 574,69	525,31
YHTEENSÄ SIS+ULK		90 432,25	97 700,00	91 143,29	6 556,71

Yritys- ja elinkeinotoiminta sisältää määrärahat elinkeinotoimeen ja maatalouteen. Tehtäväalue sisältää Kehittämissyhtiö Witas Oy:lle ja Pihtiputaan kunnalle maksettavat asiakaspalvelujen ostot.

Projekteja rahoitettiin seuraavasti:

- Viisari-ohjelma (Leader+) 6.554,85 €
- muun elinkeinon kehittämiseen liittyvän projektirahoituksen kustantaa Kehittämissyhtiö Witas Oy kuntarahalla

Kehittämistukea yrityksille ei maksettu, koska Kehittämissyhtiö Witas Oy:n omistajuus sisältää kokonaisratkaisun elinkeinoasioiden hoitamiseksi ja yhtiö itse ratkaisee kuntarahalla kunnan elinkeinon kehittämiseen ja yrittäjyyteen liittyvät hakemukset. Muihin seudullisiin työllistämishankkeisiin osallistutaan kunnan erillispäätöksin.

Toiminnan painopisteet

- Yritysten välisen yhteistyön ja verkostojen kehittäminen.
- Osaamisen kehittäminen yhteistyössä seudullisten kehittämissyönteiden ja koulutuspalveluja tarjoavien eri organisaatioiden kanssa.
- Luovuuden ja innovatiivisuuden lisääminen yhteistyössä alan kehittämishankkeiden kanssa.
- Yrityskohtaisten investointien vauhdittaminen.
- Vahvuuksiin perustuvan uuden yritystoiminnan luominen tuotekehityksen ja koulutuksen kautta.
- Perusmaatilatalouden ja siihen kuuluvien liitännäiselinkeinon kehittäminen.
- Yhteistyön tiivistäminen sekä verkostoituminen seutukunnan projekti- ja elinkeinotoimijoiden kesken.
- hyvinvointipalvelujen kehittäminen

Toiminta 2018

Määrälliset

- Työpaikat säilyivät edellisvuoden tasolla
- Keskimääräinen työttömyysprosentti oli 10,5 %
- Perusmaatalouden puolella tuotantorakennusten isompia investointeja ei ollut

Taloudelliset

Toiminta tapahtui määrärahojen sekä muiden resurssien puitteissa.

Tunnusluvut ja mittarit

Tunnusluvut	TP 2016	TP 2017	TA 2018	TP 2018	Erotus
Laajuus					
Yritysten lkm.	113	125	93	127	
Maatilojen lkm	52	49	34	34	
Käyttötalous €/as.					
	90,90	71	84	82,78	1,22
Voimavarat					
Vakanssit					
	1	ostopalv.	ostopalv.	ostopalv.	

Mittarit	TP 2016	TP 2017	TA 2018	TP 2018	
Asukasmäärä	1161	1132	1161	1101	
Yritysten ja palv.tuot. lkm.	113	113	93	115	
-joista maatal. liit.elink.	17	15		13	
Uusien yritysten lkm.	7	5	5	2	
Kuntakohtaiset keh.proj.	35		35	35	
spv	0	0	0	0	
Maatilojen lkm	52	35	34	34	

130 TIETOHALLINTO

		TP 2017	TA 2018	Toteutuma	Poikkeama
Menot	<i>Ulkoiset</i>	71 550,00	58 700,00	34 286,44	24 413,56
	<i>Sisäiset</i>	430,00	900,00	537,31	362,69
	<i>Yhteensä</i>	71 980,00	59 600,00	34 823,75	24 776,25
Tulot	<i>Ulkoiset</i>	600,00	0,00	50,12	-50,12
	<i>Sisäiset</i>	65 250,00	54 120,00	34 618,62	19 501,38
	<i>Yhteensä</i>	65 850,00	54 120,00	34 668,74	19 451,26
YHTEENSÄ SIS+ULK		6 130,00	5 480,00	155,01	5 324,99

Tietohallinnosta tuotetaan keskitetysti kunnan tietotekniset palvelut. Toiminta käsittää perusylläpidon lisäksi toiminnan kehittämisen ja suunnittelun sekä osallistumisen kuntaa koskettaviin tietoteknisiin hankkeisiin yhteistyössä Seutu-IT työryhmän kanssa. Toimintaan kuuluu myös yhteydenpito niin laite- kuin ohjelmistotoimittajiin.

Toimintamuutos

Jatkuva tietotekninen kehitys asettaa vaatimuksia niin henkilöstölle, ylläpitäjille kuin laitekannalle. Erityistä huomiota tulee kiinnittää koulutukseen. IT-tuki on ostettu ostopalveluna Kivety.com:lta ja Joki ICT Oy:ltä. Kunta on liittynyt Joki ICT Oy:n osakkaaksi yhdellä osakkeella.

Toiminnan painopisteet

Painopistealueena vuonna oli it -perusinfran tuottaminen.

Tavoitteiden toteutuminen 2018

Toiminnalliset tavoitteet

Määrälliset

Vuoden aikana huolehdittiin perusylläpidosta.

Laadulliset

Henkilöstön koulutus toteutettiin suunnitellussa laajuudessa. Suuria suunnittelemtomia käyttökatoja ei syntynyt lukuun ottamatta yksittäisten laitteistojen korjausviivettä sopimusteknisistä syistä.

Taloudelliset

Ulkoisissa menoissa talousarvio alittui 41,6 %.

Tunnusluvut ja mittarit

Tunnusluvut	TP 2016	TP 2017	TA 2018	TP 2018	Erotus
Laajuus					
Työasemien määrä (painotettu kokonaism)	79 (56)	102 (52)	102 (52)	102 (52)	
Kustannus/työasema	785	530	584	341	243
Vakanssit	1	1/ostopalv.	ostopalv.	ostopalv.	

Mittarit	TP 2016	TP 2017	TA 2018	TP 2018	
Käyttökatkokset (> 1h)	1	1	2	1	
Keskim. vikaselvitys	1 pv	1 pv	1 pv	1 pv	

140 LASKUTETTAVAT

		TP 2017	TA 2018	Toteutuma	Poikkeama
Menot	<i>Ulkoiset</i>	1 087,92	0,00	1 240,18	-1 240,18
	<i>Sisäiset</i>	0,00	0,00	0,00	0,00
	<i>Yhteensä</i>	1 087,92	0,00	1 240,18	-1 240,18
Tulot	<i>Ulkoiset</i>	1 087,92	0,00	1 240,18	-1 240,18
	<i>Sisäiset</i>	0,00	0,00	0,00	0,00
	<i>Yhteensä</i>	1 087,92	0,00	1 240,18	-1 240,18
YHTEENSÄ SIS+ULK		0,00	0,00	0,00	0,00

Sisältää sekalaiset menoerät, jotka on vuoden aikana laskutettu.

5.2 SOSIAALI JA TERVEYS

Toiminta-ajatus

Sosiaalitoimen tarkoituksena on luoda edellytykset kuntalaisten sosiaaliselle perusturvallisuudelle kaikissa elämäntilanteissa.

Sosiaalinen perusturvallisuus toteutetaan järjestämällä kuntalaisille heidän tarpeeseensa perustuvia sosiaalipalveluita, hoitoa ja huolenpitoa. Palvelut ja toimenpiteet mitoitetaan kunnan taloudellisten resurssien mukaan.

Terveydenhuollon tarkoituksena on edistää ja ylläpitää väestön terveyttä huolehtimalla asianmukaisesti perusterveydenhuollosta kunnan alueella, järjestämällä erikoissairaanhoidon palvelut taloudellisesti ja tuloksellisesti, edistämällä terveystyönteisen asennoitumisen muodostumista kuntalaisissa.

	Menot		Tulot		Yhteensä		
	Ulkoiset	Sisäiset	Ulkoiset	Sisäiset	Menot	Tulot	Netto
Sosiaalipalvelut	46 357				46 357	0	46 357
Terveyspalvelut	7 819				7 819	0	7 819
SoTe kuntayhtymä	5 502 360				5 502 360	0	5 502 360
YHTEENSÄ	5 556 536	0	0	0	5 556 536	0	5 556 536

1.1.2009 aloitti toimintansa SoTe -kuntayhtymä Kuntayhtymän jäsenkuntia ovat Kannonkoski, Karstula, Kivijärvi, Kyyjärvi ja Saarijärven kaupunki.

SoTe -kuntayhtymä järjestää jäsenkuntien puolesta kaikki kuntien järjestettäväksi säädetyt ja kuntien kuntayhtymän järjestettäväksi antamat sosiaalihuollon, perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon palvelut.

Kuntayhtymän toimintamallissa sovelletaan tilaaja-tuottaja -toimintamallia.

Palvelujen tilaajaorganisaation muodostavat yhtymävaltuusto (43 jäsentä) ja yhtymähallitus (9 jäsentä). Yhtymähallituksella on yksilöasiain jaosto, jossa käsitellään viranhaltijapäätösten muutoksenhaut. Toimintaa johtaa kuntayhtymän johtaja, jonka apuna on kuntien viranhaltijoista koostuva tilaajatiimi.

Palvelut tuottaa kuntayhtymän Perusturvaliikelaitos Saarikka, jota johtaa liikelaitoksen johtaja. Liikelaitoksella on 5-jäseninen johtokunta.

Palvelutuotanto on jaettu seuraaviin palvelualueisiin:

1. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen palvelukokonaisuuteen on koottu hyvinvointia ja terveyttä tukevia palveluita, kuten neuvola- ja kouluterveydenhuollon sekä perhe- ja sosiaalityön palveluita. Palvelualue vastaa myös koko Saarikan osalta hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen koordinoinnista.

- Arjen tuen palvelukokonaisuuden tehtävänä on tuottaa palveluja vammaisen, sairaan tai ikääntyneen henkilön tai perheen päivittäisen pärjäämisen tueksi.
- Terveyden- ja sairaanhoidon palvelut huolehtivat perusterveydenhuoltoon liittyvästä ohjauksesta, neuvonnasta, erilaisista tutkimuksista ja hoidoista.

SOSIAALIPALVELUT

		TP 2017	TA 2018	Toteutuma	Poikkeama
Menot	<i>Ulkoiset</i>	46 862,46	47 820,00	46 356,74	1 463,26
	<i>Sisäiset</i>	50,00	150,00	0,00	150,00
	<i>Yhteensä</i>	46 912,46	47 970,00	46 356,74	1 613,26
Tulot	<i>Ulkoiset</i>	-60,00	0,00	0,00	0,00
	<i>Sisäiset</i>	0,00	0,00	0,00	0,00
	<i>Yhteensä</i>	-60,00	0,00	0,00	0,00
YHTEENSÄ SIS+ULK		46 972,46	47 970,00	46 356,74	1 613,26

Sosiaalipalvelut koostuvat pääasiassa eläkemenoperusteisista maksuista (kasvatus- ja perheneuvola, kotihoito, omaishoidontuki, Kivikon vanhainkoti ja Suojarinne), kotihoidon tukipalvelun työllistetyin ja ateriakuljetusten menoista ja tuloista sekä elatustukimenoista ja -tuloista. Kunnassa toimii vanhusneuvosto, jonka määrärahat kuuluvat sosiaalipalveluihin. Kotihoidon tukipalvelujen ateriakuljetusten menot ja tulot on siirretty ruokahuoltoon, koska ruokahuollon henkilöstö hoitaa pääosin ateriakuljetukset itse.

TERVEYSPALVELUT

		TP 2017	TA 2018	Toteutuma	Poikkeama
Menot	<i>Ulkoiset</i>	8 056,17	8 230,00	7 818,96	411,04
	<i>Sisäiset</i>	0,00	0,00	0,00	0,00
	<i>Yhteensä</i>	8 056,17	8 230,00	7 818,96	411,04
Tulot	<i>Ulkoiset</i>	0,00	0,00	0,00	0,00
	<i>Sisäiset</i>	0,00	0,00	0,00	0,00
	<i>Yhteensä</i>	0,00	0,00	0,00	0,00
YHTEENSÄ SIS+ULK		8 056,17	8 230,00	7 818,96	411,04

Menot koostuvat perusterveydenhuollon ja erikoissairanhoidon eläkemenoperusteisista maksuista.

SOTE -KUNTAYHTYMÄ / PERUSTURVALIIKELAITOS SAARIKKA

		TP 2017	TA 2018	Toteutuma	Poikkeama
Menot	<i>Ulkoiset</i>	5 376 517,00	5 608 900,00	5 502 360,04	106 539,96
	<i>Sisäiset</i>				0,00
	<i>Yhteensä</i>	5 376 517,00	5 608 900,00	5 502 360,04	106 539,96
Tulot	<i>Ulkoiset</i>				0,00
	<i>Sisäiset</i>				0,00
	<i>Yhteensä</i>	0,00	0,00	0,00	0,00
YHTEENSÄ SIS+ULK		5 376 517,00	5 608 900,00	5 502 360,04	106 539,96

Menot koostuvat SoTe -kuntayhtymän ja erikoissairaanhoidon menoista. Laskutus tapahtui SoTen talousarvion varatun määrärahan mukaan. Hyvitystä kirjattiin 106.535 euroa.

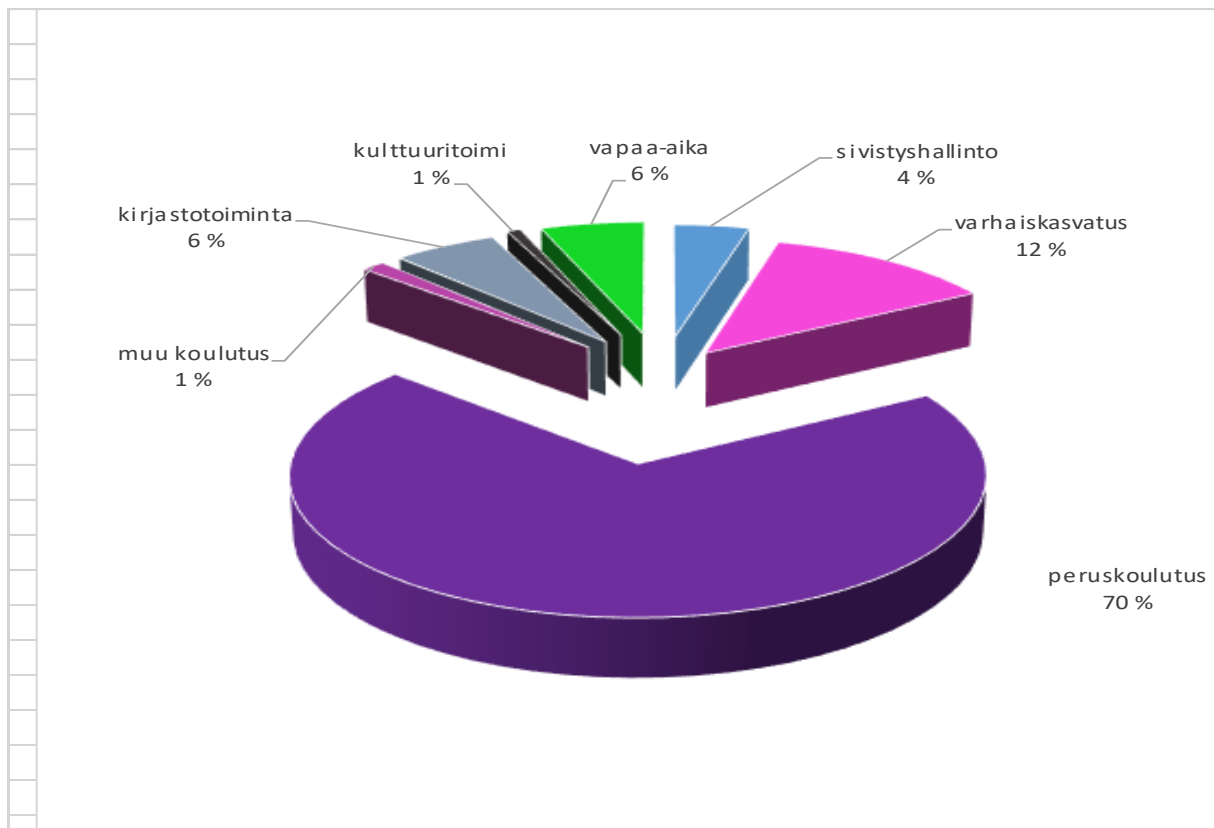
5.3 SIVISTYSOSASTO

Toiminta-ajatus

Sivistysosaston tehtävänä on luoda, ylläpitää ja kehittää oppimisen ja opettamisen toimintaedellytyksiä sekä tuottaa varhaiskasvatus-, perusopetus-, kirjasto-, kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen palveluja kunnassa.

Sivistyslautakunnan vastuualueeseen sisältyvät hallinto, varhaiskasvatus, peruskoulutus, muu koulutus, kirjastotoiminta, kulttuuri ja vapaa-aikatoimi.

Sivistyslautakunnan alaisia tilivelvollisia ovat sivistysjohtaja, varhaiskasvatusjohtaja, rehtori sekä vapaa-aikaohjaaja.

TP 2018	Menot		Tulot		Yhteensä		Netto
	Ulkoiset	Sisäiset	Ulkoiset	Sisäiset	Menot	Tulot	
sivistyshallinto	105 430	3 319	20 437	1717,92	108 749	22 155	86 594
varhaiskasvatus	259 588	33 904	25 641	0	293 492	25 641	267 851
peruskoulutus	1 080 378	495 874	69 175	7548,33	1 576 252	76 723	1 499 529
muu koulutus	26 320	805	49	0	27 126	49	27 077
kirjastotoiminta	88 894	33 692	1 498	0	122 586	1 498	121 088
kulttuuritoimi	16 261	1 353	1600,32	80,6	17 614	1 681	15 933
vapaa-aika	101 119	34 660	13 362	2620,4	135 779	15 982	119 796
					0	0	0
YHTEENSÄ	1 677 990	603 607	131 762	11 967	2 281 597	143 729	2 137 868

300 SIVISTYSHALLINTO

		TP 2017	TA 2018	Toteutuma	Poikkeama
Menot	<i>Ulkoiset</i>	103 085,76	69 070,00	105 429,80	36 359,80
	<i>Sisäiset</i>	3 554,29	3 780,00	3 319,15	-460,85
	<i>Yhteensä</i>	106 640,05	72 850,00	108 748,95	35 898,95
Tulot	<i>Ulkoiset</i>	19 022,32	2 000,00	20 436,95	18 436,95
	<i>Sisäiset</i>	1 664,13	1 860,00	1 717,92	-142,08
	<i>Yhteensä</i>	20 686,45	3 860,00	22 154,87	18 294,87
YHTEENSÄ SIS+ULK		85 953,60	68 990,00	86 594,08	17 604,08
Suunitelmapoistot					
Hyödykkeet					
Arvo 1.1.				646,85	
Muutos				401,19	
Poistot				-194,64	
Arvo 31.12.				853,40	

Sivistyshallintoon sisältyvät sivistyslautakunta, hallinto, ulkopuolista rahoitusta saaneet perusopetuksen kehittämisprojektit sekä joukkoliikenne (=asiointiliikenne). Hallinnon tavoitteena on tuottaa ja kehittää kunnan kasvatus- ja sivistyspalveluja. Sen tehtävänä on palvella kuntalaisia sivistyspalveluihin liittyvissä asioissa sekä valmistella lautakunnan käsittelyyn meneviä asioita ja huolehtia päätösten täytäntöönpanosta. Hallinto huolehtii myös seutuyhteistyöstä ja koordinoi ulkopuolisella rahoituksella tapahtuvaa perusopetuksen kehittämistoimintaa.

Sivistysjohtajan tehtävää hoidettiin seuraavasti:

Hanna-Kaisa Pekkarinen	1.1.-31.7.2018	(osto Kannonkoskelta)
Katja Poranen	1.8.-25.9.2018	(sivistysjohtaja-rehtori)
Pirkko Oinonen	26.9.- edelleen	

Tavoitteiden toteutuminen 2018

Toiminnalliset tavoitteet

Määrälliset

Lautakunta kokoontui yhdeksän (9) kertaa. Sivistyshallinto sisältää sivistysjohtajan palkkakuluja (noin 26 %) ja osaston toimistosihteerin palkkakuluja (24 %). Toimistosihteerin tuottaa tukipalveluja koko sivistysosastolle.

Laadulliset

Keskeisinä asioina käsiteltiin vuotuisten toimintakertomuksen, koulun lukuvuosisuunnitelman ja talousarvion lisäksi mm. päätökset liikuntapaikkojen hoidosta ja nuorisotalon valvonnasta. Lisäksi jaettiin stipendejä, valittiin Vuoden nuori, vuoden liikuntateko, tsemppaaja ja tsemppari sekä palkittiin menestyneitä

urheilijoita. Koulukuljetusasioita käsiteltiin useassa kokouksessa. Sivistysjohtaja-rehtori -virka oli käytössä muutaman kuukauden, mutta valitun henkilön irtisanouduttua koeajalla sivistysjohtajan ja rehtorin tehtävät eriytettiin sisäisesti kahdelle eri henkilölle.

Tainionmäen täysin remontoitu koulukiinteistö toimi toisen täyden talousarviovuoden. Opettajien osaamista talon tietotekniikan hyödyntämiseen vahvistettiin ns. digitutor-toiminnalla.

Talousarvioon varattiin kustannuspaikka ulkopuolisella rahoituksella toteutettaville projekteille, joilla kehitetään perusopetuksen laatua ja henkilöstön osaamista. Esi- ja perusopetuksen tasa-arvoa edistäviin toimenpiteisiin saatu valtion erityisavustus käytettiin keväällä suunnitelman mukaisesti koulunkäynninohjaajan palkkaamiseen Tainionmäen koululle. OKM:n avustus tutoropettajien palkkaukseen hoidettiin yhteistyössä maakunnan kanssa siten, että hanketta hallinnoi Jyväskylä.

Näiden lisäksi kehittämistoimintaa jatkettiin myös koulun kerhotoiminnassa ja Liikkuva koulu -toiminnassa.

Uusi opetussuunnitelma vakiintui käyttöön alaluokilla. Perusopetuksen yläluokilla opiskeltiin vielä rinnan vanhan ja uuden opetussuunnitelman mukaisesti: 8. vuosiluokka otti käyttöön uuden opetussuunnitelman 1.8.2018 alkaen ja 9 vuosiluokka eteni vanhan mukaisesti.

Taloudelliset

Lautakuntatyöskentely vei arvioitua enemmän rahaa. Kokouksia oli kaksi enemmän. Määräraha oli 9 180 e ja rahaa kului 12 604,21 e, noin 3 400 e enemmän. Hallinto toteutui arvioidusti. Hankkeet, jotka useimmat kohdistuvat useammalle vuodelle, ylittyivät noin 15 000 e.

Asiointiliikenteen kustannukset olivat 6 407,97 ja ylittyivät n 1 500 e. Asiointiliikenteeseen tuli heinäkuusta lähtien uusi reitti Talviaislahteen.

Tunnusluvut ja mittarit

Tunnusluvut	TP 2016	TP 2017	TA 2018	TP 2018	Poikkeama
Laajuus					
Lautakunnan kokoukset	7	8	7	9	2
Lautakunnan pykälät	79	89	89	82	-7
Projektit	6	4	2	5	3
Asiointiliikenne, matk.	184	145	145	119	-26
Asiointiliikenne, ajokerrat	152	133	133	125	-8
Taloudellisuus					
Hallinto €/asukas	62	62	59	75	16
Osaston henkilöstökulut	1173950	1173950	1171180	1184402,19	1 322,19
Asiointiliikenne, €/matk.	19,97	19,97	-	53,85	33,88
Voimavarat					
Hallinnon vakanssit	0,64	0,64	0,64	0,64	0
Osaston henkilöstö (hvt)		30	29	26	-3

310 VARHAISKASVATUS

		TP 2017	TA 2018	Toteutuma	Poikkeama
Menot	<i>Ulkoiset</i>	244 311,63	258 160,00	259 588,04	1 428,04
	<i>Sisäiset</i>	29 701,78	33 540,00	33 903,53	363,53
	<i>Yhteensä</i>	274 013,41	291 700,00	293 491,57	1 791,57
Tulot	<i>Ulkoiset</i>	35 398,35	20 000,00	25 641,02	5 641,02
	<i>Sisäiset</i>		0,00	0,00	0,00
	<i>Yhteensä</i>	35 398,35	20 000,00	25 641,02	5 641,02
YHTEENSÄ SIS+ULK		238 615,06	271 700,00	267 850,55	-3 849,45
Suunitelmapoistot					
Hyödykkeet					
Arvo 1.1.				11 699,09	
Muutos				401,20	
Poistot				-2 414,45	
Arvo 31.12.				9 685,84	

Varhaiskasvatukseen tulosalueeseen sisältyy perhepäivähoito, ryhmäperhepäivähoito, koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta, muut päivähoidon palvelut, lasten kotihoidontuki ja mahdollinen vauvaraha.

Tavoitteiden toteutuminen 2018

Toiminnalliset tavoitteet

Määrälliset

Tavoitteen mukaisesti tuotettiin riittävät varhaiskasvatuksen palvelut: päivähoitopaikka pystyttiin tarjoamaan lakisääteisessä ajassa.

Henkilöstöressurssina oli talousarviossa varauduttu yhteen omassa kodissaan työskentelevään perhepäivähoitajaan. Päivähoitokeskus Nuppukummussa työskenteli keskimäärin kolme hoitajaa ja varhaiskasvatuksen ohjaus toteutettiin 44 % työressurssina esikoulun opettajan toimesta.

Päivähoitoikäisiä lapsia oli hoidossa perhepäivähoitajilla ja Nuppukummussa 31.12.2018 yhteensä 22. Kokopäiväisiä hoitopäiviä oli vuonna 2018 yhteensä 788 ja puolipäiväisiä hoitopäiviä oli yhteensä 621.

Laadulliset

Tavoitteena oli hyvän ja laadukkaan päivähoidon takaaminen, yhteistyö vanhempien, sosiaali- ja terveydenhuoltohenkilöstön sekä muiden yhteistyötahojen (koulu ym.) kanssa sekä seudullisen varhaiskasvatussuunnitelman, uuden esiopetussuunnitelman ja aamu- ja iltapäivätoiminnan toimintasuunnitelman hyödyntäminen. Näitä tavoitteita vietin eteenpäin mm. henkilöstöressursoinnilla, täydennyskoulutuksella ja suunnitelmien päivityksillä.

Esiopettaja toimi varhaiskasvatusjohtajana opettajan työn lisäksi (johtajan työresurssi 44%, opettajan 88 %) 24.10.2016 alkaen. Työsuhde on toistaiseksi. Aamu- ja iltapäivätoiminta tarjottiin syksystä alkaen osittain myös koululla koulunkäynninohjaajien ohjaamana, mutta tehtäväalue säilyi edelleen osana varhaiskasvatuksen palvelua.

Kasvatushenkilöstön täydennyskoulutusta ja osaamisen kehittämistä huomioitiin mm. siten, että koko henkilöstö osallistui uuden varhaiskasvatussuunnitelman laadintaan ja käyttöön ottoon. Kivijärvi-painoitus toi toimintaan yrityskäynnit paikallisiin yrityksiin, Hello!- kielikylvyn kaikille varhaiskasvatuksen lapsille sekä liikunta- ja luontosuuntautuneisuuden jokapäiväiseen toimintaan.

Varhaiskasvatuksen erityislastentarhanopettajan palveluja ostettiin edelleen kahtena päivänä kuukaudessa, yksi päivä perhepäivähoidon tarpeita varten ja toinen eskariin kouluvalmiuksien kartoitusta varten. Palvelu ostettiin Kannonkosken kunnalta ja varhaiserityisopettajana toimi Hanna Saari. Syyskaudella tarve oli vain yksi päivä kuukaudessa. VEO:n palvelut ovat tarpeellinen ennaltaehkäisevän tuen ja varhaisen puuttumisen muoto.

Vuoden aikana pystyttiin tarjoamaan kysyntään perustuvaa vuorohoitoa.

Taloudelliset

Varhaiskasvatuksen talousarvioon varattu määräraha alittui 3 850 euroa. Maksutuloja kertyi 5 640 euroa ennakoitua enemmän. Henkilöstökulut ylittyivät noin 6 400 euroa. Lasten kotihoidontukea maksettiin 21 720 euroa, 23 800 ennakoitua vähemmän.

Vauvarahaa maksettiin muistamisena yhteensä yhdeksälle kivijärveläiselle vuonna 2018 syntyneelle vauvalle á 50 euroa.

Tunnusluvut ja mittarit

Tunnusluvut	TP 2016	TP 2017	TA 2018	TP 2018	Poikkeama
Laajuus					
Hoitopäivien lkm	2 651	2 848	2 650	2 521	-129
Lapsia hoidossa 31.12.	21	24	22	22	0
Taloudellisuus					
Varhaiskasvatus netto	246 223	238 615	271 700	267 851	3 849
Päivähoito netto *)	213 673	215 846	226 600	244 060	-17 460
Lasten kotihoidon tuki	32 349	22 520	45 500	21 723	23 777
Voimavarat					
Vakanssit	5,5	5,5	5,5	4,5	-1

*) ei sis. aamu- ja iltapäivätoiminnan

330 PERUSKOULUTUS

		TP 2017	TA 2018	Toteutuma	Poikkeama
Menot	<i>Ulkoiset</i>	1 079 895,84	1 109 460,00	1 080 377,92	-29 082,08
	<i>Sisäiset</i>	493 412,41	511 140,00	495 873,69	-15 266,31
	<i>Yhteensä</i>	1 573 308,25	1 620 600,00	1 576 251,61	-44 348,39
Tulot	<i>Ulkoiset</i>	29 612,33	10 460,00	69 174,64	58 714,64
	<i>Sisäiset</i>	8 755,96	7 500,00	7 548,33	48,33
	<i>Yhteensä</i>	38 368,29	17 960,00	76 722,97	58 762,97
YHTEENSÄ SIS+ULK		1 534 939,96	1 602 640,00	1 499 528,64	-103 111,36
Suunitelmapoistot					
Hyödykkeet					
Arvo 1.1.				144 853,06	
Muutos				-1 565,97	
Poistot				-28 167,79	
Arvo 31.12.				115 119,30	

Sisäisiin eriin kuuluvat ruokapalvelun ostot, sisäiset vuokrat sekä sisäinen talous- ja tietohallinto.

Tainionmäen koulu on yhtenäinen perusopetuksen koulu, jossa toimivat vuosiluokat 0-9. Talousarviossa peruskoulutukseen sisältyvät opetus, kuljetukset, ruokailu (sis. osto), muu oppilashuolto ja koulukuraattori –ja psykologipalvelut.

Oppilaille turvattiin perusopetuslain mukaiset opiskelumahdollisuudet. Yleisopetuksen oppilaiden ja yleisopetukseen integroitujen yksilöllisen opetussuunnitelman mukaisesti opiskelevien oppilaiden tarpeet huomioitiin joustavien opetusjärjestelyjen ja tarkoituksenmukaisten resurssien avulla. Kevätkaudella perusopetuksen tuntikehyks oli 310 tuntia ja esiopetuksen tuntikehyks oli 20 tuntia ja syyslukukaudella tuntikehykset olivat 290 tuntia perusopetuksessa ja 20 tuntia esiopetuksessa. Opettajien toimenkuvaa laajennettiin esimerkiksi siten, että lukuvuonna 2018-2019 sekä luokanopettajat että aineenopettajat antoivat opetusta vuosiluokille 3-9.

Vuokko Hilmola toimi rehtorina 31.7.2018 saakka. Katja Poranen toimi sivistysjohtaja-rehtorina 1.8.2018 – 25.9.2018. Tämän jälkeen rehtorina on toiminut Tuomas Kultalahti.

Toiminnan painopisteet

Uusi opetussuunnitelma otettiin käyttöön 8. vuosiluokalla. Arvioinnin kehittämistyötä ja uudistamista jatkettiin sekä seutukunnallisesti että kunnan yhtenäisen perusopetuksen koulussa. Koulussa arvioitiin perusopetuksen laatuksiterien mukaisesti koulun toimintaa. Arvioinnin kohteina olivat taloudelliset resurssit, arviointi sekä opetus ja opetusjärjestelyt. Henkilökunnan tiedollisten ja taidollisten valmiuksien kehittämistä tuettiin. Kuntarajat ylittävää yhteistyötä sekä opetustoimessa että

opetustoimen ulkopuolella pyrittiin kehittämään ja tehostettiin monipuolisesti. Kouluun hankittiin kalustoa käytettävissä olleiden resurssien mukaisesti

Koulutuksellista tasa-arvoa kehitettiin hankerahoituksella, joka mahdollisti koulunkäynninohjaajan palkkaamisen. Koulu oli mukana Liikkuva koulu -hankkeessa ja sen mukaista toimintaa kehitettiin vuonna 2018. Valtion rahoituksen avulla oli myös mahdollista jatkaa ja kehittää monipuolista kerhotoimintaa. Koulun toimintaa ja laatua kehitettiin myös digitutor –hankkeeseen saadun rahoituksen avulla.

Tavoitteiden toteutuminen 2018

Toiminnalliset tavoitteet

Määrälliset

Opetusta annettiin perusopetuksen 0-9 vuosiluokilla vuonna 2018 tuntikehyksen mukaisesti. Esiopetus on hallinnollisesti koulun yhteydessä.

Perusopetuksen päättötodistuksen sai 100 % ikäluokan oppilaista.

Laadulliset

Perusopetuksen käytännön toteutuksessa huomioitiin mahdollisuuksien mukaisesti oppilaiden yksilölliset tarpeet ja opetustoiminnan kannalta toimivat ryhmäkoot. Erialaisten kerhojen avulla annettiin oppilaille mahdollisuus kehittää harrastuksenomaisesti omia kykyjään.

Opetuksen laatua pyrittiin kehittämään monipuolisesti. Uusi opetussuunnitelma otettiin käyttöön 1.8.2018 myös vuosiluokalla 8. Koululla on käytössä perusopetuksen laatukriteereiden mukainen laatuasiakirja, jonka mukaisesti koulun toimintaan vuosittain arvioidaan.

Opetushenkilöstön kouluttautumista mahdollistettiin mm. Keski-Suomen Osaava-ohjelman avulla ja samalla tähdennettiin tiedollisten ja taidollisten valmiuksien uusiutumisen merkitystä opetuksen laadun kehittämiseksi.

Kuntien välisellä opettajien yhteiskäytöllä varmistettiin pätevien opettajien toiminta koulussa. Koulukuraattori ja -psykologipalvelut olivat käytettävissä 1-2 kertaa viikossa koululla ja kouluterveydenhoitaja 1-2 kertaa viikossa. Kolmen vakinaisen koulunkäynninohjaajan lisäksi koulu työllisti keväällä yhden määräaikaisen koulunkäynninohjaajan valtion myöntämällä avustuksella.

Taloudelliset

Kotikuntakorvaukset aiheuttivat käyttötalouteen noin 44 350 euron nettokustannukset. Kotikuntakorvausmenoja syntyy kivijärvisestä lapsesta ja nuoresta, joka suorittaa peruskoulua oman paikkakunnan ulkopuolella.

Koulun toiminta mukautettiin talousarviomäärärahojen mukaisesti, talousarvion alitusta tuli noin 103 100 euroa. Koulukuljetukset alittuivat 22 400 eurolla vakuutusyhtiön korvauksesta johtuen. Henkilöstökulut ja kouluruokailu toteutuivat ennakoitua pienempänä.

Tunnusluvut ja mittarit

Tunnusluvut	TP 2016	TP 2017	TA2018	TP 2018	Poikkeama
Laajuus					
Esiopetus, oppilaat 20.9.	8	8	7	8	+1
Perusopetus, oppilaat 20.9.	95	96	93	86	-7
Peruskoulun oppim	8	9	11	11	0
Tuntikehys	330/330	330/330	330/310	330/310	0
Yleisop.tunnit/oppilas	3,2	3,1	3,2	3,4	+0,2
Eriyisopetuksen tunnit	24	24	24	24	0
Opetusryhmät	5-16	5-16	5-16	5-14	-2
Opp./opettaja keskim.	5,4	6	5,7	5,9	+0,2
Kuljetusoppilaat k/s	51/50	49/48	48/48	48/45	0/-3
Por:n koko keskimäär.	10,3	10,4	10	9,4	-0,6
Taloudellisuus					
Käyttömenot €/asukas	1250	1390	1396	1358	-38
Käyttömenot €/oppilas	15068	15128	16206	16767	-561
Käyttömenot €/opetust.	123	125	133	129	-4
Opetusmateriaali/opp	371	329	325	351	+26
Koulukuljetus/kulj.oppil	2654	2046	1979	1385	-594
Opettajien täyd.koul/op	100	100	100	100	0
Voimavarat					
Opetushenkilöstö,	19	18,5	17,5	16	-1,5
- vak	9	9	10	10	0
- tuntiopettajat, vak	4,5	4	7,5	6	-1,5
- opettajat, ma	1	1,5	0	0	0
Muu henkilöstö	4	4	4	3,5	-0,5

Talousarvio 2018 asukasluku: 1161, tilinpäätös 2018 asukasluku: 1101

340 MUU KOULUTUS

		TP 2017	TA 2018	Toteutuma	Poikkeama
Menot	<i>Ulkoiset</i>	27 593,02	26 040,00	26 320,49	280,49
	<i>Sisäiset</i>	763,82	960,00	805,16	-154,84
	<i>Yhteensä</i>	28 356,84	27 000,00	27 125,65	125,65
Tulot	<i>Ulkoiset</i>	49,00		49,00	49,00
	<i>Sisäiset</i>		0,00	0,00	0,00
	<i>Yhteensä</i>	49,00	0,00	49,00	49,00
YHTEENSÄ SIS+ULK		28 307,84	27 000,00	27 076,65	76,65

Muu koulutus käsittää kansalaisopiston ja musiikkiopiston sekä toisen asteen kuraattori- ja psykologipalvelut.

Kivijärvellä toimii Karstulan kansalaisopisto, joka on kuntalaisten arvostama vapaan sivistystyön oppilaitos, matalan kynnyksen harrastus- ja oppimispaiikka sosiaaliselle kasvulle, itsensä kehittämiseksi sekä henkisen ja fyysisen vireyden ylläpitämiseen.

Kivijärvi on jäsen Viitasalo-opistossa, jonka isäntäkuntana on Saarijärven kaupunki. Viitasalo-opiston toiminta-ajatuksena on toiminta-alueensa musiikin ja tanssin harrastuksen kehittäminen ja musiikin ja tanssin perusopetuksen antaminen sekä harrastajille että ammattiin aikoville.

Tavoitteiden toteutuminen 2018

Toiminnalliset tavoitteet

Määrälliset

Kansalaisopistotoiminta pysyi entisellä tasolla. Eniten kursseja oli liikunnassa, musiikissa ja kädentaidoissa. Kädentaitopiirien näyttely pidettiin kirjaston aulassa ja musiikkipiiriläiset esiintyivät näyttelyn avajaisissa.

Kivijärvellä musiikkiopisto järjesti pianon yksilöopetusta ja kaksi oppilaskonserttia. Muiden soitinten opiskelu, tanssi ja musiikkileikkikoulu on mahdollista Saarijärvellä tai Karstulassa. Viitasalo-opistossa kivijärveläisiä oppilaita opiskeli perustasolla 11 oppilasta.

Laadulliset

Kansalaisopiston koulutustarjonta oli kohtalaisen monipuolista ja perustui sekä opiston tavoitteisiin että kuntalaisten toivomuksiin.

Taloudelliset

Kansalaisopiston ja musiikkiopiston toiminta sekä toisen asteen kuraattori- ja psykologipalvelut toteutuivat varattujen määrärahojen puitteissa.

Tunnusluvut ja mittarit

Tunnusluvut	TP 2016	TP 2017	TA2018	TP 2018	Poikkeama
Laajuus					
<i>Kansalaisopisto</i>					
Opetustuntien määrä	858	675	810	706	-104
Opiskelijoiden määrä	214	308	270	204	-66
<i>Musiikkiopisto</i>					
Opetustuntien määrä	426	420	430	454	24
Opiskelijat	11	11	11	11	0
Taloudellisuus					
<i>Kansalaisopisto</i>					
Toimintakate	20509	20683	22000	21327,9	-672,1
€/opetustunti	23,9	30,7	27,2	30,2	-3
€/opiskelija	95,8	67,3	81,5	104,5	-23,0
<i>Musiikkiopisto</i>					
Toimintakate	7942	7425	5500	5265	234,8
€ / opiskelija	722	675	493	478	15
Voimavarat					
Vakanssit	ostopalv.	ostopalv.	ostopalv.	ostopalv.	ostopalv.

350 KIRJASTOTOIMI

		TP 2017	TA 2018	Toteutuma	Poikkeama
Menot	<i>Ulkoiset</i>	86 462,79	88 250,00	88 893,96	643,96
	<i>Sisäiset</i>	31 859,96	35 110,00	33 691,94	-1 418,06
	<i>Yhteensä</i>	118 322,75	123 360,00	122 585,90	-774,10
Tulot	<i>Ulkoiset</i>	1 136,83	800,00	1 498,14	698,14
	<i>Sisäiset</i>				0,00
	<i>Yhteensä</i>	1 136,83	800,00	1 498,14	698,14
YHTEENSÄ SIS+ULK		117 185,92	122 560,00	121 087,76	-1 472,24
Suunitelmapoistot					
Hyödykkeet					
Arvo 1.1.				12 886,22	
Muutos				382,76	
Poistot				-5 849,73	
Arvo 31.12.				7 419,25	

Kunnan tehtävänä on yleisen kirjaston toiminnan järjestäminen. Yhteiseen Keski-kirjastoverkkoon Kivijärvi on kuulunut 1.10.2013 alkaen ja verkko kattaa kaikki Keski-Suomen kunnankirjastot. Keski-kirjastojen ohjausryhmä linjaa toimintaa ja yhteistyötä tehdään mm. e-hankinnoissa ja logistisissa ratkaisuisissa.

Nykyinen kirjastolaki tuli voimaan 1.1.2017. Lain tavoitteena on edistää (§ 2)

- 1) väestön yhdenvertaisia mahdollisuuksia sivistykseen ja kulttuuriin;
- 2) tiedon saatavuutta ja käyttöä;
- 3) lukemiskulttuuria ja monipuolista lukutaitoa;
- 4) mahdollisuuksia elinikäiseen oppimiseen ja osaamisen kehittämiseen;
- 5) aktiivista kansalaisuutta, demokratiaa ja sananvapautta.

Tavoitteen toteuttamisessa lähtökohtina ovat yhteisöllisyys, moniarvoisuus ja kulttuurinen moninaisuus.

Lain mukaan yleisen kirjaston tehtävänä on (§ 6)

- 1) tarjota pääsy aineistoihin, tietoon ja kulttuurisisältöihin;
- 2) ylläpitää monipuolista ja uudistuvaa kokoelmaa;
- 3) edistää lukemista ja kirjallisuutta;
- 4) tarjota tietopalvelua, ohjausta ja tukea tiedon hankintaan ja käyttöön sekä monipuoliseen lukutaitoon;
- 5) tarjota tiloja oppimiseen, harrastamiseen, työskentelyyn ja kansalaistoimintaan;
- 6) edistää yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua.

Tavoitteiden toteutuminen 2018

Toiminnalliset tavoitteet

Määrälliset

Tavoitteena oli kartuttaa kirjaston kokoelmia määrällisesti. Käyntimääriin pyrittiin vaikuttamaan järjestämällä erillisiä tapahtumia kirjastossa.

Lainaajamäärä on laskenut hieman. Lainausoikeuttaan käytti 316 henkilöä. Kokoelmapoistoja tehtiin edellisvuotta vähemmän (651->237). Hankintoja tehtiin suunnitellun mukaan.

Lainamäärät ovat laskeneet kymmenen vuoden ajan ja fyysiset käynnit viisitoista vuotta. Viimeiset kaksi vuotta lainamäärät ovat pysyneet samoissa lukemissa (10 477 ja 10 530). Kävijämäärä (7 880) laski, mutta verkkokäynnit (4 945) jatkoivat nousuaan.

Laadulliset

Tavoitteena oli monipuolistaa aineistoa asiakkaiden toiveiden mukaisesti, hyödyntää Keski-kirjastojen kokoelmia, opastaa kirjastonkäytössä ja avustaa tiedonhaussa, lisätä ja mainostaa toimintaa.

Toteutunut: Hankinnoissa kuunneltiin myös asiakkaiden toivomuksia. Keski-kirjastot tarjoavat asiakkailleen nykyään myös e-kirjoja, e-musiikkia, e-äänikirjoja ja e-lehtiä. Opastusta kirjavalinnoissa, tiedonhaussa ja tietokoneiden käytössä oli viikoittain. Logistiikka- ja muu yhteistyö jatkui Keski-kirjastojen kanssa. Seutulainaus väheni. Kivijärveltä muualle seutulainattiin 448 kpl, asiakkaillemme puolestaan seutulainattiin muualta 389 kpl.

Piirit, tapahtumat ja vierailut: Kirjaston tiloissa kokoontui kansalaisopiston perinnepiiri, neulekuppila, keväällä digiryhmä ja syksyllä sanataideryhmä. Vuoden aikana kirjastossa pidettiin myös kunnan historiasta kertova luento, kansalaisopiston kahvikonsertti, defin käyttöopastus, Viro-aiheinen luento, kaksi runotapahtumaa ja kolme karaokelaulutilaisuutta. Satutunteja pidettiin säännöllisesti joka toinen viikko.

Koululuokat vierailivat kirjastossa. Tiloja on käytetty myös kokoustiloina soveltuvien osin (mm. martat, kotiseutuyhdistys, lape ja eläkeliitto).

Näyttelyt: Päiväkoti 40 vuotta –näyttely, kansalaisopiston näyttely, Anna-Liisa Leppäsen taidenäyttely ja Mirja Laukka-Lyyran käsityönäyttely.

Sisällöllistä toiminnallisuutta on tuettu satunnaisesti myös kirjaston facebook-sivuilla, täydennyskoulutuksin (3) ja seudulliseen toimintaan osallistumalla.

Taloudelliset

Kirjaston määrärahat riittivät. Käyttötaloudessa tuloja saatiin noin 700 euroa arvioitua enemmän. Menot alittuivat vajaalla 800 eurolla. Vuosikate jäi plussalle 1 472,24 ja poistot mukaan lukien 3 162,51.

Tunnusluvut ja mittarit

Tunnusluvut	TP 2016	TP 2017	TA 2018	Tot. 2018*	Poikkeama
Laajuus					*
Kotilainat	11 349	10 477	10 500	10 530	30
Lainat/asukas **	9	9	10	10	0
Lainajaat	357	358	360	316	-44
Kävijämäärä/v	9 727	9 318	8 700	7 880	-820
Verkkökäynnit	4 398	4 855	4 500	4 945	445
Kirjastoaineisto	30 474	30 722	31 800	31 954	154
- josta kirjoja	27 622	27 820	28 800	29 027	227
Aukiolotunteja/v	1 112	1 098	1 100	1 094	-6
Toimintakulut	125 791	118 323	123 360	122 586	774
- kstoaineistokulut	19 791	18 002	17 950	17 530	420
- henkilöstökulut	62 520	59 976	61 620	61 499	121
Toimintakate/as. **	104	101	111	109	2
€ / käynti	13	13	14	15	-1
€ / laina	11	11	11	11	0
Vakanssit	1,4	1,4	1,4	1,4	0

*) + on positiivinen kehitys, - on negatiivinen kehitys talousarvioon verrattuna

***) asukaslukua 1101 käytetty v. 2018

360 KULTTUURITOIMI

		TP 2017	TA 2018	Toteutuma	Poikkeama
Menot	<i>Ulkoiset</i>	13 996,69	14 700,00	16 261,05	1 561,05
	<i>Sisäiset</i>	966,88	840,00	1 353,23	513,23
	<i>Yhteensä</i>	14 963,57	15 540,00	17 614,28	2 074,28
Tulot	<i>Ulkoiset</i>	2 285,87	200,00	1 600,32	1 400,32
	<i>Sisäiset</i>			80,60	80,60
	<i>Yhteensä</i>	2 285,87	200,00	1 680,92	1 480,92
YHTEENSÄ SIS+ULK		12 677,70	15 340,00	15 933,36	593,36
Suunitelmapoistot					
Hyödykkeet					
Arvo 1.1.				4 849,81	
Muutos				407,34	
Poistot				-315,86	
Arvo 31.12.				4 941,29	

Lain kuntien kulttuuritoiminnasta mukaan kunnan tehtävänä on edistää, tukea ja järjestää kulttuuritoimintaa kunnassa. Kulttuuritoimi osana kunnan sivistystoimintaa tukee ihmisten ja yhteisöjen henkistä vireyttä, järjestää ja välittää kulttuuri- ja juhlatilaisuuksia sekä tarjoaa mahdollisuuksia taiteen harrastamiseen. Lisäksi kulttuuritoimi on mukana paikallisen kulttuuriperinteen vaalimisessa ja edistämässä.

Kulttuurisektori vastaa kulttuuripalveluista ja kunnan juhlista, joihin on varattu määräraha "kulttuuritoimen" puolelle. Uutta kulttuuritoimintalaki valmisteltiin vuoden 2018 aikana.

Toimintamuutos ja painopistealueet

Kulttuuritoimi tuotti kulttuuripalveluja yksin sekä yhdessä yhdistysten ja muiden kulttuuritoimijoiden kanssa. Yhdistysavustuskäytäntö on palautettu 2014.

Kunnan kotisivuja, Kivijärvi-facebook-ryhmää, kuntatiedotetta ja paikallislehteä hyödynnettiin tapahtumatiedottamisessa.

Taide-elämyksiä luotiin lähinnä musiikin, teatterin ja kuvataiteen keinoin. Kuntalaisten henkistä vireyttä vahvistettiin erilaisin tapahtumin joko luomalla niitä paikallisvoimin tai ostamalla ammattilaisilta.

Tavoitteiden toteutuminen 2018

Toiminnalliset tavoitteet

Määrälliset ja laadulliset

Tavoitteena oli tarjota kulttuuritapahtumia kuntalaisille ja kesäasukkaille sekä tehdä yhteistyötä eri yhdistysten, yhteisöjen, vapaa-aika-, kirjasto- ja koulutoimen, kansalaisopiston ja naapurikuntien kanssa.

Toteutunut: Kunnanhallituksen nimeämä juhlatoimikunta koordinoi kunnan juhla-vuoden viettoa. Työryhmä kokoontui 17.1., 21.2, 23.5. ja 31.8. Työryhmä osallistui merkittävästi kiviteoksen ja pääjuhlan suunnitteluun ja toteutukseen.

Kulttuuritoimi järjesti vuotuisjuhlien lisäksi yhteislaulu- ja muita tapahtumia. Kulttuuritoimijat toimivat edelleen hyvin. Sivistyslautakunta valitsi Vuoden Nuoren (JP) ja kulttuuriavustuksia haki ja sai neljä (4) hakijaa.

Kulttuuritoimi järjesti tai oli mukana mm. seuraavissa **tapahtumissa** vuonna 2018:

- teatteri Mukamas -teatteriesitys 22.2.
- kaatuneitten muistopäivän juhla
- yhteislauluiltoja heinäkuussa
- Tango de Norte -konsertti
- museopäivä yhteistyössä kotiseutuyhdistyksen kanssa
- kaksi torikonserttia yhteistyössä kotiseutuyhdistyksen kanssa
- Vinski –teatteriesitys Keskuspuistossa
- kunnan juhla 7.10.
- joulumarkkinat 1.12.
- yhdistetty itsenäisyyspäivän juhla ja kotiseutujuhla 6.12.
- Tarja Lunnaksen joulukonsertti 14.12.

Kulttuurivuoteen oman lisänsä toivat mm. Kivijärven kesäteatterin esitykset Hannunkivessä, kotiseutuyhdistyksen museotoiminta ja Kivijärvi Soi -konsertit, Lions clubin rantakeittojuhla, Heitjärven kyläyhdistyksen kesäteatteritoiminta ja Duo-konsertti sekä Saunakylän kyläyhdistyksen Laulukukkokilpailu.

Taloudelliset

Käyttötaloudessa tuloja saatiin arvioitua enemmän, yhteensä 1 680,92. Menot ylittivät noin kahdella tuhannella eurolla. Vuosikate meni miinukselle 593,36 ja poistot mukaan lukien 579,22.

Ulkoisella rahoituksella ja kuntien välisellä yhteistyöllä mahdollistui sanataidehanke, joka jatkuu vuonna 2019.

Tunnusluvut ja mittarit

Tunnusluvut	TP 2016	TP 2017	TA 2018	Tot. 2018	Poikkeama
Laajuus					*
Vuotuisjuhlat	2	2	3	3	0
Yleisömäärä juhlissa	280	280	350	400	50
Teatterit, konsertit	12	12	7	11	4
Avustukset+Vuoden Nuori	740	840	1340	400+340	-600
Taloudellisuus					
Toimintakate €	12 564	12 578	15 340	15 933	-593
Voimavarat					
Vakanssit	0	0	0	0	0

*) + on positiivinen kehitys, - on negatiivinen kehitys talousarvioon verrattuna

037 VAPAA-AIKATOIMI

		TP 2017	TA 2018	Toteutuma	Poikkeama
Menot	<i>Ulkoiset</i>	103 118,48	112 380,00	101 118,55	-11 261,45
	<i>Sisäiset</i>	33 075,67	36 070,00	34 660,31	-1 409,69
	<i>Yhteensä</i>	136 194,15	148 450,00	135 778,86	-12 671,14
Tulot	<i>Ulkoiset</i>	11 779,50	12 300,00	13 361,99	1 061,99
	<i>Sisäiset</i>		2 600,00	2 620,14	20,14
	<i>Yhteensä</i>	14 361,01	14 900,00	15 982,13	1 082,13
YHTEENSÄ SIS+ULK		121 833,14	133 550,00	119 796,73	-13 753,27
Suunitelmapoistot					
Hyödykkeet					
Arvo 1.1.				151 080,01	
Muutos				-60 820,72	
Poistot				-15 458,76	
Arvo 31.12.				74 800,53	

Vapaa-aikatoimeen sisältyvät nuorisotoiminta, lasten ja nuorten harrastustoiminta, nuorisovaltuusto, liikunta- ja urheilutoiminta ja urheilualueiden hoito.

1.1.2017 voimaan tulleen nuorisolain mukaan nuorisotyö ja -politiikka kuuluvat kunnan tehtäviin. Kunnan tulee paikalliset olosuhteet huomioiden luoda edellytyksiä nuorisotyölle ja –toiminnalle järjestämällä nuorille suunnattuja palveluja ja tiloja sekä tukemalla nuorten kansalaistoimintaa. Tehtävää hoitaessaan kunnan tulee olla tarpeen mukaan yhteistyössä muiden nuorille palveluja tuottavien tahojen kanssa. Monialaista yhteistyötä varten kunnassa on oltava ohjaus- ja palveluverkosto, jonka kohderyhmänä on kaikki kunnassa asuvat nuoret. Laissa on säädetty myös etsivän nuorisotyön toteuttamisesta.

10.4.2015 voimaan tulleen liikuntalain mukaan kunnan vastuulla on edellytysten luominen liikunnalle paikallistasolla järjestämällä liikuntapalveluja ja terveyttä edistävää liikuntaa, tukemalla kansalaistoimintaa mukaan lukien seuratoiminta, sekä rakentamalla ja ylläpitämällä liikuntapaikkoja.

Toimintamuutos

Uusi nuorisolaki määrittelee kunnan tehtävät aikaisempaa yleisemmällä tasolla. Nuorisovaltuustosta säädetään nyt nuorisolain sijasta kuntalaissa.

Nuorisotalon avoimen toiminnan aukioloaikoja supistettiin syksystä 2015 alkaen kahteen iltaan viikossa vähentyneen kävijämäärän takia. Vastaavasti nuorten kerhotoiminta on lisääntynyt ja sitä on myös nuorisotalon tiloissa.

Kunnan ja vireästi toimivan 4H:n yhteistyö lisääntyi entisestään. Yhteistyötä tehdään lisäksi toiminnassaan uudelleen aktivoituneen varhaisnuorisojärjestö Vesaisten

kanssa. Seutukunnallinen yhteistyö tapahtumien järjestämisessä on loppunut kokonaan sekä nuoriso- että liikuntapuolella.

Liikuntapaikkojen hoitopalvelut ostetaan pääosin urheiluseuralta ja lisääntyneessä määrin yksityisiltä palveluntarjoajilta. Jossakin määrin kenttiä ja alueita hoidetaan myös vapaa-aikatoimen omana työnä.

Urheilukentän keihäänheitto- ja pituushyppypaikkojen vauhdinottoratojen peruskorjaus aloitettiin 2018, mutta päällystäminen novotan-pinnoitteella siirtyi vuoteen 2019. Kuntotuvan sauna- ja wc-tilat peruskorjattiin miesten puolella 2017 ja naisten puolella 2018. Liikunta- ja kuntosalin lattiaremontti tehtiin syksyn 2016 aikana, samoin jääkiekkokaukalon pohjan asfaltti poistettiin ja tilalle laitettiin kivituhka. Liikuntapaikkojen määrä on lisääntynyt. Frisbeegolfrata valmistui 2013 ja kesäksi 2015 sinne vaihdettiin uudet korit, jotka palvelevat paremmin mittavaa kilpailutoimintaa. Kukkonniemen uimaranta valmistui kesällä 2015 ja Peltokankaan pienlaskettelurinteen profiilia parannettiin. Tenniskenttä Peltokankaan alueelle valmistui 2014. Perinteisen tyylin latujen tekoon saatiin latu-urajyrsin. Hoikanperäntien varteen pääosin nuorten itsensä talkootyönä rakentamaa airsoftradan kehittämistä jatkettiin talkootyönä.

Tainionmäen koulun pihaan valmistui lähiliikuntapaikka 2015. Kukkonniemen uimarannan valmistuttua Tiaisniemen uimaranta poistettiin käytöstä lokkiongelman takia ja laiturit siirrettiin ensin Hannunkiveen ja sieltä Puralankylälle.

Keskeisimmät ulkoliikuntapaikat käsittävä turvallisuussuunnitelma valmistui 2015 aikana ja suunnitelman mukaiset opastaulut asennettiin 2016.

Tavoitteiden toteutuminen 2018

Toiminnalliset tavoitteet

Määrälliset

Nuorisotaloa pidettiin auki ympäri vuoden kahtena iltana viikossa. Avoimen toiminnan kävijämäärä iltaa kohti oli 5-20, ja koko vuoden kävijämäärä oli 808. Nuorisotoimintaan taloa käytti lisäksi 4H-yhdistys ja etsivä nuorisotyö. Ikäihmisten käsityökerho kokoontui siellä kahtena päivänä viikossa. Kokonaiskävijämäärä oli 1480.

Kannonkosken ja Kyyjärven nuorisotoimen, sekä 4H-yhdistyksen kanssa järjestettiin Piispalassa crazy action-illoja, joihin oli linja-autokuljetus uimahallikuljetusten yhteydessä. Kivijärveläisiä 12-20-vuotiaita osallistujia 15-20/kerta. Nuorisotoimi on osallistunut lisäksi kevätkaudella kouluyhteistyöhön välituntikahvilatoiminnan kautta.

Järjestöjen toimintaa tuettiin tekemällä niiden kanssa yhteistyötä niin, että mahdollisimman moni harrastusmuoto säilyisi Kivijärvellä.

Nuorisovaltuusto järjesti talvella hankifutisturnauksen, mutta kesän aikainen pelitoiminta loppui vähäisen osallistujamäärän takia. Paintball-radalla oli talkoita ja jonkin verran pelitoimintaa. Nuorisovaltuuston aloitteesta aloitettu Kirsikkapuistohanke eteni yhteistyössä kunnan ja vanhusneuvoston kanssa. Viisari

teki hankkeesta myönteisen päätöksen, mutta Ely-keskuksen lopullista rahoituspäätöstä ei vielä saatu. Minigolf-radon peruskorjaus siirtyi.

Kunnan ja seurakunnan yhteiseen nuorten toimintailtapäivään Piispalassa osallistui 51 henkilöä. Yhteistä syksyn kylpyläretkeä ei enää järjestetty. Sen sijaan yhteistyössä Vesaisten kanssa järjestettiin Tenholan koululla perinteinen vapputapahtuma, osallistujia 60. Uutta oli Vesaisten kanssa yhteinen SuperParkin retki Jyväskylään joulukuussa, osallistujia 48.

Hiihtokausi oli pitkä ja talvi runsasluminen. Hiihtoladun teko kuntoradalle alkoi joulukuun alkupuolella ja kausi jatkui huhtikuun puoliväliin saakka. Metsälatujen tekoa vaikeutti alkutalvesta ojissa ja soilla ollut vesi. Jääladut olivat käytössä pitkään. Kansanhiihdoissa suorituksensa kirjasi 59, mestaripyöräilijäkampanjassa 54 ja XXIII kävelyottelussa 224 kuntoilijaa. Urheiluseuran kanssa yhteistyössä järjestettäviä hopeasompahiihtoja pidettiin kuusi kertaa, osallistujia keskimäärin 12-17.

Talven musiikkiluistelu keräsi keskimäärin 25 osallistujaa. Kaukalo oli luistelukunnossa koko talven sen jälkeen, kun jäädyttämään päästiin tammikuun alussa.

Peltokankaan pienlaskettelurinteen hiihtohissi oli käytössä hiihtolomakaudella kolme viikkoa. Hiihtohissin käyttäjiä oli keskimäärin 6/päivä. Perinteinen mäenlaskutapahtuma oheishjelmineen yhteistyössä VilliPeuran, moottorikelkkakerhon, MTK:n, seurakunnan ja MLL:n kassa kokosi pulkkamäkeen noin 150 osallistujaa.

Hannunkivi-juoksussa oli 72 osallistujaa. Uimahallimatkoja Piispalaan järjestettiin 12 kertaa, osallistujia n. 15/kerta. Ikäihmisten salivuorolla kävi keskimäärin seitsemän osallistujaa.

Kivijärven ja Kannonkosken pyöräilijät tapasivat kesäkuussa Yläpään risteyksessä, osallistujia 43. Kuudetta kertaa järjestettyyn Kivijärvi-pyöräilyyn reitillä Nousulahti - Perhon raja - Möttönen osallistui 25 pyöräilijää hyvissä olosuhteissa. Markkinoinnista huolimatta osallistujamäärää ei ole kasvanut tavoitellusti. Hannunkiven lomakylässä järjestettiin yhteistyössä VilliPeuran ja urheiluseuran kanssa valtavan some-julkisuuden saaneet sankohiipimisen SM-kilpailut, kilpailijoita eri puolelta Suomea 85. Alkujaan sankohiipimisen tilalle oli tarkoitus kehittää jokin uusi tapahtuma. Frisbeegolfin suosio jatkui lähes entisenään ja 20-väyläisellä radalla urheiluseura piti viikkokilpailuja koko kesän, sekä myös talvikaudella. Vapaa-aikatoimi järjesti radalla pitäjänmestaruuskilpailut. Yleisurheilun ikäkausikilpailuihin osallistui 15-41 urheilijaa/kerta. Jalkapallokoulua ei pidetty edellisten kesien vähäisen osallistujamäärän takia. Salamajärvi Trailrun peruuntui tiimiakatemiaan vetäytyttyä järjestelyistä.

Kuntosalilla annettiin ohjausta aloitteleville ryhmille ja yksityishenkilöille.

Uudenvuoden vastaanotto järjestettiin perinteiseen tapaan Keskuspuistossa Kivijärvi 150-juhlavuoden päättymisen kunniaksi. Uudenvuodentervehdyksen esitti vapaa-aikaohjaaja Hannu Ahonen. Osallistujia huonon kelin vuoksi oli alle sata. Ennen vuoden vaihtumista kirkossa pidettiin juhla jumalanpalvelus, osallistujia 63.

Laadulliset

Järjestettiin monipuolista vapaa-ajantoimintaa. Nuorisovaltuuston toiminta jatkui aktiivisena koko vuoden sekä nuorten asioihin vaikuttamisessa, että tapahtumien ja harrastusmahdollisuuksien kehittämisessä.

Etsivä nuorisotyö on tuottanut hyvää tulosta, asiakkaiden tilanne pääsääntöisesti kohentunut. Asiakasmäärä on myös laskenut aikaisemmista vuosista huomattavasti. Kannonkosken, Kivijärven ja Kyyjärven yhteinen työntekijä hyllytettiin kuitenkin syksyllä Kivijärven osalta kaikesta toiminnasta.

Lasten- ja nuorten palveluverkoston kokousten järjestäminen oli vaikeaa eri paikkakunnilta olevien jäsen aikataulujen takia. Verkosto kokoontui vain yhden kerran.

Liikuntakampanjoiden ja tapahtumien yhteydessä annettiin ohjeita terveellisestä liikkumisesta. Kampanjoilla tavoitettiin myös niitä henkilöitä, jotka eivät osallistu ryhmäliikuntaan.

Vapaa-aikaohjaajan työpanos oli Kivijärvi Soi-tapahtuman käytössä.

Taloudelliset

Toiminta tapahtui talousarvion sallimissa rajoissa. Yleisesti kustannukset pidettiin pieninä yhteistyöllä eri tahojen kanssa, sekä ostamalla kolmannelta sektorilta palveluita. Latujen ja kaukalon hoito oli jatkuvien lumisateiden vuoksi suunniteltua kalliimpaa, mutta ylitykset otettiin muilta menokohdilta.

Liikuntapaikkojen käytöstä saadut maksut olivat budjetoitua suuremmat.

Tunnusluvut ja mittarit

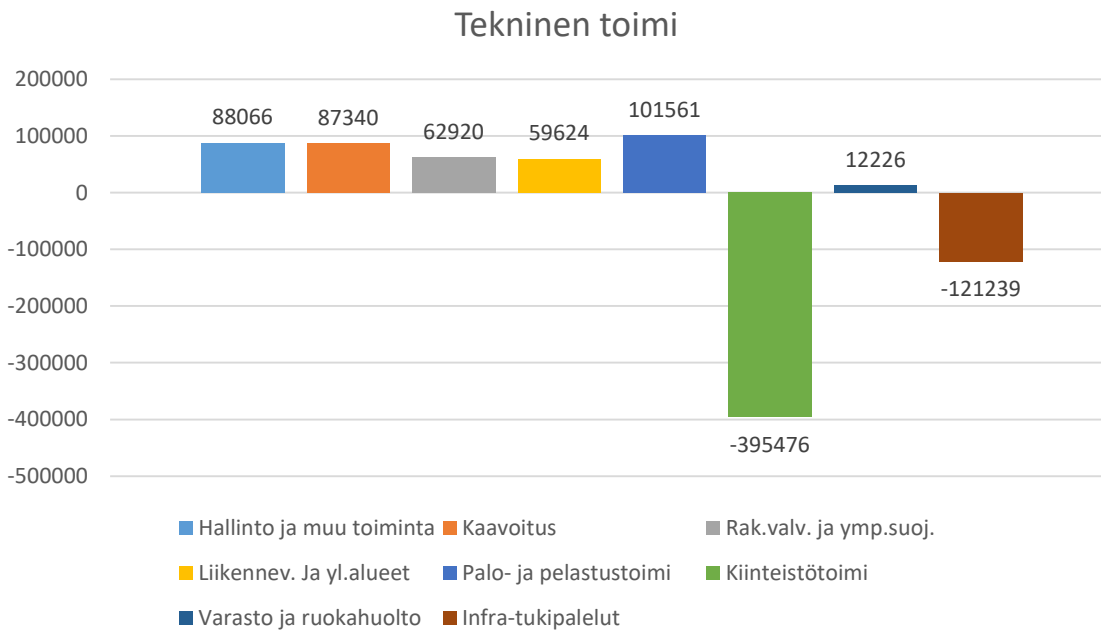
Tunnusluvut	TP 2016	TP 2017	TA 2018	Tot. 2018	Poikkeama
Laajuus					
Sisäliik/osanottajat	3900	5000	4900	4600	-300
Ulkolikunta/osanottajat	6300	6600	6500	6600	0
Kilpailutoim/osanott.	880	750	900	640	-260
Nuorisotalo/kaikki kävijät	1730	1840	1400	1480	+80
Nuorisotoim./osanott.	1750	1600	1600	1450	-150
Työpaja / keskim.	0	0	0	0	0
Taloudellisuus					
Liikuntapaikk. hoito/as	42,1	43,6	48,4	41,6	-6,8
Nuorisotilat/as (sis)	9,3	9,5	9,1	10,2	+1,1
Vapaa-aikatoim./as	23,6	20,2	24,2	20,1	-4,1
Työpaja nto/as					0
Voimavarat					
Vakanssit	1	1	1	1	0

5.4 TEKNINEN LAUTAKUNTA

Toiminta-ajatus

Teknisen toimen tehtävänä ovat päävastuualueensa palvelujen järjestäminen ja ylläpitäminen kuntalaisille ja kunnan muiden hallintokuntien käyttöön, taloudellisesti, tehokkaasti, laadullisesti ja tarvittavassa laajuudessa.

TP 2018	Menot		Tulot		Yhteensä		
	Ulkoiset	Sisäiset	Ulkoiset	Sisäiset	Menot	Tulot	Netto
Hallinto ja muu t.	82 207	8 532	2 673		90 739	2 673	88 066
Kaavoitus	86 652	688			87 340	0	87 340
Rak.valv. ja ymp.s.	63 400		480		63 400	480	62 920
Liikennev. ja yl.al.	63 373		3 749		63 373	3 749	59 624
Palo- ja pelastut.	101 561				101 561	0	101 561
Kiinteistötoimi	588 640	182 005	682 570	483 551	770 645	1 166 121	-395 476
Ruokahuolto	366 846	44 740	310 205	89 155	411 586	399 360	12 226
Infra-tukipalvelut	473 195	9 840	434 625	169 649	483 035	604 274	-121 239
YHTEENSÄ	1 825 874	245 805	1 434 302	742 355	2 071 679	2 176 657	-104 978

400 TEKNINEN HALLINTO

		TP 2017	TA 2018	Toteutuma	Poikkeama
Menot	<i>Ulkoiset</i>	81 600,48	89 470,00	82 207,39	7 262,61
	<i>Sisäiset</i>	9 016,05	10 030,00	8 531,98	1 498,02
	<i>Yhteensä</i>	90 616,53	99 500,00	90 739,37	8 760,63
Tulot	<i>Ulkoiset</i>	709,32	1 000,00	2 672,79	-1 672,79
	<i>Sisäiset</i>				0,00
	<i>Yhteensä</i>	709,32	1 000,00	2 672,79	-1 672,79
YHTEENSÄ SIS+ULK		89 907,21	98 500,00	88 066,58	10 433,42
Suunnitelmapoistot					
Hyödykkeet					
Arvo 1.1.				1 285,89	
Muutos				388,92	
Poistot				-301,99	
Arvo 31.12.				1 372,82	

Toimintamuutos

Mittauskustannukset kuuluvat tekniseen hallintoon ja mittaustoimintaa hoidetaan yhteistyössä lähikuntien kanssa ja hyödynnetään yhteisesti hankittua mittauslaitteistoa.

Toiminnan painopisteet

Teknisen osaston hallinnointi ja toimistotehtävät sekä taloyhtiöiden hallinnointi.

Kaavoituksesta johtuvia lohkomisia ei ole ollut.

Tavoitteiden toteutuminen 2018

Toiminnalliset tavoitteet

Määrälliset

Hallintoon kuuluvat tehtävät on hoidettu olemassa olevilla resursseilla ja niiden yhteen sovittamisella.

Laadulliset

Asiakasläheinen, joustava, ammattitaitoinen ja nopea palvelu.

Taloudelliset

Vastuualueittain on tarkasteltu palvelujen toimivuutta ja tehokkuutta ja valittu kullekin vastuualueelle ammattitaitoisin työn suorittaja.

Tunnusluvut ja mittarit

Tunnusluvut	TP 2016	TP 2017	TA 2018	TP 2018	Poikk.
Laajuus					
Toimintakulut	75350	89907	98500	88067	10433
Mittauskäyttö/vuosi/ tp	2-5	2-5	2-5	2-5	
Taloudellisuus					
Hallinto € / As.	65	77	85	80	5
Voimavarat					
Vakanssit					
	2,1	2,1	2,1	2,1	

410 KAAVOITUS

		TP 2017	TA 2018	Toteutuma	Poikkeama
Menot	<i>Ulkoiset</i>	44 185,36	97 240,00	86 651,56	10 588,44
	<i>Sisäiset</i>	420,91	660,00	688,03	-28,03
	<i>Yhteensä</i>	44 606,27	97 900,00	87 339,59	10 560,41
Tulot	<i>Ulkoiset</i>				0,00
	<i>Sisäiset</i>				0,00
	<i>Yhteensä</i>	0,00	0,00	0,00	0,00
YHTEENSÄ SIS+ULK		44 606,27	97 900,00	87 339,59	10 560,41

Toimintamuutos

Suunnittelukaudella kaavoitusta on jatkettu olemassa olevan käytännön mukaisesti yhteistyössä yksityisten maanomistajien kanssa.

Toiminnan painopisteet

Toimintavuoden tärkeimmät kaavahankkeet ja maankäytön kehittämiseen liittyvät tehtävät, joita on hoidettu sekä Kivijärven kunnan henkilöstön että aluearkkitehtipalvelujen toimesta:

- Kivijärven vesistöjen rantaosayleiskaavan laadinta jatkuu siten, että kaavan hyväksyminen on alkuvuodesta 2020
- Riuttarannan ranta-asemakaavan laadinta keskeytettiin ja tarkastelu tehdään Kivijärven vesistöjen rantaosayleiskaavan laadinnan yhteydessä
- Kivijärven kunnan edustaminen Keski-Suomen liiton ja Keski-Suomen ELY –keskuksen järjestämissä tilaisuuksissa (Keski-Suomen liikennejärjestelmätyöryhmä, maakuntahallinnon uudistamiseen liittyvät työryhmät jne.)
- Kivijärven kunnan edustaminen kaavoitukseen liittyvissä asioissa (viranomaisneuvottelut, asiakaspalvelu)
- Vuosittaisen kaavoituskatsauksen laadinta sekä lakisääteiseen kehittämiskeskusteluun osallistuminen

Vastaaminen kaavoitukseen ja ympäristönsuojeluun liittyvissä tehtävissä.

Kertomusvuonna on jatkunut Kivijärven vesistöjen rantaosayleiskaavan laadintaa. Toimintavuoden aikana on jatkettu Peltokankaan alueen kehittämistä.

Tavoitteiden toteutuminen 2018

Toiminnalliset tavoitteet

Määrälliset

Kunnalla tulee olla riittävästi käyttömaata asuntorakentamista, teollisuutta, palveluja, loma-asutusta ja matkailun kehittämistä varten.

Kuntaan on laadittu maapoliittinen ohjelma, jonka perusteella toimitaan ja määritellään toimintavaltuudet.

Laadulliset

Tällä hetkellä kunnalla on riittävästi tasokkaita rakennuspaikkoja.

Taloudelliset

Kaavoituksessa on kiinnitetty huomiota taloudelliseen rakentamiseen.

Tunnusluvut ja mittarit

Tunnusluvut	TP 2016	TP 2017	TA 2018	TP 2018	Poikk.
Laajuus					
Asemakaava ha	196,1	196,1	196,1	196,1	
Ranta-asemakaava	34	34	34	34	
Yleiskaava	1	1	1	1	
Osayleiskaava	1	1	1	1	
Taloudellisuus					
Kaavoitus € / As.	27	38	84	79	5
Voimavarat					
Vakanssit	0,4	0,4	0,4	0,4	

420 YMPÄRISTÖNSUOJELU JA RAKENNUSVALVONTA

		TP 2017	TA 2018	Toteutuma	Poikkeama
Menot	<i>Ulkoiset</i>	61 859,13	67 770,00	63 400,14	4 369,86
	<i>Sisäiset</i>				
	<i>Yhteensä</i>	61 859,13	67 770,00	63 400,14	4 369,86
Tulot	<i>Ulkoiset</i>	80,00		480,00	-480,00
	<i>Sisäiset</i>				
	<i>Yhteensä</i>	80,00	0,00	480,00	-480,00
YHTEENSÄ SIS+ULK		61 779,13	67 770,00	62 920,14	4 849,86

Toimintamuutos

Pohjoisen Keski-Suomen Ympäristötoimi on vastannut rakennusvalvonnasta ja ympäristönsuojeluntehtävistä (sis. ympäristöterveydenhuollon ja eläinlääkinnän). Ympäristötoimen isäntäkuntana toimii Viitasaaren kaupunki.

Toiminnan painopisteet

Rakennustarkastajana on toiminut Petri Syrjä, toimisto aika on ollut Kivijärvellä tiistaisin. Ympäristösihteerin tehtäviä on hoitanut Jukka Mustajärvi.

Tehtäviin kouluttautuneet viranhaltijat ovat tuoneet lisää ammattitietoutta tehtävien hoitoon ja valmisteluun.

Tavoitteiden toteutuminen 2018

Toiminnalliset tavoitteet

Määrälliset

Kuntalaisten etuja ja tarpeita vastaava toiminta on hoidettu ammattitaitoisesti ja nopeasti. Yhteistyö nykyisten yhteistyötahojen kanssa on toiminut hyvin.

Laadulliset

Hyvä asuinympäristö tulevaisuuden rakentajille ja asukkaille.

Taloudelliset

Kunnan toiminnan kannalta on päästy yhteistyön kautta taloudellisempaan ja ammattitaitoisempaan palveluun.

Tunnusluvut ja mittarit

Tunnusluvut	TP 2016	TP2017	TA 2018	TP 2018	Poikk.
Laajuus					
Toimintakulut	64891	61779	67770	62920	4850
Taloudellisuus					
€ /asukas	56	55	58	57	1
Voimavarat					
Vakanssit	ostopalv.	ostopalv.	ostopalv.	ostopalv.	

Mittarit	TP 2016	TP 2017	TA 2018	TP 2018	
Myönnetyt luvat	33	32	30	40	

430 LIIKENNEVÄYLÄT JA YLEISET ALUEET

		TP 2017	TA 2018	Toteutuma	Poikkeama
Menot	<i>Ulkoiset</i>	81 534,58	66 190,00	63 373,24	2 816,76
	<i>Sisäiset</i>				0,00
	<i>Yhteensä</i>	81 534,58	66 190,00	63 373,24	2 816,76
Tulot	<i>Ulkoiset</i>	3 566,66	3 100,00	3 749,38	-649,38
	<i>Sisäiset</i>				0,00
	<i>Yhteensä</i>	3 566,66	3 100,00	3 749,38	-649,38
YHTEENSÄ SIS+ULK		77 967,92	63 090,00	59 623,86	3 466,14
Suunnitelmapoistot					
Hyödykkeet					
Arvo 1.1.				213 444,74	
Muutos				125 814,23	
Poistot				-68 230,16	
Arvo 31.12.				271 028,81	

Toimintamuutos

Liikenneväylät ja yleiset alueet on hoidettu tuntiveloitusperusteisen hoitosopimuksen mukaisesti vuoden 2018 aikana. Liikenneväylien ja yleisten alueiden osalta on tehty entisen käytännön mukainen tuntiveloitusperusteinen hoitosopimus vuosille 2018 ja 2019. Kaavateiden kunnossapidon vuoden 2018 aikana on hoitanut Kivijärven Maanrakennus Ky.

Toiminnan painopisteet

Kaavateiden kunnossapito, puisto-, tori-, satama-alueiden ja veneilyreittien hoito. Yksityistieavustuksia jaettiin 18.507,91€.

Tavoitteiden toteutuminen 2018

Toiminnalliset tavoitteet

Määrälliset

Vastattiin olemassa olevien vastuualueiden toimivuudesta.

Laadulliset

Taattiin toimiva ja turvallinen asuinympäristö. Toiminnan osa-alueiden vastuuhenkilöiden vastuuta on tehostettu.

Taloudelliset

Kustannustehokkaaseen toimintamalliin on päästy käyttämällä ulkopuolisia palveluita huomioimalla kokonaisvaltaisesti edullisimmat ratkaisut.

Tunnusluvut

Tunnusluvut	TP 2016	TP 2017	TA 2018	TP 2018	Poikk.
Laajuus					
Kaavatiet	8120	8120	8120	8120	
Leikkikentät	3	3	3	3	
Satamat	3	3	3	3	
Kaavateitä asfaltoitu	6973	6973	6973	6973	
Taloudellisuus					
Kustannus yht.	38600	38987	31410	29431	1979
Kaavat. €/km	4756	4801	3868	3625	243
Voimavarat					
Vakanssit	0,2	0,2	0,2	0,2	

440 PALOTOIMI

		TP 2017	TA 2018	Toteutuma	Poikkeama
Menot	<i>Ulkoiset</i>	97 161,16	94 140,00	101 561,33	-7 421,33
	<i>Sisäiset</i>				0,00
	<i>Yhteensä</i>	97 161,16	94 140,00	101 561,33	-7 421,33
Tulot	<i>Ulkoiset</i>				0,00
	<i>Sisäiset</i>				0,00
	<i>Yhteensä</i>	0,00	0,00	0,00	0,00
YHTEENSÄ SIS+ULK		97 161,16	94 140,00	101 561,33	-7 421,33

Toimintamuutos

-

Toiminnan painopisteet

Palotoimen ja kiinteistötoimen varallaolojen yhteensovittaminen pelastuslaitoksen kanssa on toiminut hyvin. Varallaololistojen laatiminen on suoritettu yhteistyössä Keski-Suomen pelastuslaitoksen kanssa siten, että päällekkäisiä varallaolojaksia ei ole tullut.

Tavoitteiden toteutuminen 2018

Toiminnalliset tavoitteet

Määrälliset

Toiminnasta on vastannut paikallisesti toimenpidepalkkainen Keski-Suomen Pelastuslaitoksen alainen palotoimi. Kivijärvelle on sijoitettu yksi vakituinen palomies. Paloasemaryhmästä vastaavana aluepalomestarina on toiminut Mauri Salo.

Laadulliset

-

Taloudelliset

On toimittu talousarvioon varattujen maksuosuuksien puitteissa. Pelastuslaitos on ilmoittanut maksuosuudet talousarvion valmistelun yhteydessä.

Tunnusluvut

Tunnusluvut	TP 2016	TP 2017	TA 2018	TP 2018	Poikk.
Laajuus					
Taloudellisuus					
Kustannus yht.					
Kustannus/as.	106479	97161	94140	101561	-7421
	92	86	81	92	11
Voimavarat					
Vakanssit					
	ostopalv.	ostopalv.	ostopalv.	ostopalv.	ostopalv.

450 KIINTEISTÖTOIMI

		TP 2017	TA 2018	Toteutuma	Poikkeama
Menot	<i>Ulkoiset</i>	573 782,47	549 890,00	588 639,89	-38 749,89
	<i>Sisäiset</i>	184 981,60	181 530,00	182 004,94	-474,94
	<i>Yhteensä</i>	758 764,07	731 420,00	770 644,83	-39 224,83
Tulot	<i>Ulkoiset</i>	683 319,58	681 630,00	682 570,58	-940,58
	<i>Sisäiset</i>	470 058,09	488 140,00	483 550,94	4 589,06
	<i>Yhteensä</i>	1 153 377,67	1 169 770,00	1 166 121,52	3 648,48
YHTEENSÄ SIS+ULK		-394 613,60	-438 350,00	-395 476,69	-42 873,31
Suunitelmapoistot					
Hyödykkeet					
Arvo 1.1.				5 721 291,39	
Muutos				206 037,24	
Poistot				-391 996,30	
Arvo 31.12.				5 535 332,33	

Toimintamuutos

Tyhjillään oleville toimitiloille on pyritty löytämään käyttöä. Tenholan koulu ja Putkinotkon kiinteistöt maa-alueineen olivat myynnissä huutokaupat.com sivustolla. Saadut tarjoukset eivät johtaneet kaupantekoon.

Vuokrattujen tilojen osalta käyttäjien vastuita on selkeytetty. Kiinteistöjen vuokrissa, myös sisäisessä vuokrauksessa on huomioitu pääoma- ja ylläpitokulut. Saarikan käyttämien tilojen osalta on käytössä Trelum Oy:n määrittämä seutukunnallinen vuokrauskäytäntö.

Toiminnan painopisteet

Vastattiin kunnan omien ja kunnan omistamien yhtiöiden kiinteistöjen hoidosta ja kunnossapidosta.

Tavoitteiden toteutuminen 2018

Toiminnalliset tavoitteet

Määrälliset

Vastattiin kiinteistöjen taloudellisesta ja ammattitaitoisesta hoidosta. Kunnan omistamien taloyhtiöiden käyttöaste oli vuonna 2018 hyvä. Suunnitelman mukaiset poistot tehtiin, mistä johtuen tilinpäätökset ovat osassa yhtiöitä tappiolliset. Taloyhtiöitä rasittaa kohtuuton velkataakka.

Laadulliset

Pyrittiin säilyttämään kiinteistöt hyvässä ja toiminnallisessa kunnossa.

Taloudelliset

Hoidon tasoa, ammattitaitoa ja automatikkaa kehittäen pyrittiin taloudellisempaan lopputulokseen. Informoitiin käyttäviä osastoja kiinteistönhoidon taloudellisesta vastuusta. Energian ja vedenkulutuksen seurannan suhteen on työtä tehostettu.

Tunnusluvut ja mittarit

Tunnusluvut	TP 2016	TP 2017	TA 2018	TP 2018	Poikk.
Laajuus					
Kunnan kiint. m ³	47018	47018	47018	47018	
Rivitalot	10514	10514	10514	10514	
Taloudellisuus					
Kust.yht.kunnan osalta/netto kunnan os	498035	503469	463010	488600	-25590
Voimavarat					
Vakanssit	2,2	2,2	2,2	2,2	

Mittarit	TP 2016	TP 2017	TA 2018	TP 2018	
€/m ³ (47018m ³)	10,59	10,71	9,85	10,39	

460 RUOKAHUOLTO

		TP 2017	TA 2018	Toteutuma	Poikkeama
Menot	<i>Ulkoiset</i>	333 647,87	325 430,00	366 845,63	-41 415,63
	<i>Sisäiset</i>	45 045,75	45 450,00	44 740,18	709,82
	<i>Yhteensä</i>	378 693,62	370 880,00	411 585,81	-40 705,81
Tulot	<i>Ulkoiset</i>	254 444,75	303 850,00	310 204,64	-6 354,64
	<i>Sisäiset</i>	81 839,67	95 990,00	89 155,11	6 834,89
	<i>Yhteensä</i>	336 284,42	399 840,00	399 359,75	480,25
YHTEENSÄ SIS+ULK		42 409,20	-28 960,00	12 226,06	-41 186,06
Suunnitelmapoistot					
Hyödykkeet					
Arvo 1.1.				42 292,38	
Muutos				-566,18	
Poistot				-6 534,97	
Arvo 31.12.				35 191,23	

Ruokahuoltopalveluita tuotettiin Saarikalle (vanhusten ateriapalveluun, palveluasumiseen ja tukiasukkaille Nousupellontielle) ja kunnalle (ruokasalimyyntiin, kouluruokailuun, päivähoitoon ja esikouluun).

Kotihoidon tukipalveluihin aikaisempina vuosina kirjatut ateriakuljetusten tulot ja menot on siirretty vuonna 2018 ruokahuollon toteutumaan, koska ateriakuljetus on toteutettu keittiön omalla henkilökunnalla.

Tavoitteiden toteutuminen 2018

Laadulliset

Pystyttiin vastaamaan eri asiakasryhmien toivomuksiin hyvän ja laadukkaan ruoan tuottamisesta kuljetuksineen. Ruokahuollossa on kiinnitetty huomiota mm. laatuun, terveellisyyteen ja lähiruoan käyttömahdollisuuteen.

Taloudelliset

Tavoitteena oli kustannusten hallitseminen. Ulkopuolisille myytiin vuonna 2018 aterioista 78 % = 307.637,22 € (v. 2017: 76 %). Sisäinen myynti vuonna 2018 oli 22 % = 89.155,11 € (v. 2017: 24 %).

Tunnusluvut

Tunnusluvut	TP 2016	TP2017	TA 2018	TP2018	Poikk.
Laajuus					
Suoritteiden määrä keskimäärin/pv kouluaikana	210	250	250	210	40
Suoritteiden määrä keskimäärin/ pv muuna aikana	170	150	140	120	20
Raaka-ainekustannusten osuus/suorite	1,40	1,25	1,20	1,69	-0,49
Henkilöstömenojen osuus/ suorite	2,56	2,06	2,05	2,53	-0,48
Voimavarat					
Vakanssit	4,5	5	5	5	

470 INFRA-TUKIPALVELUT

		TP 2017	TA 2018	Toteutuma	Poikkeama
Menot	<i>Ulkoiset</i>	457 565,29	416 230,00	473 195,27	-56 965,27
	<i>Sisäiset</i>	9 302,46	10 310,00	9 839,92	470,08
	<i>Yhteensä</i>	466 867,75	426 540,00	483 035,19	-56 495,19
Tulot	<i>Ulkoiset</i>	471 338,01	471 580,00	434 624,98	36 955,02
	<i>Sisäiset</i>	173 000,13	168 360,00	169 648,56	-1 288,56
	<i>Yhteensä</i>	644 338,14	639 940,00	604 273,54	35 666,46
YHTEENSÄ SIS+ULK		-177 470,39	-213 400,00	-121 238,35	-92 161,65
Suunitelmapoistot					
Hyödykkeet					
Arvo 1.1.				880 672,13	
Muutos				5 012,37	
Poistot				-88 078,51	
Arvo 31.12.				797 605,99	

Toimintamuutos

Kivijärven Lämpö Oy:n ja Kivijärven kunnan kanssa on solmittu uusi lämmöntoimintussopimus 18.9.2013 alkaen. Kaukolämmön hinta on ollut toimintavuoden aikana niin korkea, että uusia liittyjiä ei ole saatu verkostoon.

Vesihuoltolaitos on tilinpäätöksessä eriytetty omaksi kirjanpidolliseksi taseyksiköksi 1.1.2016 alkaen.

Toiminnan painopisteet

Vesi- ja viemärlaitostoiminta sekä kaukolämpöverkko. Viemäriverkoston ja pumppaamojen saneerausohjelmaa on toteutettu tarpeen mukaan.

Tavoitteiden toteutuminen 2018

Toiminnalliset tavoitteet

Määrälliset

-

Laadulliset

Hyvä käyttövesi, tehokas puhdistustulos toteutui toimintavuoden aikana. Lämmönjakelussa oli useita katkoksia toimintavuoden aikana, johtuen lämpölaitoksen huonosta toiminnasta.

Taloudelliset

Verkostojen käytön vähäisellä lisäämisellä ei ole päästy edullisempaan yksikköhintaan. Toiminta-alueiden lisärakentaminen on ollut vähäistä, joten lisäkuormaa laitoksille ei ole muodostunut. Harva asutus olemassa olevalle

verkostolle on epäedullinen. Taloudellisesti laitosten toiminta on saatu pysymään hallinnassa, mutta lämpölaitoksen piiriin ei ole saatu liittyjiä lisää.

Tunnusluvut ja mittarit

Tunnusluvut	TP 2016	TP 2017	TA 2018	TP 2018	Poik.
Laajuus					
Vesijohtoverkosto m ³	66239	55929	66200	62963	3237
-laskutettu m ³	48650	43690	48700	45281	3419
Viemärlaitos m ³	77029	62873	77000	58280	18720
-laskutettu m ³	35943	35204	35900	35354	546
Liikelait. yht. tulot	542 610	535 835	532060	517 473	14587
Menot	381 595	384 865	359370	434 304	-74934
Vesilaitos/tulot	112 682	109 802	117750	117 268	482
Viemäri/tulot	138 264	128 138	121690	105 287	16403
Lämpölaitos/tulot	291 663	297 895	292620	294 918	2298
Vesilaitos/menot	66 400	42 830	44980	88 975	-43995
Viemärlaitos/menot	63 550	116 048	82480	126 418	-43938
Lämpölaitos/menot	205 219	225 987	233410	218 911	14490
Vakanssit	1	1	1	1	

Mittarit	TP 2016	TP 2017	TA 2018	TP 2018	
Kaukolämpöön liitetyt m ³	63238	63238	63238	63238	

Metsätilat

Kunnan maanomistus on yhteensä 575 ha, joka on pääosin metsätalousmaata, poisluettuina kaava-alueen maanomistus.

Kunnalla on sopimus Metsänhoitoyhdistys Keski-Suomen kanssa metsätalouteen liittyvän ammattihenkilöstön käytöstä.

Metsän myyntitulot olivat 43.064,84 €. Talousarvioon oli varattu myyntituloja 60.000 €.

Aukoksi hakattujen alueiden hoitotyöt on tehty normaalissa järjestyksessä. Taimikonhoitotyöt on tehty asianmukaisesti. Rästitöitä ei ole jäänyt. Vanhojen ojitusten uusimiseen ja täydentämiseen on varauduttava.

6 TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMISVERTAILU

TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMISVERTAILU					
Tilinpäätös 2018	Talousarvio	TA- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Ulkoiset tapahtumat					
Toimintatuotot	1 547 210		1 547 210	1 595 277,24	-48 067,24
Myyntituotot	808 780		808 780	810 507,09	-1 727,09
Maksutuotot	32 800		32 800	37 710,52	-4 910,52
Tuet ja avustukset	18 890		18 890	33 924,52	-15 034,52
Muut toimintatuotot	686 740		686 740	713 135,11	-26 395,11
Toimintakulut	-9 660 090		-9 660 090	-9 632 679,83	-27 410,17
Henkilöstökulut	-2 078 370		-2 078 370	-2 065 349,77	-13 020,23
Palvelujen ostot	-6 662 710		-6 662 710	-6 602 847,86	-59 862,14
Aineet, tarvikkeet ja tav.	-655 580		-655 580	-704 556,72	48 976,72
Avustukset	-92 730		-92 730	-60 796,15	-31 933,85
Muut toimintakulut	-170 700		-170 700	-199 129,33	28 429,33
Toimintakate	-8 112 880	0	-8 112 880	-8 037 402,59	-75 477,41
Verotulot	3 568 400		3 568 400	3 488 677,29	79 722,71
Valtionosuudet	4 822 110		4 822 110	4 825 827,00	-3 717,00
Rahoitustulot ja -menot:					
Korkotuotot				0,00	0,00
Muut rahoitustuotot	4 750		4 750	3 276,13	1 473,87
Korkokulut	-35 080		-35 080	-34 657,03	-422,97
Muut rahoituskulut	-500		-500	-207 088,47	206 588,47
Vuosikate	246 800	0	246 800	38 632,33	208 167,67
Poistot	-636 710		-636 710	-608 576,51	-28 133,49
Arvon alentumiset			0	-168 188,09	168 188,09
Tilikauden tulos	-389 910	0	-389 910	-738 132,27	348 222,27
Poistoeron muutos			0	20 346,65	-20 346,65
Varausten muutos			0		0,00
Tilikauden yli-/alijäämä	-389 910	0	-389 910	-717 785,62	327 875,62

6.1 KÄYTTÖTALOUS TOTEUTUMISVERTAILU, MENOT

KÄYTTÖTALOUS TOTEUTUMISVERTAILU		MENOT			
Tilinpäätös 2018	Talousarvio	TA- Muutokset	Talousarvio Muutosten Jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Ulkoiset tapahtumat					
Yleishallinto	441 650		441 650	433 291,09	8 358,91
Yritys- ja elinkeinotoimi	110 370	4 000	114 370	103 462,12	10 907,88
Tietohallinto	58 700		58 700	34 286,44	24 413,56
Laskutettavat			0	1 240,18	-1 240,18
Hallinto- ja elinkeino-osasto	610 720	4 000	614 720	572 279,83	42 440,17
Sosiaali- ja terveystoimi	860		860	1 449,24	-589,24
Sosiaalityö			0		0,00
Lapsi- ja perhepalvelut (ei pvh)	520		520	495,89	24,11
Vanhuspalvelut	29 110		29 110	27 671,05	1 438,95
Vammaispalvelut	17 330		17 330	16 740,56	589,44
Terveyspalvelut	8 230		8 230	7 818,96	411,04
SoTe kuntayhtymä	5 608 900		5 608 900	5 502 360,04	106 539,96
Sos.- ja terv.toimi yhteensä	5 664 950	0	5 664 950	5 556 535,74	108 414,26
Sivistyshallinto	69 070		69 070	105 429,80	-36 359,80
Varhaiskasvatus	258 160		258 160	259 588,04	-1 428,04
Peruskoulutus	1 109 460		1 109 460	1 080 377,92	29 082,08
Muu koulutus	26 040		26 040	26 320,49	-280,49
Kirjasto	88 250		88 250	88 893,96	-643,96
Kulttuuri	14 700		14 700	16 261,05	-1 561,05
Vapaa-aikatoimi	112 380		112 380	101 118,55	11 261,45
Sivistystoimi yhteensä	1 678 060	0	1 678 060	1 677 989,81	70,19
Tekninen hallinto	89 470		89 470	82 207,39	7 262,61
Kaavoitus	97 240	7 500	104 740	86 651,56	18 088,44
Ymp.suojelu ja rak.valvonta	67 770		67 770	63 400,14	4 369,86
Liikenneväylät ja yl.alueet	66 190		66 190	63 373,24	2 816,76
Palo- ja pelastustoimi	94 140		94 140	101 561,33	-7 421,33
Kiinteistötoimi	549 890		549 890	588 639,89	-38 749,89
Varasto ja ruokahuolto	325 430		325 430	366 845,63	-41 415,63
Infra-tukipalvelut	416 230		416 230	473 195,27	-56 965,27
Tekninen toimi yhteensä	1 706 360	7 500	1 713 860	1 825 874,45	-112 014,45
KÄYTTÖTALOUS YHTEENSÄ	9 660 090	11 500	9 671 590	9 632 679,83	38 910,17

6.2 KÄYTTÖTALOUS TOTEUTUMISVERTAILU, TULOT

KÄYTTÖTALOUS TOTEUTUMISVERTAILU		TULOT			
Tilinpäätös 2018	Talousarvio	TA- Muutokset	Talousarvio Muutosten Jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Ulkoiset tapahtumat					
Yleishallinto	27 190		27 190	15 347,82	11 842,18
Yritys- ja elinkeinotoimi	13 100		13 100	12 574,69	525,31
Tietohallinto			0	50,12	-50,12
Laskutettavat			0	1 240,18	-1 240,18
Hallinto- ja elinkeino-osasto	40 290	0	40 290	29 212,81	11 077,19
Sosiaali- ja terveystoimi			0		0,00
Sosiaalityö			0		0,00
Lapsi- ja perhepalvelut (ei pvh)			0		0,00
Vanhuspalvelut			0		0,00
Vammaispalvelut			0		0,00
Toimeentuloturva			0		0,00
Terveyspalvelut			0		0,00
SoTe kuntayhtymä			0		0,00
Sos.- ja terv.toimi yhteensä	0	0	0	0,00	0,00
Sivistyshallinto	2 000		2 000	20 436,95	-18 436,95
Varhaiskasvatus	20 000		20 000	25 641,02	-5 641,02
Peruskoulutus	10 460		10 460	69 174,65	-58 714,65
Muu koulutus			0	49,00	-49,00
Kirjasto	800		800	1 498,14	-698,14
Kulttuuri	200		200	1 600,32	-1 400,32
Vapaa-aikatoimi	12 300		12 300	13 361,99	-1 061,99
Sivistysosasto yhteensä	45 760	0	45 760	131 762,07	-86 002,07
Tekninen hallinto	1 000		1 000	2 672,79	-1 672,79
Kaavoitus			0	0,00	0,00
Ymp.suojelu ja rak.valtonta			0	480,00	-480,00
Liikenneväylät ja yl.alueet	3 100		3 100	3 749,38	-649,38
Palo- ja pelastustoimi	0		0	0,00	0,00
Kiinteistötoimi	681 630		681 630	682 570,58	-940,58
Varasto ja ruokahuolto	303 850		303 850	310 204,64	-6 354,64
Infra-tukipalvelut	471 580		471 580	434 624,98	36 955,02
Tekninen osasto	1 461 160	0	1 461 160	1 434 302,37	26 857,63
KÄYTTÖTALOUS YHTEENSÄ	1 547 210	0	1 547 210	1 595 277,25	-48 067,25
MENOT	9 660 090		9 660 090	9 381 725,75	278 364,25
TULOT	1 547 210		1 547 210	1 595 277,25	-48 067,25
NETTO	8 112 880	0	8 112 880	7 786 448,50	326 431,50

6.3 KÄYTTÖTALouden TOTEUTUMISVERTAILU, SISÄISET MENOT

KÄYTTÖTALOUS TOTEUTUMISVERTAILU		MENOT			
Tilinpäätös 2018	Talousarvio	TA- Muutokset	Talousarvio Muutosten Jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Sisäiset tapahtumat					
Yleishallinto	27 510		27 510	22 401,71	5 108,29
Yritys- ja elinkeinotoimi	430		430	255,86	174,14
Tietohallinto	900		900	537,31	362,69
Laskutettavat			0		0,00
Hallinto- ja elinkeino-osasto	28 840	0	28 840	23 194,88	5 645,12
Sosiaali- ja terveystoimi	0		0		0,00
Sosiaalityö	0		0		0,00
Lapsi- ja perhepalvelut (ei pvh)	0		0		0,00
Vanhuspalvelut	150		150	0,00	150,00
Vammaispalvelut	0		0		0,00
Toimeentuloturva	0		0		0,00
Terveyspalvelut	0		0		0,00
SoTe kuntayhtymä			0		0,00
Sos.- ja terv.toimi yhteensä	150	0	150	0,00	150,00
Sivistyshallinto	3 780		3 780	3 319,15	460,85
Varhaiskasvatus	33 540		33 540	33 903,53	-363,53
Peruskoulutus	511 140		511 140	495 873,69	15 266,31
Muu koulutus	960		960	805,16	154,84
Kirjasto	35 110		35 110	33 691,94	1 418,06
Kulttuuri	840		840	1 353,23	-513,23
Vapaa-aikatoimi	36 070		36 070	34 660,31	1 409,69
Sivistysosasto yhteensä	621 440	0	621 440	603 607,01	17 832,99
Tekninen hallinto	10 030		10 030	8 531,98	1 498,02
Kaavoitus	660		660	688,03	-28,03
Ymp.suojelu ja rak.valvonta			0	0,00	0,00
Liikenneväylät ja yl.alueet			0	0,00	0,00
Palo- ja pelastustoimi			0	0,00	0,00
Kiinteistötoimi	181 530		181 530	182 004,94	-474,94
Varasto ja ruokahuolto	45 450		45 450	44 740,18	709,82
Infra-tukipalvelut	10 310		10 310	9 839,92	470,08
Tekninen osasto yhteensä	247 980	0	247 980	245 805,05	2 174,95
KÄYTTÖTALOUS YHTEENSÄ	898 410	0	898 410	872 606,94	25 803,06

6.4 KÄYTTÖTALouden TOTEUTUMISVERTAILU, SISÄISET TULOT

KÄYTTÖTALOUS TOTEUTUMISVERTAILU		TULOT			
Tilinpäätös 2018	Talousarvio	TA- Muutokset	Talousarvio Muutosten Jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Sisäiset tapahtumat					
Yleishallinto	79 840		79 840	83 666,72	-3 826,72
Yritys- ja elinkeinotoimi			0		0,00
Tietohallinto	54 120		54 120	34 618,62	19 501,38
Laskutettavat			0		0,00
Hallinto- ja elinkeino-osasto	133 960	0	133 960	118 285,34	15 674,66
Sosiaali- ja terveystoimi	0		0	0,00	0,00
Sosiaalityö	0		0	0,00	0,00
Lapsi- ja perhepalvelut (ei pvh)	0		0	0,00	0,00
Vanhuspalvelut	0		0	0,00	0,00
Vammaispalvelut	0		0	0,00	0,00
Toimeentuloturva	0		0	0,00	0,00
Terveyspalvelut	0		0	0,00	0,00
SoTe kuntayhtymä	0		0	0,00	0,00
Sos.- ja terveyst. Yhteensä	0	0	0	0,00	0,00
Sivistyshallinto	1 860		1 860	1 717,92	142,08
Varhaiskasvatus			0		0,00
Peruskoulutus	7 500		7 500	7 548,33	-48,33
Muu koulutus			0		0,00
Kirjasto			0		0,00
Kulttuuri			0	80,60	-80,60
Vapaa-aikatoimi	2 600		2 600	2 620,14	-20,14
Sivistysosasto yhteensä	11 960	0	11 960	11 966,99	-6,99
Tekninen hallinto	0		0	0,00	0,00
Kaavoitus	0		0	0,00	0,00
Ymp.suojelu ja rak.valvonta	0		0	0,00	0,00
Liikenneväylät ja yl.alueet	0		0	0,00	0,00
Palo- ja pelastustoimi	0		0	0,00	0,00
Kiinteistötoimi	488 140		488 140	483 550,94	4 589,06
Varasto ja ruokahuolto	95 990		95 990	89 155,11	6 834,89
Infra-tukipalvelut	168 360		168 360	169 648,56	-1 288,56
Tekninen osasto yhteensä	752 490	0	752 490	742 354,61	10 135,39
KÄYTTÖTALOUS YHTEENSÄ	898 410	0	898 410	872 606,94	25 803,06

6.5 VEROTULOJEN JA VALTIONOSUUKSIEN TOTEUTUMISVERTAILU

	Talousarvio	muutokset	muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Ulkoiset tapahtumat					
Kunnan tulovero	2 519 700,00		2 519 700,00	2 441 382,83	78 317,17
Kiinteistövero	428 700,00		428 700,00	438 725,03	-10 025,03
Osuus yhteisöv. Tuot.	620 000,00		620 000,00	608 569,43	11 430,57
Muut verotulot			0,00		0,00
Verotulot yhteensä	3 568 400,00	0,00	3 568 400,00	3 488 677,29	79 722,71
Kunnan tulovero					
	Tulovero-	Verotettava	Muutos		
	prosentti	tulo			
		milj. euroa			
2014	20,00	13,08	0,59		
2015	21,00	12,52	-0,56		
2016	21,00	12,00	-0,52		
2017	21,00	11,99	-0,08		
2018	21,50	11,36	-5,25		
Kiinteistöveroprocentit					
	Yleinen	Vakituiset	Rakenta-	Muut	
		asunnot	maton	asuin-	
			rak.p.	rakenn.	
2014	0,97	0,46	1,06	0,00	
2015	0,97	0,46	1,06	0,00	
2016	0,97	0,46	1,06	0,00	
2017	0,97	0,46	1,06	0,00	
2018	1,10	0,50	2,50	0,00	
Valtionosuuksien erittely					
Järjestelmä muuttui vuonna 2010					
Tilinpäätös 2018			Talousarvio	Toteutuma	Poikkeama
Kunnan peruspalveluiden valtionosuus (ilman tasauksia)				3 927 567,00	
Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus				1 177 005,00	
Järjestelmämuutoksen tasaus					
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet				-278 745,00	
Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus					
			4 822 110,00	4 825 827,00	-3 717,00

6.6 INVESTOINTIEN TOTEUTUMISVERTAILU, MENOT

INVESTOINTIEN TOTEUTUMISVERTAILU		MENOT			
Tilinpäätös 2018	Talousarvio	TA- Muutokset	Talousarvio Muutosten Jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Muut kiinteistöt			0	126 548,00	-126 548,00
Kiint.om. Myynti ja hankinta	0	0	0	126 548,00	-126 548,00
Kuntotuvan vesik. + pesuh.	27 500		27 500	36 691,42	-9 191,42
Talonrakennus yhteensä	27 500	0	27 500	36 691,42	-9 191,42
Kaavat.asf.ja korjauksia	50 000		50 000	63 641,10	-13 641,10
Liikennev. Ja satamat yht.	50 000	0	50 000	63 641,10	-13 641,10
Pilkkalahti-Hepolahti	0		0	0,00	0,00
Leukunjoen virtauskunn.	0		0	0,00	0,00
Urheilukentän novotan-pinn.	15 000		15 000	13 290,58	1 709,42
Puistot ja yleiset alueet yht.	15 000	0	15 000	13 290,58	1 709,42
Vapaa-ajan kaava, k-tekn suun	8 000		8 000	5 704,00	2 296,00
AIKO-hanke	0		0	25 239,16	-25 239,16
Viemäriverkoston saneeraus	5 000		5 000		5 000,00
Vesih. Ja kaukolämpö yht.	13 000	0	13 000	30 943,16	-17 943,16
AV-välineistö koululle	15 000		15 000	14 898,38	101,62
as. Kotikiven varavoimakone	15 000		15 000		15 000,00
Jouluvalot	5 000		5 000	1 618,60	3 381,40
Penkit kävelyreiteille	5 000		5 000		5 000,00
Kuntosalin portaikon hissi	15 000		15 000	12 180,21	2 819,79
Tal.hall.ohjelmisto Premium	15 000		15 000	14 256,97	743,03
Omatoimikirjasto	50 000		50 000		50 000,00
Irtaimistohankinnat yht.	120 000	0	120 000	42 954,16	77 045,84
Osakkeiden hankinta		328 160	328 160	82 000,00	246 160,00
INVESTOINTI MENOT YHT.	225 500	328 160	553 660	396 068,42	157 591,58

6.7 INVESTOINTIEN TOTEUTUMISVERTAILU, TULOT

Tilinpäätös 2018	Talousarvio	TA- Muutokset	Talousarvio Muutosten Jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Muut kiinteistöt			0		0,00
Kiint.om. Myynti ja hankinta	0	0	0	0,00	0,00
Kuntotuvan vesik. + pesuh.			0		0,00
Talorakennus yhteensä	0	0	0	0,00	0,00
Kaavat.asf.ja korjauksia			0		0,00
Liikennev. Ja satamat yht.	0	0	0	0,00	0,00
Pilkkalahti-Hepolahti			0	5 299,50	-5 299,50
Leukunjoen virtauskunn.			0	3 500,00	-3 500,00
Urheilukentän Novotan.pinn			0		0,00
Puistot ja yleiset alueet yht.	0	0	0	8 799,50	-8 799,50
Vapaa-ajan kaava, k-tekn suun			0		0,00
AIKO-hanke			0	35 500,00	-35 500,00
Viemäriverkoston saneeraus			0		0,00
Vesih. Ja kaukolämpö yht.	0	0	0	35 500,00	-35 500,00
AV-välineistö koululle			0		0,00
As. Kotikiven varavoimakone			0		0,00
Jouluvalot			0		0,00
Penkit kävelureiteille			0		0,00
Kuntosalin portaikon hissi			0		0,00
Tal.hall.ohjelmisto Premium			0		0,00
Omatoimikirjasto	40 000		40 000	15 000,00	25 000,00
Irtaimistohankinnat yht.	40 000	0	40 000	15 000,00	25 000,00
Osakkeiden myynti					0,00
INVESTOINTI MENOT YHT.	40 000	0	40 000	59 299,50	-19 299,50

6.8 RAHOITUSLASKELMAN TOTEUTUMISVERTAILU

RAHOITUSLASKELMAN TOTEUTUMISVERTAILU					
Tilinpäätös 2018	Talousarvio	TA- Muutokset	Talousarvio Muutosten Jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Ulkoiset tapahtumat					
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	246 800	0	246 800	38 632,33	208 167,67
Tulorahoituksen korjauserät	0		0		0,00
Investointien rahavirta					
Investoinnit	-225 500	-328 160	-553 660	-396 068,42	-157 591,58
Rahoitusos. Investointimenoihin	40 000	0	40 000	44 299,50	-4 299,50
Pysyv.vast.hyöd.vars.myyntitulot			0	0,00	0,00
Pysyv.vast.hyöd.myyntivoitot/tappiot					0,00
Toiminnan ja investointien rahavirta	61 300	-328 160	-266 860	-313 136,59	46 276,59
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten vähennykset				330 659,55	-330 659,55
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys			0		0,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-308 030		-308 030	-308 030,00	0,00
Lyhytaikaisten lainojen muutos			0		0,00
Oman pääoman muutokset					
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Toimeksiantojen varojen ja Pääomien muutokset			0	2 580,00	-2 580,00
Vaihto-omaisuuden muutokset				-22 977,00	22 977,00
Saamisten muutos			0	248 206,95	-248 206,95
Korottomien velkojen muutos			0	87 718,88	-87 718,88
Rahoituksen rahavirta	-308 030	0	-308 030	338 158,38	-646 188,38
Rahavarojen muutos	-246 730	-328 160	-574 890	25 021,79	-599 911,79
Rahavarojen muutos	0	0	0	25 021,79	-25 021,79
Rahavarat 31.12.				1 454 974,18	-1 454 974,18
Rahavarat 1.1.				-1 470 670,61	1 470 670,61

6.9 YHTEENVETO VALTUUSTON HYVÄKSYMIEHÄN SITOVIEHÄN ERIEN TOTEUTUMISVERTAILUSTA

Tilinpäätös 2018	Määrärahat					Tuloarviot				
	TA	TA- Muut.	TA Muut.	Tot.	Poikk.	TA	TA- Muut.	TA Muut.	Tot.	Poikk.
1 000 €										
Ulk. ja sis.			Jälk.					Jälk.		
Käyttötaloussosa										
Hallinto- ja elinkeino	640	4	644	587	57	174		174	147	27
Sos. - ja terv.toimi	5 665		5 665	5 431	234	0		0	0	0
Sivistysosasto	2 299		2 299	2 252	47	58		58	144	-86
Tekninen osasto	1 954	8	1 962	1 980	-18	2 214		2 214	2 177	37
Tuloslaskelmaosa										
Verotulot			0		0	3 568		3 568	3 489	79
Valtionosuudet			0		0	4 822		4 822	4 826	-4
Korkotulot			0		0	5		5	3	2
Muut rah.tulot			0		0	24		24	22	2
Korkomenot	40		40	37	3			0		0
Muut rah.menot	20		20	226	-206			0		0
Investointiosa										
Kiint.om.m./hank.			0	126	-126	0		0	0	0
Talonrakennus	28		28	37	-9	0		0	0	0
Liik.väylät ja satam.	50		50	64	-14	0		0	0	0
Puistot ja yl.alueet	15		15	13	2			0	9	-9
Vesih. + kaukol.	13		13	31	-18	0		0	35	-35
Irtaimistohankinnat	120		120	43	77	40		40	15	25
Osakkeet	0	328	328	82	246	0		0		0
Rahoitusosa										
Pitkäaik.lain.lis.			0		0			0		0
Pitkäaik.lain.väh.	308		308	308	0			0		0
Lyhytaik.lain.muut.			0		0			0		0
Oman po:n muutos			0		0			0		0
Vaik.maksuvalm.			0		0			0	338	-338
YHTEENSÄ	11 152	340	11 492	11 217	275	10 905	0	10 905	11 205	-300

7 TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

Tilinpäätös 2018	2018	2017
Ulkoiset tapahtumat	€	€
Toimintatuotot	1 595 277,24	1 547 436,66
Myyntituotot	810 507,09	782 926,81
Maksutuotot	37 710,52	53 228,75
Tuet ja avustukset	33 924,52	30 456,16
Muut toimintatuotot	713 135,11	680 824,94
Toimintakulut	-9 632 679,83	-9 381 725,75
Henkilöstökulut	-2 065 349,77	-2 088 663,65
Palvelujen ostot	-6 602 847,86	-6 376 679,28
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-704 556,72	-725 682,95
Avustukset	-60 796,15	-58 335,54
Muut toimintakulut	-199 129,33	-132 364,33
Toimintakate	-8 037 402,59	-7 834 289,09
Verotulot	3 488 677,29	3 516 104,96
Valtionosuudet	4 825 827,00	5 252 621,00
Korkotuotot	0,00	0,00
Muut rahoitustuotot	3 276,13	4 535,86
Korkokulut	-34 657,03	-36 679,01
Muut rahoituskulut	-207 088,47	-248,26
Vuosikate	38 632,33	902 045,46
Poistot	-608 576,51	-609 717,44
Arvonalentumiset	-168 188,09	-400 384,00
Tilikauden tulos	-738 132,27	-108 055,98
Poistoeron muutos	20 346,55	20 346,65
Varausten muutos	0,00	
Tilikauden yli-/alijäämä	-717 785,72	-87 709,33

TULOSLASKELMA		
Tilinpäätös 2018	2018	2017
Ulkoiset + sisäiset tapahtumat	€	€
Toimintatuotot	2 467 884,18	2 416 288,27
Myyntituotot	1 199 595,85	1 181 720,33
Maksutuotot	37 710,52	53 228,75
Tuet ja avustukset	33 924,52	30 456,16
Muut toimintatuotot	1 196 653,29	1 150 883,03
Toimintakulut	-10 505 286,77	-10 250 577,36
Henkilöstökulut	-2 065 349,77	-2 088 663,65
Palvelujen ostot	-6 832 339,93	-6 612 839,22
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-864 100,93	-888 316,53
Avustukset	-60 796,15	-58 335,54
Muut toimintakulut	-682 699,99	-602 422,42
Toimintakate	-8 037 402,59	-7 834 289,09
Verotulot	3 488 677,29	3 516 104,96
Valtionosuudet	4 825 827,00	5 252 621,00
Korkotuotot	2 796,72	3 073,22
Muut rahoitustuotot	22 276,25	23 626,98
Korkokulut	-37 453,75	-39 752,23
Muut rahoituskulut	-226 088,59	-19 339,38
Vuosikate	38 632,33	902 045,46
Poistot	-608 576,51	-609 717,44
Arvonalentumiset	-168 188,09	-400 384,00
Tilikauden tulos	-738 132,27	-108 055,98
Poistoeron muutos	20 346,65	20 346,65
Varausten muutos	0,00	
Tilikauden yli-/alijäämä	-717 785,62	-87 709,33

RAHOITUSLASKELMA		
Tilinpäätös 2018	2018	2017
Ulkoiset tapahtumat	€	€
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	38 632,33	902 045,46
Tulorahoituksen korjauserät		
Investointien rahavirta		
Investoinnit	-396 068,42	-232 799,23
Rahoitusosuudet investointimenoihin	44 299,50	
Pysyv. Vastaav. Hyöd. Luovutustulot		1 761,00
Pysyvien vast. Hyöd. myyntivoitot		
Toiminnan ja investointien rahavirta	-313 136,59	671 007,23
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten vähennys	330 659,55	
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-308 030,00	-308 030,00
Lyhytaikaisten lainojen muutos		
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja		
Pääomien muutokset	2 580,00	-2 015,54
Vaihto-omaisuuden muutokset	-22 977,00	
Lyhytaikaisten saamisten muutokset	248 206,95	-132 777,73
Korottomien velkojen muutos	87 718,88	-243 880,39
Rahoituksen rahavirta	338 158,38	-686 703,66
Rahavarojen muutos	25 021,79	-15 696,43
Rahavarojen muutos	25 021,79	-15 696,43
Rahavarat 31.12.	1 479 995,97	1 454 974,18
Rahavarat 1.1.	-1 454 974,18	-1 470 670,61

TASE		
Tilinpäätös 2018	2018	2017
Vastaavaa	€	€
PYS. VASTAAVAT YHT.	10 090 003,51	10 845 658,74
Aineettomat hyödykkeet	16 057,40	5 963,29
Muut pitkävaik. Hyödykkeet	16 057,40	5 963,29
Aineelliset hyödykkeet	7 940 161,03	8 289 062,73
Maa- ja vesialueet	1 084 753,80	1 078 205,80
Rakennukset	5 450 943,54	5 619 188,80
Kiinteät rakenteet ja laitteet	1 281 609,52	1 424 050,57
Koneet ja kalusto	109 563,59	140 926,84
Enn.maksut ja kesk.er. hank.	13 290,58	26 690,72
Sijoitukset	2 133 785,08	2 550 632,72
Osakkeet ja osuudet	1 773 964,71	1 860 152,80
Muut lainasaamiset	359 820,37	690 479,92
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	67 153,78	180 319,11
Lahjoitusrah. erityiskatteet	67 153,78	180 319,11
Muut toimeksiantojen varat	0,00	
VAIHTUVAT VASTAAVAT	2 001 551,28	2 201 759,44
Vaihto-omaisuus	22 977,00	
Aineet ja tarvikkeet	22 977,00	
Saamiset	498 578,31	746 785,26
Lyhytaikaiset saamiset	498 578,31	746 785,26
Myyntisaamiset	317 054,84	342 040,67
Lainasaamiset	42 046,98	42 046,98
Muut saamiset	139 476,49	362 697,61
Siirtosaamiset	0,00	0,00
Rahat ja pankkisaamiset	1 479 995,97	1 454 974,18
VASTAAVAA YHTEENSÄ	12 158 708,57	13 227 737,29

Tilinpäätös 2018	2018	2017
Vastattavaa	€	€
OMA PÄÄOMA	6 810 155,75	7 527 941,37
Peruspääoma	3 686 732,77	3 686 732,77
Edellisten tilik. yli/alijäämä	3 841 208,60	3 928 917,93
Tilikauden yli/alijäämä	-717 785,62	-87 709,33
POISTOERO JA VAPAAEHT. VARAUKSET	344 892,96	365 239,61
Poistoero	344 892,96	365 239,61
Vapaaehtoiset varaukset		0,00
PAKOLLISET VARAUKSET	416,25	416,25
Muut pakolliset varaukset	416,25	416,25
TOIMEKSIANT. PÄÄOMAT	73 944,22	184 529,55
Lahjoitusrah. pääomat	73 944,22	184 529,55
VIERAS PÄÄOMA	4 929 299,39	5 149 610,51
Pitkäaikainen	3 941 972,44	4 250 002,44
Lainat rahoitus- ja vak.laitok.	3 769 630,00	4 077 660,00
Lainat julkisyhteisöiltä	172 342,44	172 342,44
Lyhytaikainen	987 326,95	899 608,07
Lainat rahoitus- ja vak.laitok.	308 030,00	308 030,00
Saadut ennakot	55,18	0,00
Ostovelat	276 404,71	296 172,49
Muut velat	45 810,26	42 327,08
Siirtovelat	357 026,80	253 078,50
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	12 158 708,57	13 227 737,29

KONSERNITULOSLASKELMA		
Tilinpäätös 2018	2018	2017
	€	€
Toimintatuotot	10 487 830,42	10 430 693,18
Toimintakulut	-18 683 227,61	-18 290 908,73
TOIMINTAKATE	-8 195 397,19	-7 860 215,55
Verotulot	3 488 677,29	3 516 104,96
Valtionosuudet	5 113 497,62	5 540 751,45
Rahoitustuotot ja -kulut	-233 866,10	-44 778,05
Korkotuotot	7 228,77	10 218,47
Muut rahoitustuotot	13 166,46	13 091,17
Korkokulut	-46 582,02	-67 149,30
Muut rahoituskulut	-207 679,31	-938,39
VUOSIKATE	172 911,62	1 151 862,81
Poistot	-1 106 214,55	-1 369 161,27
TILIKAUDEN TULOS	-933 302,93	-217 298,46
Satunnaiset erät		0,00
TILIKAUDEN TULOS	-933 302,93	-217 298,46
Tilinpäätössiirrot	-107,65	1 074,76
Laskennalliset verot	-1 320,50	-700,20
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-934 731,08	-216 923,90

Tilinpäätös 2018	2018	2017
	€	€
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	172 911,62	1 151 862,81
Satunnaiset erät		
Tulorahoituksen korjausevät	9 884,51	-586,26
Investointien rahavirta		
Investoinnit	-1 814 213,60	-1 112 144,03
Rahoitusosuudet investointimenoihin	49 647,98	1 062,60
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden		
Luovutustulot	131,38	19 662,73
Pysyvien vast. Hyöd. Myyntivoitot		
Toiminnan ja investointien rahavirta	-1 581 638,11	59 857,85
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys/vähennys	342 173,80	-11 514,25
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	600 105,91	976 690,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-77 023,17	-415 148,30
Lyhytaikaisten lainojen muutos	301 753,15	-356 617,22
Oman pääoman muutokset	-1 459,02	4 354,64
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja		
Pääomien muutokset	3 740,68	-6 474,18
Vaihto-omaisuuden muutokset	-25 605,00	2 529,12
Pitkäaikaisten saamisten muutos	2 306,41	-461,12
Lyhytaikaisten saamisten muutokset	177 489,50	-374 966,19
Korottomien pa ja la velkojen muutos	92 733,04	-37 666,65
Rahoituksen rahavirta	1 416 215,30	-219 274,15
Rahavarojen muutos	-165 422,81	-159 416,30
Rahavarat 31.12.	2 491 811,75	2 657 234,56
Rahavarat 1.1.	-2 657 234,56	-2 816 650,86
Rahavarojen muutos	-165 422,81	-159 416,30

KONSERNITASE		
Tilinpäätös 2018	2018	2017
Vastaavaa	€	€
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	13 412 427,96	12 606 944,47
Aineettoman hyödykkeet	273 756,28	256 349,16
Aineettomat oikeudet	199 895,25	204 086,51
Konserniliikearvo		0,00
Muut pitkävaikutteiset menot	73 861,03	52 262,65
Ennakkomaksut		0,00
Aineelliset hyödykkeet	12 836 484,37	12 120 821,46
Maa- ja vesialueet	1 667 012,26	1 656 271,22
Rakennukset	7 132 372,85	7 500 056,51
Kiinteät rakenteet ja laitteet	1 291 106,36	1 436 688,93
Koneet ja kalusto	304 463,39	374 014,21
Muut aineelliset hyödykkeet	5 540,32	5 540,32
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankkeet	2 435 989,19	1 148 250,27
Sijoitukset	302 187,31	229 773,85
Osakkuusyhteisöosuudet	0,00	0,00
Muut osakkeet ja osuudet	253 827,50	169 899,79
Muut lainasaamiset	48 359,81	59 874,06
Muut saamiset	0,00	0,00
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	69 707,33	183 160,27
Valtion toimeksiannot	2 169,80	2 461,86
Lahjoitusrah. erityiskatteet	67 537,53	180 698,41
VAIHTUVAT VASTAAVAT	4 246 926,89	4 566 540,61
Vaihto-omaisuus	72 316,04	46 711,04
Aineet ja tarvikkeet	62 224,55	41 375,37
Keskeneräiset tuotteet	6 790,70	2 302,39
Valmiit tuotteet/Tavarat	3 300,79	3 033,28
Ennakkomaksut	0,00	0,00
Saamiset	1 682 799,10	1 862 595,01
Pitkäaikaiset saamiset	0,00	2 306,41
Muut saamiset	0,00	2 306,41
Lyhytaikaiset saamiset	1 682 799,10	1 860 288,60
Myyntisaamiset	1 179 815,83	1 213 521,98
Lainasaamiset	4,67	53,89
Laskennalliset verosaamiset	0,00	0,00
Muut saamiset	339 859,87	535 426,56
Siirtosaamiset	163 118,73	111 286,17
Rahoitusarvopaperit	190 261,46	195 316,22
Osakkeet ja osuudet	0,00	0,00
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	88 338,54	82 383,51
Joukkovelkakirjalainasaamiset	101 922,92	112 932,71
Rahat ja pankkisaamiset	2 301 550,29	2 461 918,34
VASTAAVAA YHTEENSÄ	17 729 062,18	17 356 645,35

KONSERNITASE		
Tilinpäätös 2018	2018	2017
Vastattavaa	€	€
OMA PÄÄOMA	6 267 315,56	6 718 285,48
Peruspääoma	3 686 732,77	3 686 732,77
Arvonkorotusrahasto	51 379,66	51 379,66
Muut omat rahastot	919 103,23	920 475,36
Edellisten tilik. yli/alijäämä	2 544 831,09	2 276 621,59
Tilikauden yli/alijäämä	-934 731,19	-216 923,90
VÄHEMMISTÖOSUUDET	253 623,23	253 623,23
KONSERNIRESERVI		0,00
POISTOERO JA		
VAP.EHT. VARAUKSET	0,00	0,00
Poistoero		0,00
Vapaaehtoiset varaukset		0,00
PAKOLLISET VARAUKSET	171 475,38	161 130,96
Muut pakolliset varaukset	171 475,38	161 130,96
TOIMEKSIANT. PÄÄOMAT	82 020,34	191 732,60
Valtion toimeksiannot	3 979,69	2 927,33
Lahjoitusrah. pääomat	77 397,37	188 118,42
Muut toimeksiant. pääomat	643,28	686,85
VIERAS PÄÄOMA	10 954 627,67	10 031 873,08
Pitkäaikainen	7 868 248,57	7 345 165,83
Lainat rahoitus- ja vak.laitoks.	6 532 043,60	5 931 937,69
Lainat julkisyhteisöiltä	1 336 204,97	1 413 228,14
Lyhytaikainen	3 086 379,10	2 686 707,25
Lainat rahoitus- ja vak.laitoks.	669 547,87	391 528,84
Lainat julkisyhteisöiltä	57 918,32	34 184,20
Saadut ennakot	9 178,95	4 768,62
Ostovelat	944 524,29	1 043 586,48
Muut velat	126 292,10	124 131,84
Siirtovelat	1 275 106,77	1 086 017,07
Laskennalliset verovelat	3 810,80	2 490,20
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	17 729 062,18	17 356 645,35

7.1 TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Liitetieto 1

Pysyvien vastaavien arvostus

Käyttöomaisuus on merkitty taseeseen hankintamenoa vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistoja on oikaistu -88,32 eurolla. Vesimaksusaatavia poistettu 49.754,60 euroa perintäkuluineen ja korkoineen. Asunto Oy Sompalanpuiston osakepääoma 168.188,09 euroa on poistettu arvonalentumisina ja 330.659,55 euron lainasaamisesta 205.859,55 euroa on kirjattu luottotappioksi muihin rahoituskuluihin sekä 4.800,00 euroa maapohjan ja 120.000,00 euroa rakennusten arvoksi pysyviin vastaaviin.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien osakkeet on merkitty taseeseen hankintamenoa tai sitä alempaan arvoon (asunto-osakkeet yms.).

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen hankintamenoa.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon. Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoa tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Poistoeroa jäljellä 344.892,96 euroa.

Pakolliset varaukset

31.12.2018 Kaatopaikan maisemointiin jäljellä varausta 416,25 euroa.

Liitetieto 2-5

Tuloksen ja taseen vertailukelpoisuus

Tuloslaskelma, tase ja rahoituslaskelma ovat vertailukelpoisia edelliseen vuoteen verrattaessa. Kaavat ovat pysyneet samanlaisina ja vertailukelpoisina edellisiin vuosiin. 1.1.2009 Sosiaalitoimi siirtyi SoTe kuntayhtymän hoidettavaksi. Menot esitetään asiakaspalvelujen ostoina.

Kirjanpidollisesti eriytetty liiketoiminta

Vesihuoltolaitoksen kirjanpidollinen eriyttämisvelvoite tuli voimaan 1.9.2014 alkaen. Kunnan vesihuoltolaitos on muutettu kirjanpidolliseksi taseyksiköksi 1.1.2016 alkaen. Toiminnan kustannukset ovat mukana kunnan käyttötalous- ja investointiosassa sekä kunnan tulos- ja rahoituslaskelmassa. Liitetiedoissa esitetään vesihuoltolaitoksen laskennallinen tulos-, tase- ja rahoituslaskelma.

Konsernitilinpäätös

Konsernituloslaskelma, -rahoituslaskelma ja -tase sekä niiden laatiminen esitetään erikseen omalla ryhmällä, vaikka konserni on mukana tilinpäätöslaskelmissä.

TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT				
Liitetieto 6				
Toimintatuotot ja liiketoiminnan myyntituotot				
	Ulkoinen	Ulkoinen	Sisäinen	Sisäinen
	2018	2017	2018	2017
Hallinto- ja elinkeino-osasto				
Yleishallinto	15 347,82	16 104,05	83 666,72	79 838,02
Elinkeinoitoimi	12 574,69	13 555,28		
Tietohallinto	50,12	3 906,89	34 618,62	51 114,10
Laskutettavat	1 240,18	1 087,92		
	29 212,81	34 654,14	118 285,34	130 952,12
Sosiaali- ja terveystoimi				
Lapsi- ja perhepalvelut				
Vanhuspalvelut				
Toimeentuloturva		-60,00		
	0,00	-60,00	0,00	0,00
Sivistysosasto				
Sivistystoimi/Valt.os.hankk.	20 436,95	19 022,32	1 717,92	1 664,13
Varhaiskasvatus	25 641,02	35 398,35		
Peruskoulu	69 174,64	29 612,33	7 548,33	8 755,96
Muu koulutus	49,00	49,00		
Kirjasto	1 498,14	1 136,83		
Kulttuuri	1 600,32	2 385,87	80,60	
Vapaa-aikatoimi	13 361,99	11 779,50	2 620,14	2 581,51
	131 762,06	99 384,20	11 966,99	13 001,60
Tekninen osasto				
Tekninen toimi	2 672,79	709,32		
Rak.tark. Ja ymp.suojelu	480,00	80,00		
Liikennev. ja yl.alueet	3 749,38	3 566,66		
Palo- ja pelastustoimi	0,00	0,00		
Kiinteistötoimi	682 570,58	683 319,58	483 550,94	470 058,09
Ruokahuolto	310 204,64	254 444,75	89 155,11	81 839,67
Vesi- ja viemärlaitos	203 263,01	219 848,23	19 292,42	18 091,43
Kaukolämpölaitos	144 561,58	142 986,20	150 356,14	154 908,70
Jätehuolto	50,00	59,36		
Metsätilat	43 064,84	60 007,42		
Infra-tukipalvelut	43 685,55	48 436,80		
	1 434 302,37	1 413 458,32	742 354,61	724 897,89
Yhteensä	1 595 277,24	1 547 436,66	872 606,94	868 851,61

Kunnallisvero		2 441 382,83	2 517 987,31
Kiinteistövero		438 725,03	378 792,03
Yhteisövero		608 569,43	619 325,62
Verotulot yhteensä		3 488 677,29	3 516 104,96
Liitetieto 8			
Valtionosuudet			
Kunnan peruspalveluiden valtionosuus (ilman tasauksia)		3 927 567,00	3 966 993,00
Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus		1 177 005,00	1 260 036,00
Järjestelmämuutoksen tasaus		0,00	308 054,00
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet		-278 745,00	-282 462,00
Valtionosuus yhteensä		4 825 827,00	5 252 621,00
Liitetieto 9			
Palvelujen ostojen erittely			
Asiakaspalvelujen ostot		5 924 607,04	5 792 382,48
Muiden palvelujen ostot		678 240,82	584 296,80
Kunnan palvelujen ostot yhteensä		6 602 847,86	6 376 679,28
Liitetieto 10			
Valtuustoryhmille annetut tuet			
Ei ilmoitettavaa			
Liitetieto 12			
Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista			
Käyttöomaisuuden poistot on suoritettu hyväksytyin poistosuunnitelman mukaisesti.			
Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu käyttöomaisuuden hankintamenosta arvioidun taloudellisen pitoajan mukaan.			
1.1.2013 alkaen valmistuvien hyödykkeiden osalta noudatetaan yleissuosituksen			
15.11.2011 mukaista poistosuunnitelmaa, jonka suosituksena on käyttää poistoajojen			
alarajoja, ellei pidemmän poistoajan käyttämiseen ole erityistä hyödykekohtaista perustetta.			
Arvioidut poistoajat ja niitä vastaavat vuotuiset poistoprosentit sekä poistomenetelmät ovat:			
Muut pitkävaikutteiset menot	2-5 vuotta	Tasapoisto	
Rakennukset	10-50 vuotta	Tasapoisto	
Kiinteät rakenteet ja laitteet			
Johtoverkostot	7-10 %	Menojäännös	
Muut kiinteät rakenteet ja laitteet	10-25 %	Menojäännös	
Koneet ja kalusto			
Muut koneet ja laitteet	3-5 vuotta	Tasapoisto	
Kunta- ja Virve-verkko	15 vuotta	Tasapoisto	
ATK-ohjelmat	2-5 vuotta	Tasapoisto	

Pienet pysyvien vastaavien hankinnat, joiden hankintameno on alle 5.000 euroa, on kirjattu vuosikuluiksi.

Erittely suunnitelman mukaisten poistojen ja poistonalaisten investointien vastaavuudesta					
				Taloussuunnitelma	
	TP 2017	TP 2018	2019	2020	2021
Investointien omahankintameno	232 799	351 769	163 600	100 000	100 000
Suunnitelman mukaiset poistot	609 717	608 577	606 000	604 000	603 000
Viiden vuoden keskiarvo					
Suunnitelman mukaiset poistot	606 259				
Poistonalaisten investointien omahankintameno	189 634				
Ero	416 625				
Poikkeama -%	220				
Jos eroa verrataan suunnitelman mukaisiin poistoihin:			-69 %		
Jos eroa verrataan investointeihin:			220 %		
Eli sumupoistot ovat investoinneista:			320 %		

	2018	2017
Liitetieto 12		
Pakollisten varausten muutos		
Kaatopaikan maisemointivastuu 1.1.	416,25	416,25
Lisäykset tilikaudella	0,00	0,00
Vähennykset tilikaudella	0,00	0,00
Maisemointivastuu 31.12.	416,25	416,25
Liitetieto 13		
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot ja -tappiot		
Maa-alueiden myyntivoitot	0,00	0
Maa-alueen myyntitappiot	0,00	0
Liitetieto 14		
Satunnaisten tuottojen ja kulujen erittely		
Ei ilmoitettavaa.		
Liitetieto 15		
Rahoitustuotot ja -kulut		
Lainasaamisen poisto	206459,27	
Liitetieto 16		
Erittely poistoeron muutoksista		
Investointivaraukseen liittyvä poistoero	20 346,65	20 346,65

Liitetieto 17				
Kuluksi kirjaamattomat menot ja pääoma-alennukset				
Ei ilmoitettavaa				
Liitetieto 18				
Arvonkorotukset				
Ei ilmoitettavaa				
Liitetieto 19				
PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN MUUTOS				
Euroa	Aineettomat hyödykkeet	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet
Hankintameno 1.1.2018	5 963,29	1 078 205,80	5 619 188,80	1 424 050,57
Lisäykset tilikaudella	14 256,97	6 548,00	181 930,58	69 345,10
Vähennykset tilikaudella				
Erien väliset siirto			26 690,72	
Rahoitusos. tilikaudella			-35 500,00	-8 799,50
Sumu-poistot tilikaudella	-4 162,86		-341 366,56	-202 986,65
Arvonalentumiset				
Pysyvien vastaavien Hyödykkeet 31.12.2018	16 057,40	1 084 753,80	5 450 943,54	1 281 609,52
	Koneet ja kalusto	Keskeneräiset hankinnat	Osakkeet ja osuudet	
Hankintameno 1.1.2018	140 926,84	26 690,72	1 860 152,80	
Lisäykset tilikaudella	28 697,19	13 290,58	82 000,00	
Vähennykset tilikaudella				
Erien väliset siirrot		-26 690,72		
Rahoitusos. tilikaudella				
Sumu-poistot tilikaudella	-60 060,44			
Arvonalentumiset			-168 188,09	
Pysyvien vastaavien Hyödykkeet 31.12.2017	109 563,59	13 290,58	1 773 964,71	
Pysyvien vastaavien hyödykkeet yhteensä 31.12.2018				9 730 183,14

Liitetieto 20-22				
OSAKKEET JA OSUUDET				
	Osakkeet/ osuudet	Arvo 1.1.	Muutokset	Arvo 31.12.
Kuntayhtymäosuudet				
Keski-Suomen sairaanhoitopiiri	0,98 %	468 356,67		468 356,67
SoTe kuntayhtymä Saarikka	6,68 %	30 827,12		30 827,12
Pohj. K-S:n oppimiskeskus	1,99 %	73 776,53		73 776,53
Keski-Suomen liitto	0,40 %	4 521,83		4 521,83
		577 482,15	0,00	577 482,15
Tytäryhteisöosakkeet				
Kivijärven Vuokratatol Oy	1680	403 651,02		403 651,02
As. Oy Tiaisniemi	345	68 121,16		68 121,16
As. Oy Sompalanpuisto	1020	168 188,09	-168 188,09	0,00
Kiinteistö Oy Kivijärven virastotalo	2863	389 247,53		389 247,53
Suomenselän Lentokenttä Oy	665	111 844,97		111 844,97
		1 141 052,77	-168 188,09	972 864,68
Muut osakkeet ja osuudet				
Kiinteistö Oy Kukkonieni	87	26 338,23		26 338,23
Metsä-Serla OY / M-Real B	830	1 589,38		1 589,38
Osuusk. Metsäliitto A+B-osuudet		10 068,00		10 068,00
Pohj. K-S:n Verkkopalvelut Oy	11	18 500,67		18 500,67
Pohj. K-S:n Jätehuoltoyhtiö	1610	20 930,00		20 930,00
Kuntarahoitus Oyj	1363	4 361,60		4 361,60
Kuntien Tiera Oy	1364	1 364,00		1 364,00
Finnvera Oyj / Keh.yhtiö Witas Oy	500	25 000,00		25 000,00
K-S:n Verkkoholding Oy	12511	33 466,00	81 000,00	114 466,00
Joki ICT Oy	1		1 000,00	1 000,00
		141 617,88	82 000,00	223 617,88
Osakkeet ja osuudet yhteensä				
		1 860 152,80	-86 188,09	1 773 964,71

	2018	2017
Liitetieto 23-24		
Pitkäaikaiset lainasaamiset (sij.)		
Lainasaamiset tytäryhteisöiltä 1.1.	690 479,92	690 479,92
Muutokset	-330 659,55	
Lainasaamiset tytäryhteisöiltä 31.12.	359 820,37	690 479,92
Lyhytaikaiset saamiset		
Lainasaamiset tytäryhteisöiltä	42 046,98	42 046,98
Lainasaamiset muilta	0,00	0,00
Myyntisaamiset	317 054,84	342 040,67
Muut saamiset:		
Tapat./Tyött.vakuutusmaksusaamiset	6 248,59	3 968,40
Eläkevakuutusmaksusaamiset	200,60	1 584,85
Ennakot		
Takuuvuokrasaamiset	1 195,24	347,50
Arvolisäverosaamiset	5 383,32	9 840,40
Kelan korvaus työterveyshuollosta	3 784,94	5 049,70
Rahastosaamiset	0,00	113 000,00
Avustussaaamiset	6 202,26	0,00
SoTen saamiset	106 535,00	217 331,00
Muut saamiset	9 926,54	11 575,76
Lyhytaikaiset saamiset 31.12.	498 578,31	746 785,26
Liitetieto 25		
Oman pääoman erittely		
Peruspääoma 1.1.	3 686 732,77	3 686 732,77
Peruspääoma 31.12.	3 686 732,77	3 686 732,77
Edellisten tilikausien yli/alijäämä 1.1.	3 928 917,93	4 542 813,79
Siirto edellisen vuoden yli-/alijäämä	-87 709,33	-613 895,86
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	3 841 208,60	3 928 917,93
Tilikauden yli/alijäämä	-717 785,62	-87 709,33
Oma pääoma yhteensä	6 810 155,75	7 527 941,37

	2018	2017
Liitetieto 26		
Erittely poistoeroista		
Investointivaraukseen liittyvä poistoero	344 892,96	365 239,61
Liitetieto 27		
Velat, jotka erääntyvät viiden vuoden tai pitemmän ajan kuluttua		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	2 634 760,00	2 845 540,00
(Tainion koulu + Hoikanperän vesih.hanke 4.321.000,00 €, nosto v. 2015)		
Liitetieto 28		
Joukkovelkakirjalainat		
Ei ilmoitettavaa.		
Liitetieto 29		
Pakolliset varaukset		
Kaatopaikan maisemointi	416,25	416,25
Varauksen purku	0,00	0,00
Pakollinen varaus 31.12	416,25	416,25
Liitetieto 30		
Velat saman konsernin yhteisöiltä		
SoTe kuntayhtymä / omaisuuden jako	172 342,44	172 342,44
Muut esitetty konsernin liitetiedoissa		
Liitetiedot 31		
Shekkilimiitti		
Keski-Suomen Oouspankki	16 818,79	16 818,79
Limiitti 31.12.	16 818,79	16 818,79
Liitetieto 32		
Muiden velkojen erittely		
Takuuvuokrat	6 089,87	4 326,31
Muut velat muille	0,00	0,00
Arvonlisäverovelka	4 670,79	4 787,82
Ennakonpidätysvelka	33 843,92	31 790,80
Sosiaaliturvamaksuvelka	1 205,68	1 422,15
Muut velat 31.12.	45 810,26	42 327,08

	2018	2017
Liitetieto 33		
Erittely siirtoveloista		
Korkojaksotus	7 064,27	7 496,50
Lomapalkkajaksotus	236 411,33	229 868,85
Valtionosuusennakot	30 000,00	15 539,70
Vakuutusmaksuvelka	657,38	173,45
	274 132,98	253 078,50
Liitetieto		
Oppilasrahastot		
Opiskelijoiden stipendirahasto (Retkirahastot vanhempien hoidettavina, ei saldotietoja)		2 439,41
Liitetieto 34-37		
Vakuudet		
Ei ilmoitettavaa		
Liitetieto 38		
Vuokravastuut		
Leasing-vastuut	923,27	4 734,68
Vuokravastuut	3 701,48	1 456,30
Liitetieto 39-40		
Annetut pantit ja vastuusitoumukset		
Konserniyhteisön velasta, takaukset	1 125 365,44	1 149 773,84
Muiden velasta, takaukset	1 711 725,50	1 716 844,25
Yhteensä	2 837 090,94	2 866 618,09
Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista		
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	6 462 505,00	6 499 464,00
Kunnan osuus takauskeskuksen kattamattomista takausvastuista 31.12.	0,00	0,00
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.	4 151,86	4 295,59

		2018	2017
Liitetieto 41			
Arvonlisäverovastuut	Koko vastuu	Jäljellä	Jäljellä
ALV 33 §:n mukainen ALV-vastuu, 10 vuotta			
Kotiseutuarkisto, päättyy 2018	1 524,34	0,00	152,51
Tainion koulun akust., päättyy 2018	212,80	0,00	21,28
Valoharjun kunn., päättyy 2020	420,87	84,23	126,31
Sairaalan sprinkl., päättyy 2020	9 076,69	1 815,33	2 723,00
Sairaalan vesij., päättyy 2020	10 252,95	2 050,55	3 075,85
Tainion koulun puutyöl., päättyy 2021	25 182,60	7 554,78	10 073,04
Palvelukoti, virastotalo, päättyy 2021	2 793,63	838,11	1 117,47
Ulkoil.terassi+hammash., päättyy 2022	690,16	276,04	345,06
Tainion koulun puutyöl., päättyy 2022	16 362,19	6 544,87	8 181,09
Tainionmäen koulu, päättyy 2022	793,50	317,40	396,75
Palvelukoti Wallesmanni, päättyy 2022	137 047,31	54 818,93	68 523,66
Uusi Nousupelto, päättyy 2023	193,90	96,95	116,34
Tainionmäen koulu, päättyy 2023	10 259,38	5 129,68	6 155,62
Tainionmäen koulu, päättyy 2024	5 489,97	3 293,97	3 842,97
Uusi Nousupelto, päättyy 2024	2 850,75	1 710,43	1 995,51
Tainion koulu, päättyy 2025	67 968,23	47 577,77	54 374,59
Uusi Nousupelto, päättyy 2025	4 972,46	3 480,71	3 977,96
Tainion koulun varustelu, päättyy 2026	37 632,20	30 105,76	33 868,98
Kuntotupa, päättyy 2027	2 558,26	2 302,43	2 558,26
Nuppukumpu, päättyy 2027	2 120,20	1 908,18	2 120,20
Kirjasto-liikuntatila, päättyy 2027	6 492,90	5 843,61	6 492,90
Tainion koulu, päättyy 2027	3 673,38	3 306,04	3 673,38
Paloasema, päättyy 2027	436,68	393,01	436,68
Palvelukeskus vss-tila, päättyy 2027	537,44	483,70	537,44
Keskuskeittiön remontti, päättyy 2028	3 220,99	2 898,89	3 220,99
Kirjasto-liikuntatilan paloilm., päättyy 2028	1 605,66	1 445,09	1 605,66
Palvelukeskuksen vss-tila, päättyy 2028	143,97	129,57	143,97
Arvonlisäverovastuut yhteensä	354 513,41	184 406,03	219 857,47

Liitetieto 42										
Henkilöstön lukumäärä 31.12.										
Henkilöstön lukumäärä on laskettu todellisen työajan mukaan.										
Toimintayksikkö	Vakinaiset		Sijaiset		Määräaikaiset		Työllistetyt		Yhteensä	
	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017
Yleishallinto	3,55	3,55	0	0	0	0	0	0	3,55	3,55
Sosiaali- ja terveystoimi	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sivistystoimi	21,75	22,72	0	0	3	4,83	0	0	24,75	27,55
Tekninen toimi	12,70	12,70	0	0		1	0	0	12,70	13,70
Yhteensä	38,00	38,97	0	0	3	5,83	0	0	41,00	44,80

Palkat ja palkkiot	1 607 460,30	1 628 239,29
Jaksotetut palkat	5 489,37	-5 399,67
Henkilösivukulut	461 344,74	477 214,93
Eläkekulut	426 554,66	436 805,37
Muut henkilösivukulut	34 790,08	40 409,56
Henkilöstökorvaukset	-8 944,64	-11 390,90
Yhteensä tuloslaskelman mukaan	2 065 349,77	2 088 663,65

Henkilöstökuluja aktivoitu käyttöomaisuuteen

Palkat ja palkkio	150,00	600,36
Henkilösivukulut	0,00	154,79
Yhteensä	150,00	755,15

Yhteensä henkilöstökulut	2 065 499,77	2 089 418,80
--------------------------	--------------	--------------

Liitetieto 44

Luottamushenkilöiden palkkioista perityt ja tilitettyt

luottamushenkilömaksut

Suomen Keskusta	1 002,50	1 103,50
SDP	340,00	420,00
Kokoomus	275,00	194,50
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	1 617,50	1 718,00

Liitetieto 45

Tilintarkastajan palkkiot

BDO Audiator Oy

Tilintarkastuspalkkiot	5 657,90	4 458,35
Tarkastuslautakunnan avustaminen	2 408,40	3 469,30
Muut palkkiot	588,00	
Palkkiot yhteensä	8 654,30	7 927,65

Liitetieto 46

Intressitahot

Ei ilmoitettavaa

KONSERNITULOSLASKELMAN LIITETIEDOT		
Yhdistelyperiaatteet		
Konserniyhteisöjen välisien liiketapahtumien tuotot ja kulut eliminoitu kuntayhtymien osalta pienemmän omistusosuuden mukaan.		
Konserniyhteisöt 31.12.2018		
	Omistusos.	Voitto/tappio
	kunnan tase	
Kivijärven kunta, emo, 100 %	3 686 732,77	-87 709,33
Kivijärven Vuokratalot Oy, Kivijärvi, tytär, 100 %	403 651,02	-53 694,30
Asunto Oy Tiaisniemi, Kivijärvi, tytär, 100 %	68 121,16	21,51
Asunto Oy Sompalanpuisto, Kivijärvi, tytär, 100 %	168 188,09	-12 079,12
Kiinteistö Oy Kivijärven virastotalo, Kivijärvi, tytär, 89,58 % (vähemmistöosuus 10,42 %)	389 247,53	-84 557,40
Suomenselän Lentokenttä Oy, Kivijärvi, tytär, 58,59 % (vähemmistöosuus 41,41 %)	111 844,97	-3 374,90
SoTe kuntayhtymä/Saarikka, Saarijärvi, kuntayht., 6,68 %	30 827,12	0,00
Keski-Suomen sairaanhoitopiiri, Jyväskylä, kuntayht., 0,98 %	468 356,67	77 331,72
Äänekosken amm.koul. ky, Äänekoski, kuntayht., 1,99 %	73 776,53	-2 499,29
Keski-Suomen Liitto, Jyväskylä, kuntayhtymä, 0,40 %	4 521,83	-580,67
Toimintatuotot ja -kulut	2018	2017
Toimintatuotot	10 487 830,42	10 430 693,18
Toimintakulut	-18 683 227,61	18 290 908,73
Verotulot	2 488 677,29	3 516 104,96
Valtionosuudet	5 113 497,62	5 540 751,45
Pakollisten varausten muutos		
Keski-Suomen shp, lisäys tilikaudella	10 344,42	7 698,17
Pysyvien vastaavien hyöd. myyntivoitot ja -tappiot		
Muut toimintatuotot		
Keski-Suomen shp		16 603,73
Poistot		0,00
Kunta		0,00

Tilinpäätös 2016		
Konsernitilinpäätöksen laskentaperiaatteet		
<i>Keskinäisen omistuksen eliminointi</i>		
Kunnan ja sen tytäryhteisöjen keskinäinen omistus on tehty nimellis- eli pariarvomenetelmällä.		
<i>Vähemmistöosuudet</i>		
Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin omasta pääomasta.		
<i>Suunnitelmajoistojen oikaisu</i>		
Kiinteistö- ja asunto-osaakeyhtiöiden käyttöomaisuuden poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi ja jäännösarvojen ero kirjattu tytäryhteisön oman pääoman erää		
<i>Voitto/Tappio edellisiltä tilikausilta ja Voitto/Tappio tilikaudelta vastaan.</i>		
<i>Kuntayhtymät</i>		
Kuntayhtymien taseet ja niiden liitetiedot on yhdistelty lukuarvoiltaan omistusosuuden mukaisesti.		
Poistoerot ja vapaaehtoiset varaukset ja niiden muutokset on siirretty edellisten tilikausien ja tilikauden yli/alijäämiin v. 2016 konsernitilinpäätöksessä. Em. siirtojen osalta vertailuvuotta ei ole oikaistu.		
	2018	2017
Oman pääoman erittely		
Peruspääoma 1.1.	3 686 733	3 686 733
Muutos		
Peruspääoma 31.12.	3 686 733	3 686 733
Muu oma pääoma		
Arvonkorotusrahassto 1.1.	51 380	70 729
Muutos		-19 349
Rahastopääoma 31.12.	51 380	51 380
Rakennusrahassto 1.1.	735 451	735 451
Muutos		
Rahastopääoma 31.12.	735 451	735 451
Muut omat rahastot 1.1.	185 024	187 670
Muutos	-1 372	-2 646
Rahastopääoma 31.12.	183 652	185 024
Ylijäämä 1.1.	2 059 698	2 250 203
Edellisten tilikausien yli-/alijäämän muutos	485 133	26 419
Tilikauden alijäämä	-934 731	-216 924
Ylijäämä 31.12.	1 610 100	2 059 698
Oma pääoma yhteensä	6 267 316	6 718 286

	2018	2017
Varaukset		
Pakolliset varaukset		
Keski-Suomen sairaanhoitopiirin ky	171 059	160 715
Kunta, kaatopaikan maisemointi	416	416
Vapaaehtoiset varaukset ja poistoerot on siirretty edellisten tilikausien yli/alijäämään v. 2016		
Annetut pantit ja vastuusitoumukset		
Velat, joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä maa-alueisiin ja rakennuksiin		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta		
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	256 500	256 500
Lainat julkisyhteisöiltä		
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	3 189 344	3 189 344
Vakuudeksi annetut kiinnitykset yhteensä	3 445 844	3 445 844
Kunnan pitkäaikaisiin sijoituksiin kuuluvat osakkeet, osuudet ja lainasaamiset		
Kuntayhtymäosuudet	577 482	577 482
Tytäryhteisöosuudet	972 865	1 141 053
Lainasaamiset tytäryhteisöiltä	359 820	690 480
Kunnan saamiset ja velat tytäryhteisöiltä ja kuntayhtymiltä		
Tytäryhteisöt		
Lainasaamiset	42 047	42 047
Lyhytaikaiset saamiset	76 648	614 823
Lyhytaikaiset velat	5 537	13
Kuntayhtymät		
Lyhytaikaiset saamiset	10 279	17 849
Lyhytaikaiset velat	162	4 984
Pitkäaikaiset velat (172.342 €)	11 514	11 514

7.2 VESIHUOLTOLAITOS

VESIHUOLTOLAITOKSEN KIRJANPIDOLLINEN TASEYKSIKKÖ		
TULOSLASKELMA		
Ulkoinen + sisäinen		
Tilinpäätös 2018		Euroa
	2018	2017
Liikevaihto	222 555,43	237 939,66
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	-57 749,59	-50 236,78
Palvelujen ostot	-53 563,81	-58 461,81
Muut toimintakulut	-48 868,30	
Henkilöstökulut	-55 211,18	-50 179,92
Palkat ja palkkiot	-44 170,13	-38 160,58
Henkilösivukulut	-11 041,05	-12 019,34
Eläkekulut	-10 021,90	-10 936,36
Muut henkilösivukulut	-1 019,15	-1 082,98
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-78 665,03	-84 688,96
Arvonalentumiset		
Liikeyli/alijäämä	-71 502,48	-5 627,81
Rahoitustuotot ja -kulut	-24 711,33	-24 472,54
Korkotuotot	513,98	1 223,99
Kunnalle maksetut korkokulut	-2 796,72	-3 073,22
Muille maksetut korkokulut	-3 337,47	-3 532,19
Korvaus peruspääomasta	-19 091,12	-19 091,12
Yli/alijäämä ennen satunn. eriä	-96 213,81	-30 100,35
Satunnaiset tuoto ja kulut		
Yli/alijäämä ennen varauksia	-96 213,81	-30 100,35
Poistoeron lisäys(-) tai vähennys(+)		
Vapaaeht. varausten lis.(-) tai väh.(+)		

VESIHUOLTOLAITOKSEN KIRJANPIDOLLINEN TASEYKSIKKÖ		
TASELASKELMA		
Tilinpäätös 31.12.2018		
VASTAAVAA	2018	2017
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Tietokoneohjelmistot	0,00	0,00
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	15 548,00	15 548,00
Kiinteät rakenteet ja laitteet	712 079,03	785 439,92
Koneet ja kalusto	1 861,64	3 205,68
Keskeneräiset hankinnat	0,00	0,00
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	66 853,42	141 212,26
Saamiset kunnalta	19 292,42	18 091,43
Muut saamiset	7 576,04	7 416,46
VASTAAVAA YHTEENSÄ	823 210,55	970 913,75
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	763 644,77	763 644,77
Edellisten tilikausien yli/alijäämä	-727 629,55	-697 529,20
Tilikauden yli/alijäämä	-96 213,81	-30 100,35
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat rah. Ja va.laitoksilta	334 808,00	355 106,00
Lainat kunnalta	442 387,30	470 036,51
Lyhytaikainen		
Lainat rah. Ja va.laitoksilta lyh. os.	20 298,00	20 298,00
Lainat kunnalta	27 649,21	27 649,21
Ostovelat	6 244,89	6 834,20
Muut velat kunnalle	20 166,14	29 065,67
Muut velat muille	24 278,19	19 141,48
Siirtovelat	7 577,41	6 767,46
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	823 210,55	970 913,75
Peruspääoman korko 2,5 %	19 091,12	

VESIHUOLTOLAITOKSEN KIRJAPIDOLLINEN TASEYKSIKKÖ		
RAHOITUSLASKELMA		
Tilinpäätös 2018	2018	2017
		€
Toiminnan rahavirta		
Liikelyi-/alijäämä	-71 502,48	-5 627,81
Poistot	78 665,03	84 688,96
Arvon alentumiset		
Rahoitustuotot ja kulut	-24 711,33	-24 472,54
Tulorahoituksen korjaukset	0,00	0,00
Investointien rahavirta		
Investoinnit	-3 802,66	-11 717,74
Rahoitusosuudet investointimenoihin		
Pysyv. Vastaav. Hyöd. Luovutustulot	0,00	0,00
Pysyvien vast. Hyöd. myyntivoitot	0,00	0,00
Toiminnan ja investointien rahavirta	-21 351,44	42 870,87
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten vähennys		
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		
Pitkäaikaisten lainojen vähennys kunnalle	-27 649,21	-27 649,21
Pitkäaikaisten lainojen vähennys muilta	-20 298,00	-20 298,00
Lyhytaikaisten lainojen muutos kunnalta		
Lyhytaikaisten lainojen muutos muilta		
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen var. ja po:n muutokset		
Vaihto-omaisuuden muutokset		
Saamisten muutos kunnalta	-1 200,99	117,63
Saamisten muutos muilta	74 199,26	-189,93
Korottomien velkojen muutos kunnalta	-8 899,53	5 470,22
Korottomien velkojen muutos muilta	5 357,35	-451,79
Rahoituksen rahavirta	21 508,88	-43 001,08
Rahavarojen muutos	157,44	-130,21
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.		
Rahavarat 1.1.		

VESIHUOLTOLAITOKSEN KIRJANPIDOLLINEN TASEYKSIKKÖ		
TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT		
	2018	2017
Peruspääoman korko 2,5 % valtuuston päätöksen mukaisesti		
Peruspääoma	763 644,77	763 644,77
Korko 2,5 %	19 091,12	19 091,12
Muut sisäiset erät		
Muiden palvelujen osto	5 100,09	5 030,99
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	176,28	176,28
Myyntituotot	19 292,42	18 091,43
TASEEN LIITETIEDOT		
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden erittely		
Aineettomat hyödykkeet		
Puhdistamon tietokoneohjelma	0,00	0,00
Maapohja		
Puhdistamo, vanha	901,77	901,77
Puhdistamo, uusi	13 996,50	13 996,50
Vedenottamo, Tervaniemi	649,73	649,73
Kiinteät rakenteet		
Vedenottamot	8 852,25	11 065,32
Puhdistamo	145 277,76	155 657,45
Vesijohtoverkosto	269 284,06	292 619,00
Viemäriverkosto	288 664,96	326 098,15
Keskeneräiset hankinnat	0,00	0,00
Koneet ja kalusto	1 861,64	3 205,68
Pysyvien vastaavien hyödykkeet yhteensä	729 488,67	804 193,60

7.3 LUETTELO KÄYTETYISTÄ TILIKIRJOISTA

Vuosi 2017

Päiväkirja

Pääkirja

Ostoreskontra sis. sähköisen kierrätyksen

Myyntireskontra

Yleislaskutus

Vesilaskutus

Matkalaskut

Henkilöstöhallinto/palkkakirjanpito sis. Web-tallennuksen

Maksuliikenne

Käyttöomaisuuskirjanpito

Konsernikirjanpito

Kunnan tasekirja säilytetään pysyvästi. Muiden tilinpäätösasiakirjojen säilyttämisessä noudatetaan kirjanpitolain säännöksiä.

Kunnan tilinpäätösasiakirjat, tositeaineisto ja muut kirjanpitokirjat säilytetään keskusarkistossa.

Konsernin yhdistelmätositteet ja laadinta-aineisto säilytetään keskusarkistossa.

Aineiston säilytyksessä noudatetaan kirjanpitolakia ja kunnan arkistosäätöä.

7.4 LUETTELO KÄYTETYISTÄ TOSITELAJEISTA

- 001 Muistiot
- 008 Oikaisut tilinavaussaldoihin
- 010 Tiliotetositteet
- 020 Myyntireskontran suoritukset
- 021 Myyntireskontran viitesuoritukset
- 040 Ostoreskontran suoritukset
- 301 Palkat
- 305 Matkalaskut
- 470 Kierrätettävät laskut
- 601 Sekalaiset laskut, yleishallinto
- 602 Päivähoitomaksut
- 603 Perhepäivähoitomaksut
- 604 Ateriapalvelumaksut
- 609 Toistuvaislaskutus, yleishallinto
- 610 Teknisen lautakunnan saatavat
- 611 Vuokrat
- 643 Vesilaskut

8 TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUS

Kivijärvellä	23 päivänä	huhtikuuta	2019		
Erkki Leppänen		Risto Holm			
Puheenjohtaja		1. vpj.			
Kari Holm		Anne Kalmari			
2. vpj.		Jäsen			
Asko Kauppinen		Kinnunen Sirpa			
Jäsen		Jäsen			
Sirkka Kauppinen		Pekka Helppikangas			
Varajäsen		Kunnanjohtaja			
Olemme antaneet suorittamastamme tilintarkastuksesta tänään kertomuksen.					
Kivijärvi	____/____	2019			
BDO Audiator Oy					
Tilintarkastusyhteisö					
Tuomas Mettomäki					
tilintarkastaja, HT, JHT					